

**UCHWAŁA NR LIV/487/23
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.¹⁾) oraz art. 14 ust. 1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 ze zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Jadwiga Demska

¹⁾Dz. U. z 2023 r. poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688

²⁾Dz. U. z 2023 r. poz. 28 i poz. 1688

Załącznik do uchwały Nr LIV/487/23
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 20 grudnia 2023 r.

 Gminny Program Rewitalizacji
 Gminy **GRODKÓW** na lata 2023-2030

2023

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

www.deltapartner.org.pl

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu.....	7
2. Podstawa prawna	10
3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	10
3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej	11
3.2 Spójność dokumentu w skali regionalnej	13
3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi Gminy Grodków	17
3.4 GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)	25
3.5 Charakterystyka Gminy Grodków	28
4. Diagnoza obszaru zdegradowanego.....	33
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	35
4.1.1 Wyróżnione obszary porównawcze	35
4.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	39
4.2 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej	43
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	49
5.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego.....	49
5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	51
5.3 Metoda wyodrębnienia obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego	53
6. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji.....	53
6.1 Obszar rewitalizacji – charakterystyka i potencjał.....	63
6.2 Problemy społeczne i infrastrukturalne obszaru rewitalizacji – podsumowanie	69
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	71
8. Cele i kierunki działań w procesie rewitalizacji.....	73
9. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	77
9.1 Wyodrębnienie wiązek projektowych dla obszaru rewitalizacji	79
9.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	93
10. Przedsięwzięcia GPR w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów.....	99
11. Komplementarność i mechanizmy integrowania	99
11.1 Komplementarność przestrzenna	99
11.2 Komplementarność problemowa	101
11.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	102
11.4 Komplementarność międzyokresowa	103
11.5 Komplementarność źródeł finansowania	105
11.6 Podsumowanie komplementarności	106
11.7 Mechanizmy integracji	108
11.8 Dostępność.....	109
12. Indykatywne ramy finansowe	111

13. Opis struktury zarządzania	114
14. System monitoringu i ewaluacji	117
14.1 Monitoring programu rewitalizacji	117
14.2 Ewaluacja GPR	117
14.3 Aktualizacja GPR	119
14.4 Harmonogram realizacji	120
14.5 Koszty zarządzania	120
14.6 Wskaźniki realizacji	121
15. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	122
15.1 Uspołecznienie opracowania GPR	122
15.2 Uspołecznienie wdrażania GPR	125
15.3 Procedura opiniowania GPR	126
16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	128
17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	128
18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	129
18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji	129
18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	129
Spis grafik, tabel i rysunków	132
Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	133

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 (zwany dalej GPR) jest dokumentem operacyjnym, który z jednej strony wyznacza cele i kierunki rozwoju w perspektywie długookresowej, natomiast z drugiej umożliwia realizację kompleksowych, zintegrowanych i skoncentrowanych obszarowo przedsięwzięć rewitalizacyjnych na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki, ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju. By dochować zgodności przedmiotowego opracowania z uregulowaniami prawnymi obowiązującymi w Polsce, przy tworzeniu dokumentu kierowano się zapisami:

- Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28),
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40),
- Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 (dokument opracowany przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalne).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 został opracowany zgodnie z metodyką zaproponowaną w następujących publikacjach:

- „Rewitalizacja. Inspiracje i doświadczenia dla zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki“, Opole 2022 r.,
- Ekspertyza pn. „Ocena realizacji gminnego programu rewitalizacji. Praktyczny podręcznik dla samorządów lokalnych“. Ekspertyza współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w ramach projektu Regiony Rewitalizacji, Warszawa , 2022 r.,
- W. Jarczewski (red.), *Delimitacja krok po kroku*, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa 2017 r.,
- A. Jadach-Sepiolo (red.), *Gminny Program Rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych*, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa 2018 r.,
- A. Jadach-Sepiolo, K. Spadło, A. Kułaczowska (red.), *Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnętrznym*, Warszawa 2020 r. Publikacja ta powstała w ramach projektu *Monitoring rozwoju lokalnego na poziomie miejskim i wewnętrznym*, realizowanego przez Związek Miast Polskich oraz Instytut Rozwoju Miast i Regionów w ramach umowy dotacji z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej),
- Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, *Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny komentarz*, Warszawa 2016 r.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy procesu rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Ponadto ustawa o rewitalizacji w art. 3 ust. 1 wskazuje, że przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości Gminy, stanowią jej zadania własne.

Bardzo istotny jest również fakt, że proces rewitalizacji wiąże się nieodłącznie z tym, że gmina ma obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty (art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Zatem każde zadanie realizowane przez Gminę Grodków ujęte w GPR obligatoryjnie powinno dotyczyć zbiorowych potrzeb mieszkańców i to właśnie zbiorowe potrzeby mieszkańców stają się podstawą dla działań zapisanych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Proces przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 poprzedzony został podjęciem Uchwały nr XLIX/441/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Gminy Grodków (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 23 czerwca 2023 r. poz. 2005).

Uchwała ta została zmieniona poprzez przyjęcie Uchwały nr L/449/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 26 lipca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Grodków.

Następnie przystąpiono do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Prawomocnym potwierdzeniem rozpoczęcia tego etapu prac nad dokumentem było podjęcie Uchwały Nr L/450/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030.

1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Poniższe pojęcia należą do terminologii związanej z rewitalizacją i pochodzą z Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

REWITALIZACJA stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

INTERESARIUSZAMI REWITALIZACJI, zwanymi dalej „interesariuszami”, są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 28);
- 2) mieszkańcy Gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

OBSZAR ZDEGRADOWANY to obszar Gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, który można wyznaczyć

jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (tj. społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy i zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy.

PROCEDURA SPORZĄDZENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI składa się z następujących etapów:

- podjęcie Uchwały o przystąpieniu do sporządzania GPR,
- ogłoszenie informacji o podjęciu Uchwały o przystąpieniu do sporządzania GPR,
- sporządzenie projektu GPR,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu GPR,
- wystąpienie o zaopiniowanie projektu GPR przez podmioty wskazane w ustawie m.in.: zarząd powiatu, państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, ministra właściwego do spraw zdrowia,
- wystąpienie o odstąpienie od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ),
- wprowadzenie zmian do projektu GPR wynikających z konsultacji społecznych i uzyskanych opinii,
- przedstawienie radzie Gminy do uchwalenia projektu GPR.

Warto podkreślić, że opracowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego gminnego programu rewitalizacji ma niezwykle istotne znaczenie nie tylko ze względu na wymiar lokalny, ale także w kontekście perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2021-2027, bowiem na etapie ubiegania się o unijne dofinansowanie instytucje ogłaszające nabór będą weryfikowały, czy składany projekt rewitalizacyjny wynika z obowiązującego GPR, a także czy GPR ujęty jest na liście pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji.

W przypadku ubiegania się o możliwość realizacji inwestycji ze środków programu regionalnego FEO 2021-2027 niezbędnym elementem jest proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027. Proces ten ma miejsce na wniosek gminy, przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania, zgodnie z procedurą ustanowioną przez Instytucję Zarządzającą (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Procedury Instytucji Zarządzającej FED 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim).

2. Podstawa prawna

Kluczowym dokumentem, na podstawie którego opracowano Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 ze zm.). Innymi, również ważnymi aktami prawnymi regulującymi proces rewitalizacji są:

- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 1961 ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 172 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40),
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. 2022 poz. 1079).

Dodatkowo dokument został sporządzony zgodnie z wymogami zawartymi w *Umowie Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na 2021-2027*, przyjętej dnia 30.06.2022 r., Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U z 2022 poz. 1079) oraz opublikowanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027*.

3. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 został poddany weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi w skali krajowej, regionalnej i lokalnej. Proces rewitalizacji co do zasady ma wymiar lokalny i powinien kreować rozwój na poziomie

jednostek samorządu terytorialnego, a następnie pośrednio realizować cele i założenia programów na poziomie regionu i kraju. Na poniższej grafice przedstawiono schemat celów i kierunków działań GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030. W dalszych podrozdziałach wykazano zgodność dokumentów programowych z GPR na poziomie celów z dokumentami strategicznymi w skali krajowej, regionalnej oraz miejskiej.

Tabela 1 Schemat celów strategicznych i operacyjnych GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030

Cel strategiczny	Cel operacyjny
Spójność społeczna	CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.
Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne	CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych terenów zielonych. CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych. CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. CO.2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
Zrównoważone środowisko naturalne	CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych. CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków. CO.3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

3.1 Spójność GPR z dokumentami strategicznymi rangi krajowej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest jednym z dokumentów programujących rozwój jednostki samorządu terytorialnego w trzech obszarach: społecznym, przestrzenno-infrastrukturalnym oraz środowiskowym. Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków z dokumentami strategicznymi w skali makro (na poziomie krajowym). Zgodność ta jest wykazywana na poziomie celów strategicznych.

Tabela 2 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie krajowym

Komplementarność z dokumentami na poziomie krajowym
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - SOR
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, przyjętej uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2012 r., zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225). Strategia określa nowy model rozwoju - suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. Zgodnie z zapisami Strategii efektem jej realizacji w perspektywie długookresowej dla obywateli będzie wzrost ich dochodów oraz poprawa jakości życia, rozumiana jako stworzenie przyjaznych warunków bytowych, przede wszystkim dla rodzin; zapewnienie

odpowiedniej jakości edukacji i szkoleń, podwyższających kwalifikacje i kompetencje obywateli; wzrost zatrudnienia i lepsze jakościowo miejsca pracy; poprawa dostępu do infrastruktury; zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej, poprawiającej zdrowotność obywateli; satysfakcjonującego stanu środowiska oraz poczucia bezpieczeństwa¹. Główne założenia GPR Gminy Grodków osadzone w rozwoju społecznym, gospodarczym i środowiskowym są zgodne z zapisami Strategii, a komplementarność dotyczy poniższych celów i zadań Strategii:

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną:
 - Nowe formy działania i współpracy,
 - Nowoczesne instrumenty wsparcia.
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:
 - Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
 - Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów,
 - Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.
3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu:
 - Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne - dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorstw,
 - Budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - Wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy strukturalne i inwestycje. Dokument stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (ang. *Recovery and Resilience Facility* – RRF).

Jednym z celów realizacji GPR Gminy Grodków jest wzrost umiejętności mieszkańców (w tym takich potrzebnych na rynku pracy) oraz poprawa funkcjonowania rynku pracy, w tym wzrost kompetencji mieszkańców oraz dostosowanie ich umiejętności do wymagań rynku pracy. Program jest komplementarny z KPO głównie w zakresie działań na rzecz gospodarki, w tym rynku pracy i aktywności zawodowej mieszkańców.

Obszary wsparcia wpisane w ramy KPO powiązane z założeniami GPR Gminy Grodków to odporność i konkurencyjność gospodarki: nowe miejsca pracy, nowe inwestycje i wyższe zarobki, pomoc rodzicom na rynku pracy, likwidacja barier prawnych i ułatwienia dla firm, innowacje i nowoczesne technologie.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

Celem głównym Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

¹ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), str. 50.

- Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030, zakładający rozwój Gminy w wymiarze społecznym, infrastrukturalnym i środowiskowym jest zbieżny z celami szczegółowymi zapisanymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).

Źródło: opracowanie własne

3.2 Spójność dokumentu w skali regionalnej

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono zgodność (komplementarność) Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi w skali regionalnej (na poziomie województwa). Spójność założeń GPR z dokumentami w skali wojewódzkiej ma przede wszystkim znaczenie z uwagi na programowanie wydatkowania środków dla samorządów terytorialnych w ramach funduszy europejskich, których główna część przypada na program regionalny.

Tabela 3 Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym
Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030
<p>Dokument został przyjęty Uchwałą nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. Strategia stanowi, że Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łączenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji.</p> <p>GPR Gminy Grodków, który zakłada działania dotyczące rewitalizacji obiektów, przestrzeni publicznych, rozwój infrastruktury publicznej, integrację społeczną, ochronę środowiska oraz podnoszenie kwalifikacji mieszkańców jest spójny z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi zapisanymi w Strategii:</p> <p>Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> ○ Trwałe więzi społeczne, ○ Wykwalifikowani mieszkańcy, ○ Rozwinięte i dostępne usługi, ○ Bezpieczny region. <p>Cel strategiczny 2 - Środowisko i rozwój — Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> ○ Opolskie zero emisyjne. ○ Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami ○ Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. <p>Cel strategiczny 3 - Silna gospodarka — Gospodarka inteligenta wzmacniająca konkurencyjność Regionu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gospodarka otwarta na współpracę. ○ Silne branże. ○ Region dostępny komunikacyjnie. ○ Ceniona marka regionu. <p>Podając za Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego (opis do celu strategicznego nr 1) komfort życia w Opolskim zwiększa się za sprawą zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na rzecz lokalnych społeczności przywracających do życia obszary kryzysowe. Samorzady gminne, przy wsparciu władz</p>

regionalnych, realizują kompleksowe programy rewitalizacji obejmujące interwencje na obszarach koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno - funkcjonalnej lub technicznej.

Jednym z kierunków działań Województwa Opolskiego jest budowa systemu wsparcia rewitalizacji (kompleksowe i silnie uspołecznione działania przywracające do życia obszary deficytowe i zdegradowane społecznie; wspieranie powstawania przestrzeni publicznych integrujących różne grupy społeczne; wzmacnianie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych; monitorowanie rewitalizacji; upowszechnienie działań rewitalizacyjnych).

Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027

Komisja Europejska zatwierdziła program regionalny Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. Decyzją Wykonawczą z dnia 29.11.2022 r. zatwierdzającą program „Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Opolskiego w Polsce. CCI 2021PL16FFPR008.

Komplementarność zapisów GPR z Programem jest istotna z punktu widzenia finansowania działań rewitalizacyjnych w Grodkowie, zapisanych w dokumencie. Cele szczegółowe Programu Europejskiego dla Opolskiego, z którymi spójne są założenia GPR Gminy Grodków to:

- 2.1.2.1 (i) Cel szczegółowy. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- 2.1.2.4 (v) Cel szczegółowy (v). Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej,
- 2.1.2.6 (vii) Cel szczegółowy (vii). Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia,
- 2.1.5.1 (a) Cel szczegółowy (a). Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej,
- 2.1.5.4 (f) Cel szczegółowy (f). Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- 2.1.6.1 (h) Cel szczegółowy (h). Wspieranie aktywnego włączenia społecznego, w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji,
- 2.1.6.2 (i) Cel szczegółowy (i). Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów,
- 2.1.6.4 (l) Cel szczegółowy (l). Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci,
- 2.1.9.1 (ii) EFRR Cel szczegółowy (ii). Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line,
- 1.9.2 (iii) EFRR Cel szczegółowy (iii). Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne,

- 2.1.10.2 (ii) Cel szczegółowy (ii). Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego

Strategicznym celem polityki przestrzennej województwa opolskiego jest kształtowanie struktury przestrzennej odznaczającej się wysokim poziomem ładu przestrzennego, która będzie umożliwiała wykorzystanie jego zróżnicowanych terytorialnie potencjałów, zapewniała konkurencyjność w stosunku do otoczenia zewnętrznego i eliminowała niekorzystne różnice w warunkach życia wewnątrz regionu.

Podejmowane w ramach GPR Gminy Grodków zamierzenia projektowe (projekty społecznej i infrastrukturalne, w tym środowiskowe) uwzględniają ustanowione zasady dla zagospodarowania województwa opolskiego.

Naczelna zasada, z której wynikają pozostałe najważniejsze, to: zasada zrównoważonego rozwoju – polegająca na prowadzeniu rozwoju społeczno – gospodarczo przestrzennego, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i kulturowej w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb mieszkańców – tak obecnych, jak i przyszłych pokoleń. Szczegółowe zasady zagospodarowania przestrzeni:

- zasada zachowania ładu przestrzennego,
- zasada racjonalnego kształtowania sieci osadniczej,
- zasada preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową),
- zasada budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- zasada spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu,
- zasada poprawy dostępności przestrzennej,
- zasada stymulowania rozwoju,
- zasada rozwoju infrastruktury społecznej,
- zasada tworzenia i wzmocnienia potencjału akademickiego i naukowego województwa,
- zasada racjonalnego kształtowania stref aktywizacji gospodarczej,
- zasada racjonalnego zagospodarowania,
- zasada oszczędnego gospodarowania energią i zasobami złóż naturalnych,
- zasada wyznaczania obszarów funkcjonalnych i problemowych.

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego 2030

Wizja rozwoju regionu w zakresie innowacji przedstawia się następująco: województwo opolskie to region z widocznymi specjalizacjami w gospodarce, który dysponuje rozwiniętym kreatywnym kapitałem intelektualnym, zapleczem badawczym oraz potencjałem wdrożeniowym, umożliwiającym skuteczne absorbowanie innowacji na rzecz uzyskania ponadregionalnych przewag konkurencyjnych i rozwoju zrównoważonego.

Planowana w Gminy Grodków rewitalizacja jest ściśle powiązana z następującymi wyzwaniami:

Wyzwania horyzontalne:

- WH2. Urbanizacja regionu. Bezpieczne i inteligentne miasta. Ekoprojektowanie.
- WH5. Rozwój kapitału intelektualnego. Rynek talentów.

Wyzwania wertykalne (uwarunkowania krytyczne rozwoju):

- WW3. Starzejące się społeczeństwo i region migracyjny, ulegający depopulacji. Przemysł zdrowia i rekreacji. Gospodarka senioralna.
- WW4. Zrównoważony rozwój wsi, rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.
- WW5. Zielona energia. Odnawialne Źródła Energii (OZE).

<p>Proponowane w GPR cele, ukierunkowujące Gminę Grodków na zrównoważony rozwój w kierunku rozwoju infrastruktury, przedsiębiorczości oraz ekologii wpisują się w wyzwania Województwa Opolskiego w zakresie rozwoju innowacji.</p>
<p>Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025</p>
<p>Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025, której celem jest wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa opolskiego, a także integracja społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, komercyjnych oraz organizacji pozarządowych. GPR Gminy Grodków, który zakłada działania dotyczące szeroko rozumianej reintegracji społecznej, wsparcia w niwelowaniu problemów społecznych obszaru rewitalizacji oraz podnoszenie kwalifikacji mieszkańców jest spójny z następującymi celami operacyjnymi zapisanymi w Strategii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Wzmocnienie funkcji opiekuńczej i wychowawczej rodzin. 2.2. Zwiększenie udziału osób starszych w życiu społecznym – aktywny udział w działaniach instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, wolontariacie. 3.1. Ograniczenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego wśród niepełnosprawnych mieszkańców województwa. 3.2. Zwiększenie udziału sektora ekonomii społecznej oraz innych organizacji pozarządowych w realizacji zadań reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. 4.1. Rozwój usług aktywizacji społecznej i zawodowej. 4.2. Partnerstwo i współpraca na rzecz włączenia społecznego. 4.3. Usprawnienie koordynacji działań na rzecz włączenia społecznego. 5.3. Rozwój partnerstwa i otoczenia na rzecz ekonomii społecznej.
<p>Strategia Rozwoju Subregionu Brzeskiego na lata 2021–2030 (projekt)</p>
<p>Strategia Rozwoju Subregionu Brzeskiego na lata 2021-2030 stanowi dokument opracowany w celu stworzenia warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego w subregionie i jego obszarze funkcjonalnym z uwzględnieniem lokalnych potencjałów i uwarunkowań wewnętrznych. Subregion brzeski tworzą następujące samorządy: Gmina Brzeg (gmina miejska), Gmina Grodków (gmina miejsko-wiejska), Gmina Lubsza (gmina wiejska), Gmina Olszanka (gmina wiejska), Gmina Skarbimierz (gmina wiejska), Powiat Brzeski.</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023 – 2030 będący deklaracją samorządu w zakresie rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej (środowiskowej) jest zgodny z następującymi celami strategicznymi oraz kierunkami działań:</p> <p>Cel strategiczny 1. Wzrost konkurencyjności subregionalnej gospodarki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 1.3 Modernizacja, rozbudowa i budowa infrastruktury na rzecz zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej. <p>Cel strategiczny 2. Wzmacnianie tożsamości wspólnoty lokalnej w oparciu o wyróżniającą się jakość usług publicznych oraz wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i zasobów naturalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 2.1. Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i rozwój turystyki, • Kierunek działania 2.6 Wzmacnianie profilaktyki społecznej. <p>Cel strategiczny 3. Integracja przestrzenna, techniczna i planistyczna Subregionu przy jednoczesnym ograniczeniu zjawiska antropopresji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kierunek działania 3.3 Ochrona bioróżnorodności i racjonalne udostępnianie zasobów środowiska naturalnego. • Kierunek działania 3.6 Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej i rozwój infrastruktury. <p>Wyzwaniem dla subregionu jest budowanie przewagi konkurencyjnej w skali województwa, która będzie wyróżniać go w skali całego regionu i przyczyni się do przyszłego rozwoju. Udana rewitalizacja w Gminie Grodków przyczyni się do osiągnięcia tego zamierzenia.</p>
<p>Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2029 (dla powiatu brzeskiego, woj. opolskie)</p>
<p>Zadaniem Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2029 jest diagnoza i rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych, z jakimi borykają się mieszkańcy</p>

powiatu brzeskiego oraz wytyczenie kierunków działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych, a także tworzenie mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i ich współdziałanie z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i komercyjnymi.

Najczęściej spotykane problemy społeczne w powiecie to te, które wynikają z dysfunkcji społeczeństwa, kwalifikujących do udzielenia świadczeń z instytucji pomocy społecznej oraz te, które związane są ze zjawiskami demograficznymi, rynkiem pracy i infrastrukturą pomocową.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 zakłada skoordynowane działania zapobiegające marginalizacji społecznej i ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji i z tego względu jest zbieżny z następującymi celami strategicznymi Strategii:

- Zapobieganie i przeciwdziałanie marginalizacji i ekskluzji społecznej grup i osób zagrożonych na terenie powiatu brzeskiego.
- Rozwój nowych instytucjonalnych i nieinstytucjonalnych form usług społecznych, tym dla wsparcia i opieki nad dzieckiem, rodziną, osobami niepełnosprawnymi i starszymi.
- Wspieranie rozwoju samoorganizacji społecznej, podmiotów ekonomii społecznej oraz różnorodnych form samoorganizacji społecznej.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2025

Program przyjęty Uchwałą Nr VI/55/19 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 30 maja 2019 r. Głównym celem zapisanym w programie jest zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie powiatu. Określone w Gminnym Programie Rewitalizacji cele dotyczące ograniczania występowania zjawisk kryzysowych w sferze społecznej bezpośrednio nawiązują do głównego celu Strategii.

Źródło: opracowanie własne

3.3 Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi Gminy Grodków

Spójność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi Gminy (poziom lokalny) przedstawiona została w tabeli poniżej. Podobnie jak w przypadku zgodności na poziomie krajowym i regionalnym, komplementarność wykazana została na poziomie celów strategicznych i operacyjnych w skali lokalnej. Komplementarność założeń GPR z dokumentami strategicznymi na poziomie gminnym (lokalnym) przyczyni się do wzajemnego oddziaływania na osiągnięcie celów wskazanych w dokumentach.

Tabela 4 Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym

Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym
Strategia rozwoju Gminy Grodków na lata 2014-2023
<p>Konkluzja części diagnostycznej zawartej w Strategii brzmi następująco: biorąc pod uwagę potrzeby społeczne, rozwój lokalnej gospodarki i kierunki przekształceń strukturalnych zaplanowane działania rozwojowe Gminy Grodków powinny zmierzać do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skutecznego rozwiązywania problemów o charakterze społecznym, w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz zatrzymania procesu odpływu młodych ludzi z terenu Gminy. Będzie to możliwe poprzez stworzenie atrakcyjnych warunków zatrudnienia oraz warunków bytowych takich jak: tereny budowlane, dobra dostępność i wysoka jakość placówek oświatowych, placówek służby zdrowia, bazy sportowej i rekreacyjnej. Duże znaczenie ma także nacisk na rozwój społeczeństwa informacyjnego (np. umożliwienie mieszkańcom dostępu do internetu), co w przyszłości będzie miało wpływ na likwidację barier i ograniczeń rozwojowych, – aktywizacji terenów przewidzianych pod działalność inwestycyjną, co pozwoli na tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększanie aktywności gospodarczej, a tym samym dochodów ludności. <p>Określone w GPR cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi są spójne z następującymi celami strategicznymi i operacyjnymi wskazanymi w Strategii Gminy Grodków na lata 2014-2023:</p> <p>I. CEL STRATEGICZNY - Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego Gminy.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Aktywna promocja Gminy (zadanie: wspieranie, pobudzenie i promocja inicjatyw lokalnych oraz aktywizacja mieszkańców do uczestnictwa w życiu lokalnym). • 2. Rozwój bazy przetwórczej dla rolnictwa (zadania: przywracanie wartości użytkowych gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz tworzenie lokalnych rynków żywnościowych „od producenta do konsumenta”). • 3. Podjęcie działań wspierających rozwój przedsiębiorstw. <p>II. CEL STRATEGICZNY – Poprawa standardu życia mieszkańców.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Wzrost zamożności mieszkańców. • 2. Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców. • 3. Wzmacnianie więzi społecznych. <p>III. CEL STRATEGICZNY – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury.</p> <p>Cel operacyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Poprawa standardu infrastruktury technicznej. <p>IV. CEL STRATEGICZNY – Rozwój oświaty, kultury, sportu i wypoczynku.</p> <p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. Podniesienie standardu jednostek oświatowych. • 2. Rozwój sportu, turystyki i rekreacji. <p>Realizacja ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięć przyczyni się nie tylko do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, ale także przełoży się na osiągnięcie celów strategicznych wskazanych w Strategii Rozwoju Gminy.</p>
Strategia rozwoju Gminy Grodków na lata 2024-2031 (projekt)
<p>W oparciu o przeprowadzoną diagnozę strategiczną oraz badania i konsultacje społeczne odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy oraz płynące z wymienionych prac wnioski, wypracowana została koncepcja strategiczna, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego. W przyjętej koncepcji rozwoju skupiono uwagę na trzech obligatoryjnych wymiarach planowania strategicznego, zapewniających wielowymiarowy rozwój gminy.</p> <p>Wymiary te odwołują się do potrzeb i wyzwań uwzględniających trzy sfery: społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków zakłada rozwój obszaru rewitalizacji w</p>

obrębie trzech celów strategicznych: spójność społeczna, zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne oraz zrównoważone środowisko naturalne, czym bezpośrednio nawiązuje do strategii i stanowić będzie jej uzupełnienie w rozumieniu rozwoju społeczno – gospodarczego.

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z celami następującymi strategicznymi zapisanymi w Strategii:

- **Cel strategiczny 1 Tworzenie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej.** Aktywizacja rynku pracy, pozyskiwanie inwestorów oraz zwiększanie atrakcyjności oferty inwestycyjnej gminy jest jednym z kluczowych kierunków dalszego rozwoju gminy – działania ukierunkowane na poprawę sytuacji gospodarczej przełożą się bowiem nie tylko na polepszenie kondycji finansowej gminy, ale również podniesienie jakości życia jej mieszkańców.
- **Cel strategiczny 2 Kreowanie konkurencyjności gminy jako dobrego miejsca do życia.** W celu ograniczenia negatywnych zjawisk w sferze demograficznej, wypracowano interwencję ukierunkowaną na kreowanie konkurencyjności gminy Grodków jako dobrego miejsca do życia. Realizacja działań związanych z rozwojem katalogu dostępnych usług publicznych i społecznych oraz podnoszeniem ich jakości przyczynią się bowiem do podniesienia atrakcyjności gminy poprzez kształtowanie dogodnych warunków do mieszkania, zakładania rodziny, prowadzenia działalności gospodarczej, czy spędzania czasu wolnego i samorealizacji.
- **Cel strategiczny 3 Modernizacja tkanki miejskiej oraz kompleksowa odnowa terenów wiejskich.** Interwencja ukierunkowana na poprawę sytuacji przestrzennej gminy Grodków zakłada modernizację tkanki miejskiej i kompleksową odnowę terenów wiejskich, co przyczyni się do zwiększenia poziomu integracji przestrzennej gminy oraz zapewni jej zrównoważony rozwój.

Gminny Program Rewitalizacji wykazuje bezpośrednią zgodność z następującymi priorytetami rozwoju Grodkowa w perspektywie 2031 roku:

- **Priorytet 1: Silna gospodarka,** w zakresie tworzenia dobrych warunków dla aktywności ekonomicznej mieszkańców.
- **Priorytet 3: Czas wolny.** Jakość i dostępność oferty spędzania czasu wolnego wpływa na poziom zadowolenia mieszkańców oraz warunkuje możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Interwencja w tej sferze zakłada wykorzystanie potencjału gminy m.in. w postaci zasobów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego, na bazie których możliwe będzie wypracowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej i sportowo - rekreacyjnej, skierowanej zarówno do mieszkańców gminy, jak i odwiedzających ją turystów w każdym wieku.
- **Priorytet 4: Usługi publiczne i społeczne.** Kluczowym elementem działań strategicznych w sferze społecznej będzie również rozwijanie oferty usług publicznych i społecznych, których dostępność w znacznym stopniu warunkuje poziom życia w gminie.
- **Priorytet 5: Zintegrowana wspólnota lokalna.** W odpowiedzi na zmiany w strukturze demograficznej gminy, wypracowano również katalog zadań związanych z zapobieganiem marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, co przyczyni się do kształtowania zintegrowanej wspólnoty lokalnej.
- **Priorytet 6: Nowoczesna infrastruktura,** w zakresie tworzenia nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury publicznej.
- **Priorytet 7: Zdrowy ekosystem.** Ze względu na postępujący kryzys klimatyczny, niezbędna jest realizacja działań ukierunkowanych na ochronę środowiska i przystosowanie obszaru gminy do zachodzących zmian klimatu oraz jej uodparnianie na ich negatywne skutki.
- **Priorytet 8: Przestrzeń.** Poza rozwojem i usprawnieniem systemu gospodarki komunalnej, istotne znaczenie dla dalszego rozwoju gminy Grodków ma także podnoszenie jakości przestrzeni publicznych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego, które stanowią istotny potencjał do rozwoju społeczno - gospodarczego gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodków

Tekst studium stanowi załącznik nr 1 do uchwały nr XL/332/14 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 12 marca 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodków.

Zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodkowa zadania respektują zapisy Studium odnośnie zagospodarowania terenów w następujących zakresach:

- Kierunki i cele rozwoju przestrzennego Miasta i Gminy Grodków.
- Kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy.
- Wytyczne w zakresie zmian struktury przestrzennej, przeznaczenia terenów oraz wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów.
- Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody.
- Zasady zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
- Zasady i kierunki kształtowania i ochrony środowiska kulturowego.
- Zasady i kierunki rozwoju układu komunikacyjnego.
- Zasady i kierunki rozwoju infrastruktury technicznej.
- Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planów miejscowych.
- Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.
- Obszary eksploatacji kopalni, dla których wyznacza się filary ochronne.
- Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.
- Obszary pomników zagłady.
- Tereny zamknięte.
- Obszary problemowe .

Zadania zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji uwzględniają uwarunkowania wynikające między innymi z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań ponadlokalnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków na lata 2021-2026

Gminny Program Rewitalizacji zakłada działania na rzecz społeczności lokalnej w zakresie niwelowania zidentyfikowanych problemów społecznych. Z tego względu jego założenia są zbieżne z następującymi celami strategicznymi oraz działaniami zapisanymi w Strategii:

Cel strategiczny I. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

- 1. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia ubóstwa i poprawy warunków życia osób i rodzin żyjących w biedzie.
- 2. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia zwłaszcza długotrwałego i eliminowanie jego negatywnych skutków.
- 3. Tworzenie warunków readaptacji społecznej dla osób i grup wykluczonych społecznie i zagrożonych marginalizacją (w szczególności osób bezdomnych i opuszczających zakłady karne).

Cel strategiczny II. Budowanie systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy:

- 1. Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku.

Cel strategiczny III. Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:

- 1. Tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełnienie społecznie aktywnej roli i integrację ze środowiskiem.

- 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu ludzi starszych poprzez dążenie do zwiększenia aktywności życiowej oraz pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku, stanu zdrowia.

Cel strategiczny IV. rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- 1. Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie skutków ich występowania.
- 2. Zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie i minimalizowanie skutków jej występowania.

Cel strategiczny V. Partnerstwo na rzecz aktywnej integracji środowiska lokalnego.

Cel szczegółowy:

- 2. Społeczeństwo obywatelskie jako czynnik integracji lokalnej.

Poza działaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej podejmowanych jest szereg przedsięwzięć i niekonwencjonalnych form pomocy mających na celu poprawę sytuacji grup społecznych najbardziej zagrożonych, eliminację, a przynajmniej minimalizowanie istniejących dysfunkcji i problemów społecznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków, skupia się przede wszystkim na problemach społecznych oscylujących wokół możliwości wsparcia potrzebujących mieszkańców przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Proponowane działania w ramach Strategii mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem sfer negatywnie oddziałujących na sytuację osób oraz rodzin. Z tego względu GPR realizuje cel główny Strategii, jakim jest budowa spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki życia, poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Zapewnienie mieszkańcom profesjonalnej pomocy społecznej, zmieniającej świadomość społeczną i jakość życia lokalnej społeczności.

Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Grodków na lata 2023-2027

Program uchwalono w celu określenia kierunków działania Gminy Grodków w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy oraz tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Rewitalizacja w swojej istocie dotyczy również działań naprawczych w zakresie komunalnego zasobu mieszkaniowego.

W Gminie Grodków z uwagi na stan techniczny budynków konieczne jest przeprowadzenie remontów i modernizacji w takim zakresie, aby można było zapewnić bezpieczne oraz dogodne warunki lokalowe mieszkańcom Miasta i Gminy uwzględniając możliwości finansowe Gminy i wspólnot mieszkaniowych. W zakresie polityki remontowej, Gmina Grodków w latach objętych programem, będzie realizowała niżej wyszczególnione kierunki działania:

- utrzymanie stanu technicznego budynków na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo ludzi i mienia w okresie jego użytkowania,
- zapewnienie użytkowania budynków i znajdujących się w nim pomieszczeń oraz urządzeń związanych z budynkiem, zgodnie z przeznaczeniem, a w szczególności zapewnienie warunków umożliwiających zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną, ciepło, odprowadzenie ścieków, usuwanie odpadów stałych oraz ochronę przeciwpożarową,
- zapewnienie możliwości racjonalizacji wykorzystania energii (działania termomodernizacyjne, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej), zużycia wody itp.,
- utrzymania stanu estetycznego budynku,
- zapewnienie szczelności pokryć dachowych.

Kolejnym działaniem będą inwestycje służące ochronie powietrza realizowane na terenie Gminy Grodków. W lokalach mieszkalnych likwidowane będą istniejące nieefektywne piece stałopalne, a w ich miejsce wykonana będzie wewnętrzna instalacja centralnego ogrzewania. Pomimo zintensyfikowania w ostatnich latach prac remontowych i modernizacyjnych stan lokali i budynków mieszkaniowego zasobu Gminy Grodków należy określić jako średni. Poprawa tego stanu wymaga znacznych nakładów finansowych. Jednym z potencjalnych źródeł finansowania może być Gminny Program Rewitalizacji.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Grodków na lata 2023 – 2025

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Grodków na lata 2023 - 2025 służy określeniu działań Gminy w zakresie inicjowania, wspierania i koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków, zakładający rewitalizację obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji w realizuje następujące priorytety i kierunki działań programu opieki nad zabytkami:

Priorytet I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy:

Kierunki działań:

- 1.1. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
- 1.2. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.
- 1.3. Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Priorytet II: Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Kierunki działań:

- 2.1. Promocja i popularyzacja zabytków nieruchomych.
- 2.2. Promocja i popularyzacja spuścizny historycznej i krajobrazu kulturowego.

Priorytet III: Edukacja i szerzenie wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym.

Kierunki działań:

- 3.1. Szerzenie wiedzy - działania informacyjne
- 3.2. Szerzenie wiedzy - działania promocyjne
- 3.3. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami służy ochronie i wykorzystaniu lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego w różnych dziedzinach życia społecznego. Realizacja wyznaczonych celów wymaga przede wszystkim zmiany w świadomości, szczególnie w obszarze odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego, podmiotów, instytucji i sfer funkcjonalnych, które odpowiadają za ochronę środowiska kulturowego i naturalnego, za ład i zagospodarowanie przestrzenne, a także wyznaczone kierunki rozwoju Gminy. Ważne jest także, aby właściciele zabytków, zmienili swoje podejście, przyczyniając się w ten sposób do poprawy stanu zachowania wszelkich dóbr środowiska kulturowego i naturalnego.

Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Grodków”

Program został przyjęty w dniu 16 grudnia 2021 roku uchwałą Rady Miejskiej nr XXXIII/402/2021. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 został opracowany w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Cel główny: Skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną, sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Grodkowa. Zaplanowane cele GPR obejmujące integrację społeczną realizują cel główny Programu jakim jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w Gminie Grodków.

Ponadto zapisy programowe GPR realizują następujące cele szczegółowe:

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin i dzieci w tych rodzinach.
- Ograniczenie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
- Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Grodków na lata 2018 – 2022 z perspektywą na lata 2022-2024

Program ochrony środowiska dla Gminy Grodków na lata 2018-2022 z perspektywą na lata 2022-2024” jest kontynuacją „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Grodków na lata 2005-2012”. Program ocenia i analizuje stan środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Grodków. Jednym z celów strategicznych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest

wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego, ochrona jego zasobów oraz szeroko pojęta energooszczędność. Z tego względu GPR realizuje następujące cele Programu:

- Poprawa jakości powietrza.
- Poprawa klimatu akustycznego.
- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
- Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości wód.
- Ochrona zasobów przyrodniczych.

Działania wspierające ochronę środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego stanowią ważny filar dla działań rewitalizacyjnych.

Strategia Rozwoju Oświaty Gminy Grodków na lata 2021 – 2025

Jednym z elementów wizji rozwoju oświaty jest wyzwanie, aby organizacja i zarządzanie oświatą w Gminie Grodków oparte było na planowym i profesjonalnym działaniu ukierunkowanym na wysoką jakość nauczania i wychowania, skuteczną i nowoczesną edukację dostosowaną do potrzeb i możliwości każdego ucznia oraz wymagań rynku pracy.

Założenia planowanej rewitalizacji w Gminie Grodków obejmują kwestie podnoszenia umiejętności mieszkańców (w tym również uczniów i uczennic) i ich ścisłego powiązania z wymaganiami rynku pracy. Zdefiniowana w Strategii polityka oświatowa Gminy Grodków jest zgodna z wyzwaniami rozwojowymi przedłożonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji w obrębie następujących celów strategicznych i celów operacyjnych:

Cel strategiczny 1. Upowszechnienie dostępności do instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i stworzenie warunków do optymalnego rozwoju dzieciom.

- Cel operacyjny: Doskonalenie funkcji opiekuńczo-wychowawczej i edukacyjnej.

Cel strategiczny 3. Poprawa jakości i efektywności kształcenia w jednostkach systemu oświaty.

- Cel operacyjny: Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży (głównie w zakresie mobilizowania uczniów do podejmowania dodatkowych działań – praca w Samorządzie Uczniowskim, koła zainteresowań, koła przedmiotowe, wolontariat itp.).

Cel strategiczny 4. Wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczej.

- Cel operacyjny: Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych uczniów.
- Cel operacyjny: Aktywne uczestnictwo w kulturze.
- Cel operacyjny: Propagowanie profilaktyki i promocji zdrowia.
- Cel operacyjny: Rozwijanie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży (sport i rekreacja).
- Cel operacyjny: Prowadzenie działań z zakresu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.
- Cel operacyjny: Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży

Cel strategiczny 5. Rozwój bazy oświatowej.

- Cel operacyjny: Zapewnienie uczniom w szkołach oraz dzieciom w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych możliwości nauki i opieki w dobrych warunkach.
- Cel operacyjny: Rozbudowa i modernizacja bazy infrastrukturalnej jednostek systemu oświaty.
- Cel operacyjny: Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- Cel operacyjny: Podnoszenie standardów bazy dydaktycznej jednostek oświatowych.

Cel strategiczny 6. Optymalizacja zarządzania oświatą i instytucjami opieki nad dziećmi

- Cel operacyjny: Pozyskiwanie środków zewnętrznych z środków unijnych, krajowych oraz prywatnych źródeł.

Realizacja wszystkich wskazanych celów wymaga środków finansowych. Jako źródło należy wskazać subwencję oświatową, dotację, a także dochody własne samorządu. Gmina Grodków, a także wszystkie jednostki oświatowe i żłobek będą zabiegać o pozyskanie środków zewnętrznych, w tym środków z Unii Europejskiej. Gminny Program Rewitalizacji może być pomocnym narzędziem w tym zakresie.

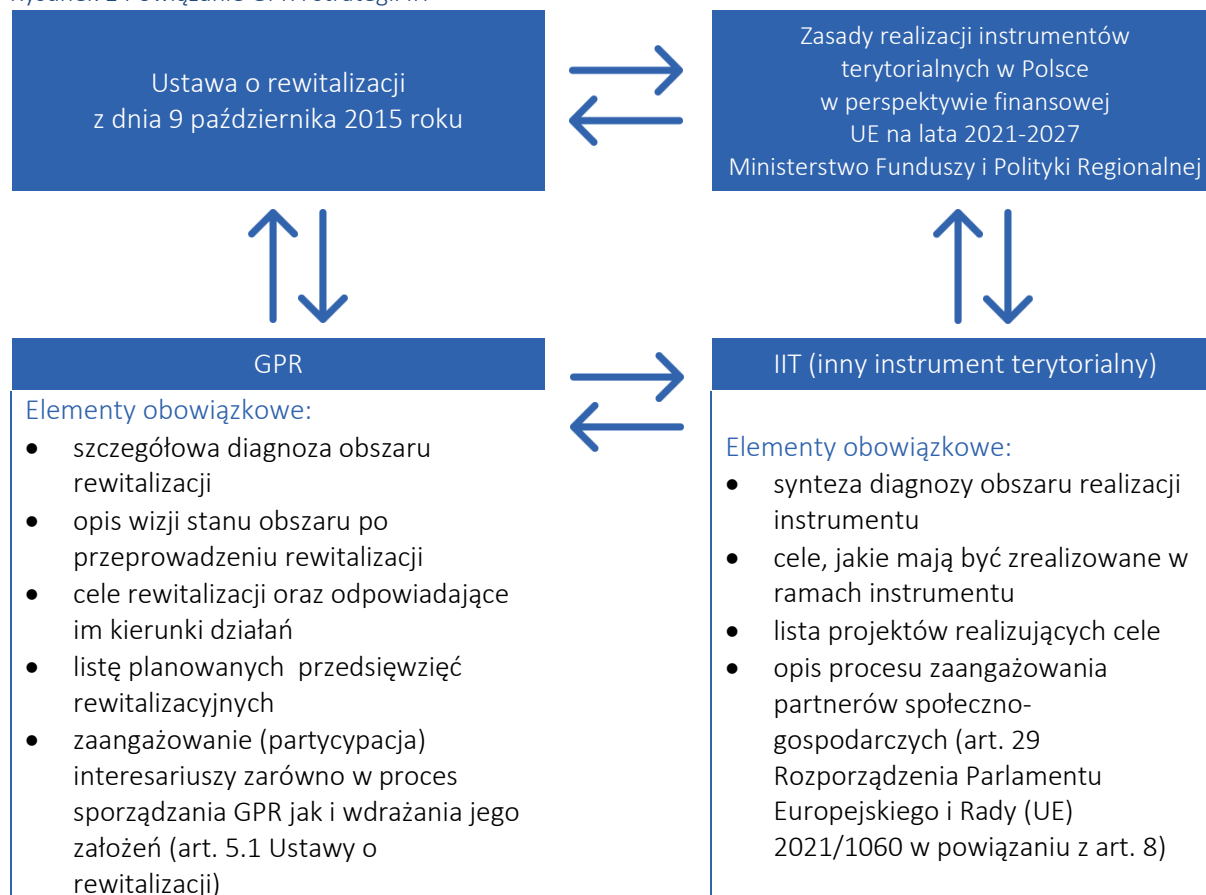
Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona powyżej analiza wykazała dużą zgodność celów Gminnego Programu Rewitalizacji z przyjętymi już dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Pokazuje to, że planowana rewitalizacja jest zgodna z założeniami rozwojowymi i stanowi jej uzupełnienie albo wzbogacenie. Należy jednak podkreślić, że zadania zapisane w GPR (społeczne i pozaspołeczne) koncertują się na rozwiązaniu konkretnych problemów, dotyczących grup mieszkańców, zamieszkujących obszar rewitalizacji. Realizacja tych zamierzeń będzie pełnić rolę wzmacniającą dla zamierzeń strategicznych zapisanych w tych dokumentach oraz będzie dodatkowym bodźcem dla rozwoju Gminy w ujęciu całościowym dla społeczności lokalnej Gminy Grodków.

3.4 GPR jako strategia IIT (inny instrument terytorialny)

Zgodnie z zapisami dokumentu pt: „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” gminne programy rewitalizacji mogą pełnić funkcję strategii IIT (inne instrumenty terytorialne) w odniesieniu do przewidzianych w nich działań finansowanych ze środków polityki spójności². Przedstawiony schemat blokowy obrazuje powiązania pomiędzy gminnym programem rewitalizacji, a strategią IIT jako szczególnym narzędziem umożliwiającym pozyskiwanie środków z Funduszy Europejskich.

Rysunek 1 Powiązanie GPR i strategii IIT

² Por. <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>.

Regulacje wykonawcze Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027) wskazują, iż Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 może stanowić jednocześnie strategię IIT ponieważ w dokumencie uwzględniono obowiązkowe elementy strategii IIT takie jak:

Tabela 5 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4	Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
5.	
9.	Lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
8.	cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
14.	opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

Obowiązkowy element Strategii IIT jakim jest opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych (..) koresponduje z obligatoryjnymi przepisami ustawy o rewitalizacji dotyczącymi uspołecznienia procesu tworzenia i wdrażania gminnego programu rewitalizacji. Ustawa o rewitalizacji definiuje katalog interesariuszy rewitalizacji, wskazuje obligatoryjne formy zaangażowania społeczności lokalnej w proces tworzenia i wdrażania GPR, a także określa katalog podmiotów uprawnionych do tworzenia komitetu rewitalizacji oraz udziału w procesie opiniowania GPR (w szczególności art. 5.1 – partycypacja społeczna, 6.1 – konsultacje społeczne, 7.1 – komitet rewitalizacji w powiązaniu z artykułem 2.2 – interesariusze rewitalizacji i artykułem 17.1 – proces opiniowania)³.

W zakresie procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oprócz standardowych technik partycypacyjnych (konsultacji społecznych, spotkań warsztatowych, zbierania uwag w postaci papierowej, ustnej i elektronicznej⁴) przeprowadzono również procedurę opiniowania Gminnego

³ Ustawa o rewitalizacji <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000485/T/D20210485L.pdf>

⁴ Szczegóły dotyczące prowadzonych działań partycypacyjnych zostały opisane w rozdziale 16.1.

Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji projekt dokumentu skierowano do następujących podmiotów:

- zarządu właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarządu właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewody – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego inspektora sanitarnego,
- właściwej gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowego Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Dodatkowo na podstawie art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8. zapewniono możliwość i włączono w proces przygotowania GPR następujących partnerów: władze lokalne i miejskie oraz instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Wskazane podmioty miały 14 dni na wyrażenie swojej opinii z uwzględnieniem zasady milczącej zgody. Raport z procesu opiniowania zostanie opublikowany na stronie www.grodkow.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

3.5 Charakterystyka Gminy Grodków

Gmina Grodków położona w południowo-zachodniej części Polski, w województwie opolskim, powiecie brzeskim. Zajmuje powierzchnię 286 km², w tym powierzchnia Miasta to 10 km² (co stanowi 3,6 % terenów Gminy). Posiłując się danymi pozyskanymi z Urzędu Miejskiego w Grodkowie na koniec 2022

roku gminę zamieszkiwało 18 408 mieszkańców, z czego 8 063 (43,8%) w mieście oraz 10 345 (56,2%) na obszarach wiejskich. Obszary wiejskie stanowią 96,5% powierzchni Gminy; podczas gdy miasto, będące centrum skupienia lokalnego obejmuje 3,5% powierzchni.

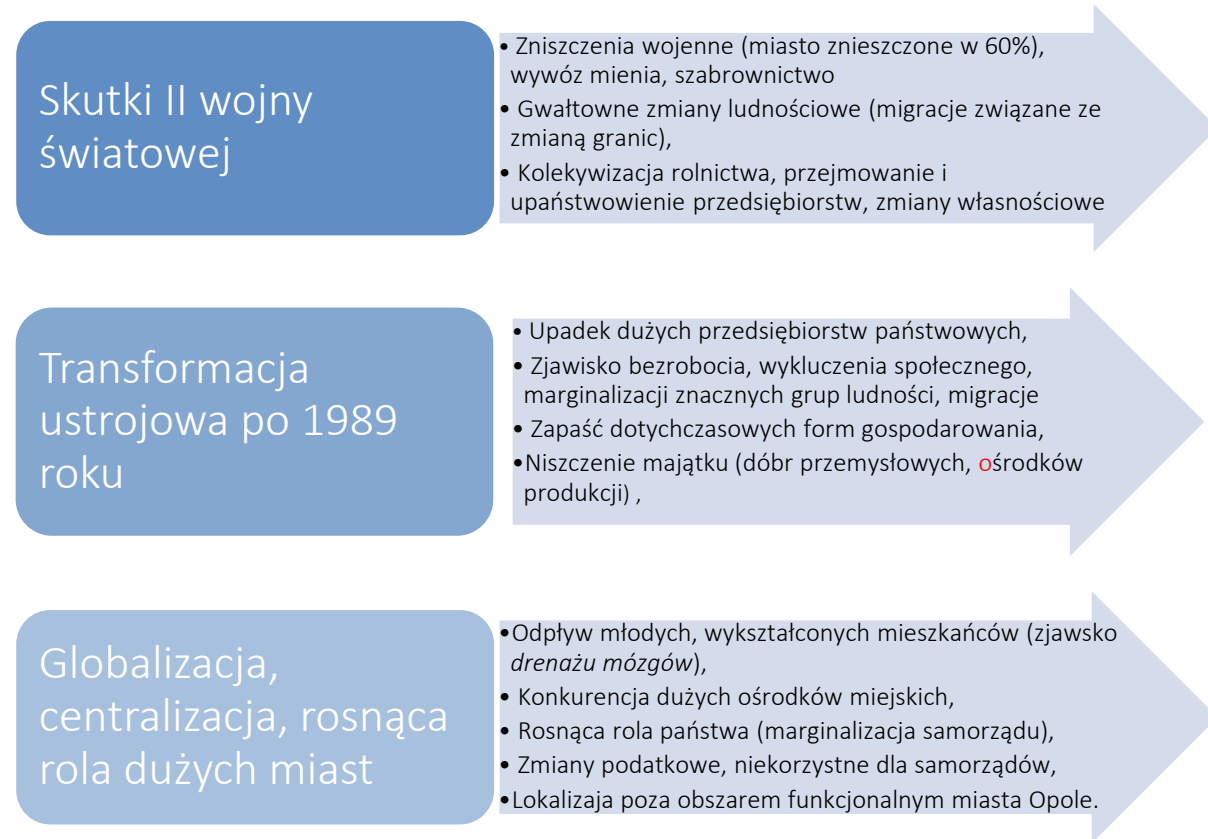
Podział na jednostki pomocnicze, zgodnie ze Statutem Gminy Grodków wskazuje na 35 sołectw oraz jedno osiedle. Miasto Grodków pełni istotną rolę jako ośrodek administracyjny Gminy. Miasto oddalone jest od stolicy województwa, Opola o 52 km, taka sama odległość dzieli je od Wrocławia. Gmina leży w ciągu ważnych arterii komunikacyjnych o znaczeniu wojewódzkim, przy trasie Wrocław-Nysa - Głuchołazy: droga wojewódzka nr 402 (DW401), droga wojewódzka nr 385 (DW385), droga wojewódzka nr 378 (DW378), a wzdłuż jej północno-wschodniej granicy przebiega autostrada A4.

Punktem wyjścia dla przedstawienia uwarunkowań społeczno - infrastrukturalnych dla planowanej rewitalizacji Gminy Grodków jest zapis Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (będący odzwierciedleniem zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030), że Miasto Grodków jest zaliczone do grupy małych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wymagających wsparcia polityką województwa.

W ujęciu przestrzenno - funkcjonalnym województwa opolskiego Gmina Grodków przynależy do obszaru strategicznej Interwencji (OSI) Subregion Brzeski. Podając za Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego (Opolskie 2030) obszar ten dotychczas zdominowany funkcją rolniczą, obecnie z rozwijającymi się nowymi, pozarolniczymi funkcjami, wymagający godzenia wysokich walorów przestrzeni z potrzebami nowoczesnego przemysłu, osadnictwa i rolnictwa. W subregionie motorem rozwoju jest miasto Brzeg wraz ze swoim Miejskim Obszarem Funkcjonalnym, z rozwijającą się strefą gospodarczą, w których już teraz prężnie rozwijają się nowe przedsiębiorstwa. Dobre skomunikowanie z Aglomeracją Opolską, zarówno drogowe, jak i kolejowe jest atutem rozwoju subregionu. Ośrodek ten został wskazany na poziomie polityki krajowej jako miasto tracące funkcje społeczno-gospodarcze. W tym ujęciu Grodków jest miastem dotkniętym w sposób szczególny skutkami transformacji politycznej i społeczno-gospodarczej (deindustrializacja, skurczenie się bazy ekonomicznej, depopulacja), a w konsekwencji erozją funkcji miejskich.

Kluczową okolicznością determinującą aktualne problemy społeczno – ekonomiczne mieszkańców Gminy Grodków jest transformacja ustrojowa, której początek sięgał 1989 roku. Wskutek upadku (bankructwa) państwa gwałtownie nasiliło się zjawisko zapaści gospodarczej (upadku dużych państwowych firm i gospodarstw rolnych), które przyniosło niekorzystne zjawiska społeczne i ekonomiczne (wykluczenie, dziedziczenie biedy, niezaradność).

Grafika 1 Kamienie milowe rozwoju, determinujące rozwój społeczno - gospodarczy obraz Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Wydarzenia historyczne, a zwłaszcza II wojna światowa zdeterminowała również aktualny układ przestrzenno – funkcjonalny Gminy Grodków. Zniszczona wojną zabudowa starego miasta została rozebrana, zaś na jej miejscu powstały rozległe place bądź budynki z tzw. wielkiej płyty. Zabudowę poszczególnych wsi tworzą w przeważającej mierze zabudowania gospodarstw rolnych. Wiejskim budynkom mieszkalnym towarzyszą obiekty gospodarcze związane z produkcją rolną i przetwórstwem rolno-spożywczym (np. młyny, wiatraki, kuźnie, spichlerze itp.). W gminie zachowało się 27 tego typu obiektów: 8 kuźni, 4 młyny, 1 wiatrak i 14 zabytkowych spichlerzy. Dopelnieniem wiejskiego krajobrazu są oczywiście liczne budynki mieszkalno-gospodarcze. Większość z nich pochodzi z przełomu XIX i XX w. i 1. poł. XX w. Wpisane trwale w krajobraz wsi, pełnią niezmiennie swoją pierwotną funkcję świadcząc o tradycji miejsca i lokalnym kolorycie.

Integralnym elementem wiejskiego pejzażu są:

- zespoły rezydencjonalno-folwarczne i folwarczne,
- zabudowa dworska,
- zespoły pałacowo-parkowe,
- grodziska średniowieczne.

Bogate dziedzictwo architektoniczne Gminy Grodków świadczące o długiej i burzliwej historii, stanowi znaczący atut w zakresie podejmowanych zamierzeń rewitalizacyjnych.

W tabeli poniżej przedstawiono poziom wydatków majątkowych inwestycyjnych ponoszonych przez Gminę Grodków w latach 2014 – 2021. Gminny budżet przeznaczany na inwestycje majątkowe wahał się w tych latach od kwoty 5,7 do 19,4 mln zł, a najwyższy odsetek wydatków majątkowych inwestycyjnych w wysokości 22,3% osiągnięto w 2018 roku. Tak znaczne różnice w tym zakresie dowodzą, że Gmina Grodków pozyskuje środki zewnętrzne na realizację ważnych dla mieszkańców inwestycji. Zwiększanie budżetu Gminy na inwestycje jest jednym z ważniejszych wyzwań dla samorządu Gminy Grodków.

Tabela 6 Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy Grodków w latach 2014-2021

2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
wydatki ogółem [zł]							
56 807 018	59 264 793	65 940 317	72 095 362	87 148 095	94 526 031	93 307 261	99 814 868
wydatki majątkowe inwestycyjne [zł]							
8 344 944	8 998 049	5 764 975	7 154 757	19 430 010	18 735 251	9 787 043	7 909 573
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem [%]							
14,7	15,2	8,7	9,9	22,3	19,8	10,5	7,9

Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych

Gmina Grodków jest gminą miejsko-wiejską z dominującym obecnie rolniczym charakterem. W strukturze użytkowania gruntów gminnych dominują użytki rolne. Występują też liczne stawy hodowlane.

W latach 2017-2021 liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON zwiększyła się o 7,2%. W 2021 r. na terenie Gminy działało 1 807 podmiotów. Większość z nich (1 723) stanowił sektor prywatny. Wśród podmiotów w 2021 r. dominowały te związane z sektorem handlu hurtowego, detalicznego, naprawy pojazdów (403). Na drugim miejscu znalazły się podmioty z obszaru budownictwa (300) oraz przetwórstwa przemysłowego (160). Innym wskaźnikiem, który przeanalizowano jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W 2021 r. w przeliczeniu na 10 tys. osób liczba ta wyniosła 735. Na tle powiatu i województwa, Gmina Grodków wypada pod tym względem gorzej. Warto jednak zaznaczyć, że wskaźnik dla Gminy uległ zwiększeniu o 16,1% w stosunku do roku 2017.

Dodatkowym wskaźnikiem z obszaru gospodarczego dotyczy także aktywności społecznej na terenie Gminy. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 10 tys. wyniosła 36 dla Gminy ogółem – dla terenu miejskiego 27, a wiejskiego 42. Wskaźnik dla Gminy Grodków był ogółem niższy w porównaniu do województwa (42), lecz wyższy na tle powiatu (35).

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków na lata 2021-2026, będąca najważniejszym dokumentem programowym w zakresie występujących problemów społecznych (i ich przyczyn) na terenie Grodkowa, wskazuje na następujące niekorzystne zjawiska:

- Bezrobocie – brak miejsc pracy, zmniejszanie środków finansowych na aktywizację osób bez pracy, struktura wykształcenia wśród bezrobotnych, dziedziczenie bezrobocia.
- Starzenie się społeczeństwa oraz brak programów realizowanych na rzecz seniorów.
- Zjawisko wyuczzonej bezradności i dziedziczenia bezrobocia mieszkańców jako główna przyczyna korzystania pomocy społecznej.
- Deficyty w zakresie infrastrukturalno-organizacyjnym, tj. brak ośrodka interwencji kryzysowej, brak dziennego domu pomocy dla osób starszych na terenie Gminy, brak poradni rodzinnych, brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych.
- Niskie zaangażowanie wolontariuszy, słaba organizacja wolontariatu.
- Brak środków finansowych na rozszerzenie godziny pracy terapii odwykowej w Poradni Odwykowej.
- Deficyty w zakresie świadczenia niektórych specjalistycznych usług z zakresu pomocy społecznej (np. terapeuta uzależnień od narkotyków, dodatkowy asystent rodziny).

Liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności w latach 2017-2021 w Gminie Grodków była zawsze niższa na tle powiatu i województwa. Ponadto w analizowanym okresie nastąpił 56,2% spadek wartości wskaźnika. W 2022 r. osiągnął on 179, gdy w powiecie brzeskim wyniósł 344, a województwie opolskim 336. Sytuacja związana z pomocą społeczną jest zatem korzystniejsza w Gminie Grodków.

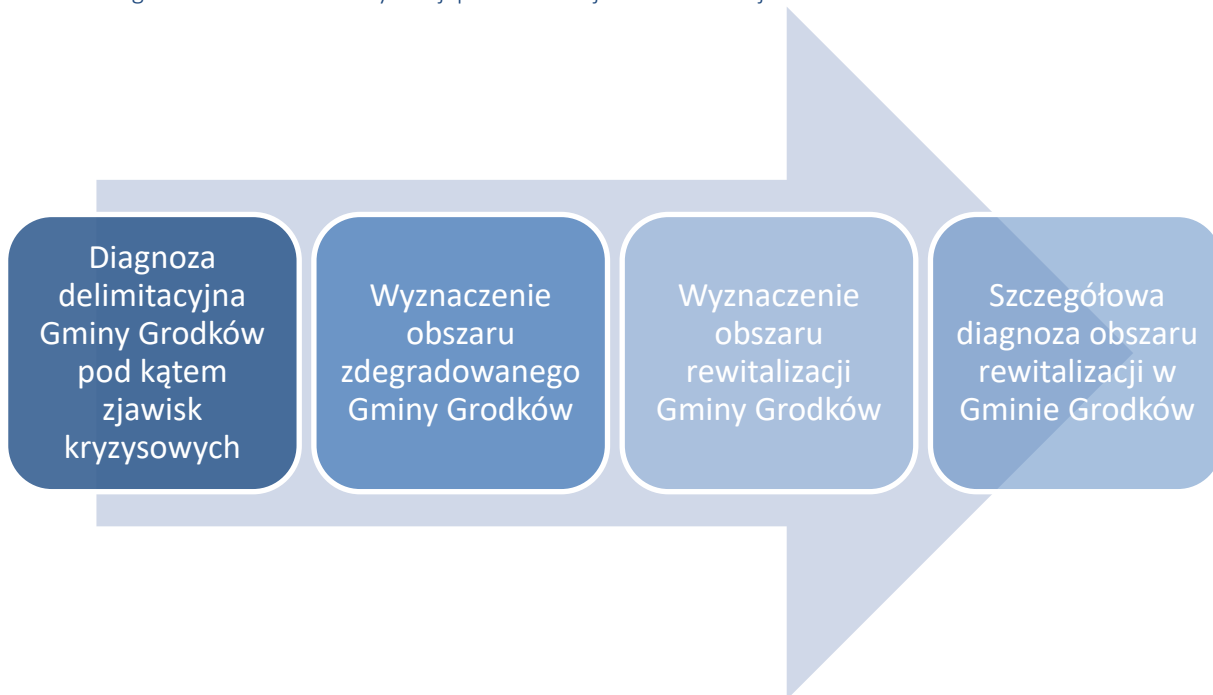
W mieście Grodków działa publiczny Dom Pomocy Społecznej przeznaczony dla osób w podeszłym wieku, które wymagają całodobowej opieki. Dom dysponuje 57 miejscami. Ponadto, w Jędrzejowie działa Dom Pomocy Społecznej przeznaczony dla osób dorosłych, z niepełnosprawnościami intelektualnymi.

Głównym dokumentem planistycznym o charakterze przestrzennym w Gminie Grodków jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Grodków*, przyjęty uchwałą nr XL/332/14 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 12 marca 2014r. Wskazuje on kierunki rozwoju miasta i terenów wiejskich w ujęciu wieloletnim. Stanowi również podstawę do realizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie mogą wykraczać poza ustalenia w nim zawarte. Studium określa politykę przestrzenną Gminy w tym również zasady zagospodarowania przestrzennego służące realizacji celów publicznych.

Na koniec 2021 r. w granicach Gminy obowiązywało 36 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stopień pokrycia planami wynosi obecnie około 72,8% (por. województwo opolskie - 41,4%).

Gmina Grodków charakteryzuje się również bogatym środowiskiem przyrodniczym. W jej granicach wyznaczono rezerваты przyrody: „Kokorycz” i „Dębina”, Obszar Chronionego Krajobrazu Borów

Grafika 3 Logika definiowania i klasyfikacji problemowej dla rewitalizacji w Gminie Grodków

Źródło: opracowanie własne

W ramach opracowania pt. *Diagnoza obszaru zdegradowanego* zrealizowano pierwsze trzy etapy diagnozy, czyli diagnozę delimitacyjną oraz wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Wynik tego etapu prac uzyskał aprobatę Rady Miejskiej w Grodkowie (Uchwała nr XLIX/441/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Gminy Grodków (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 23 czerwca 2023 r. poz. 2005). W uzasadnieniu do Uchwały podano, że Gmina Grodków przystąpi do sporządzania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030” (GPR), dzięki któremu będzie istniała możliwość ubiegania się o pozyskanie środków zewnętrznych z programów unijnych i krajowych. Istotny elementem GPR stanowi diagnoza przeprowadzana na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, której celem jest zidentyfikowanie tych miejsc w gminie, w których występuje szczególna koncentracja zjawisk kryzysowych.

W związku z wejściem w życie ustawy o rewitalizacji, wszelkie zamierzenia Gminy związane z przygotowaniem, koordynowaniem i tworzeniem warunków do prowadzenia działań z zakresu rewitalizacji wymagają wyznaczenia w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego.

Chcąc właściwie ocenić skalę potrzeb w zakresie rewitalizacji oraz określić obszar Gminy wymagający interwencji i kompleksowego działania, przeprowadzona została szczegółowa diagnoza całej Gminy, obejmująca swoim zakresem pięć sfer, w tym przede wszystkim sferę społeczną oraz sfery: gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną.

Wyznaczony obszar cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, ma istotne znaczenie z punktu widzenia rozwoju lokalnego Gminy, a także zgodnie z przesłankami wynikającymi z ustawy o rewitalizacji stanowią nie więcej niż 20% powierzchni Gminy i są zamieszkałe przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców. Wyznaczony obszar jest fundamentem przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 (GPR).

Program rewitalizacji to opracowany i uchwalony przez samorząd lokalny wieloletni program działań zmierzający do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich dalszego rozwoju. Objęcie danego obszaru programem rewitalizacji stanowi podstawę wspierania go poprzez programy unijne i instrumenty krajowe lub korzystania z preferencji w innych instrumentach, programach i działaniach sektorowych. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Celem rewitalizacji jest pobudzenie, uruchomienie mechanizmów rozwojowych, które sprawią, że nawet po zakończeniu interwencji, obszar będzie nadal się rozwijał. Niezbędnym elementem procesów rewitalizacyjnych jest prowadzenie działań o charakterze społecznym ukierunkowanym na mieszkańców.

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest dokumentem operacyjnym o charakterze lokalnym. Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji, został wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników, odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej samorządu. Przyjęta do tego metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji Grodkowa, zakładała w głównej mierze oparcie się na mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

4.1.1 Wyróżnione obszary porównawcze

Pierwszy etap opracowania polegał na przeprowadzeniu tzw. analizy danych zastanych. Metoda ta opiera się na zgromadzeniu rzetelnych i przydatnych materiałów oraz danych statystycznych, które zostają w późniejszych etapach poddane analizie. Po wyselekcjonowaniu kluczowych informacji przeprowadzona zostaje właściwa analiza, obejmująca w głównej mierze dokumenty i źródła danych zidentyfikowanych i uznanych za istotne dla procesu badawczego. W trakcie opracowywania i tworzenia niniejszego dokumentu zastosowano dwa podejścia, bazujące na analizie danych zastanych: statystyczne i przestrzenne. W ujęciu statystycznym dane zostały zgromadzone, a następnie poddane

analizie i przetworzone na potrzeby niniejszego opracowania. W ujęciu przestrzennym posłużono się danymi, które zostały odniesione do przyjętych obszarów porównawczych.

Powyższa analiza miała na celu zidentyfikowanie obszarów, na których koncentrują się negatywne zjawiska, po to by móc podjąć skuteczne działania przyczyniające się do wyprowadzenia tych obszarów ze stanu kryzysowego oraz umożliwiające prowadzenie zaplanowanej interwencji rozwojowej.

Delimitacja przeprowadzona w ramach opracowywania niniejszego dokumentu obejmowała następujące etapy:

1. Podział obszaru Miasta na jednostki statystyczne (zmodyfikowane jednostki pseudonaturalne),
2. Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji,
3. Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe). W jej wyniku wyodrębniono obszary o szczególnym nasileniu problemów społecznych. Pozyskano dane z następujących źródeł:
 - Dane z Urzędu Miejskiego w Grodkowie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Brzegu, Komendy Powiatowej Policji w Brzegu, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
 - Dane pozyskane z dostępnych zasobów on-line:
 - Ministerstwa Rozwoju i Technologii (Hurtownia danych CEIDG - <https://dane.biznes.gov.pl>),
 - Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (BDOT - Baza danych obiektów topograficznych - <https://www.geoportal.gov.pl>),
 - Urzędu Komunikacji Elektronicznej (<https://mapbook.uke.gov.pl>).

Na podstawie pozyskanych danych dokonano normalizacji danych zastanych (standaryzacja), a następnie opracowano syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej oraz dokonano rozróżnienia w zakresie wskaźników pozaspołecznych.

4. Przeprowadzenie analizy obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspołecznej. Analizę czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych przeprowadzono poprzez przedstawienie poszczególnych czynników zarówno w skali ilościowej, jak i jakościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
5. Wyodrębnienie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspołecznym.
6. Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni

(maksymalnie 20% powierzchni miasta) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich mieszkańców zamieszkujących miasto).

Podział Gminy na obszary porównawcze, czy też jednostki statystyczne (zmodyfikowane jednostki pseudonaturalne) przeprowadzony został w oparciu o przesłanki natury geograficznej, historycznej, administracyjnej oraz funkcjonalnej. W pierwszej kolejności zastosowano zasadę, aby jednostki porównawcze stanowiły „jednostki autonomiczne”, charakteryzujące się posiadaniem tzw. centrum skupienia lokalnego. Tym samym dobrane jednostki porównawcze wykazują się specyfiką funkcjonalno - przestrzenną (geograficzną). Ważnym czynnikiem przy wyodrębnieniu obszarów były ich granice.

Obszary porównawcze posiadają następujące rodzaje granic:

- administracyjne - mieszczą się w granicach administracyjnych,
- naturalne, wewnętrzne,
- przebiegające wzdłuż ważnych ciągów komunikacyjnych.

Dodatkowo wzięto pod uwagę specyfikę obszarów, ich endogeniczne problemy i obciążenia funkcjonalne. Z tego względu ważną przesłanką doboru granic obszarów porównawczych były kryteria takie jak:

- zasiedziałość mieszkańców,
- tożsamość zbiorowa (lokalne „my”),
- ośrodki koncentracji życia zbiorowego,
- organizacja grupowa (czynnik religijny, stowarzyszenia społeczne, instytucje lokalne).

Wynikiem powyższej analizy było wyodrębnienie 10 następujących jednostek porównawczych:

- Obszar 1A – obejmujący miasto Grodków,
- Obszar 1B - obejmujący miasto Grodków,
- Obszar 1 C - obejmujący miasto Grodków,
- Obszar 2 – obejmujący sołectwa Bąków, Kolnica, Młodoszowice, Wierzbnik, Polana, Wojśław,
- Obszar 3 - obejmujący sołectwa Gola Grodkowska, Lipowa, Osiek Grodkowski, Przylesie Dolne, Tarnów Grodkowski,
- Obszar 4 - obejmujący sołectwa Głębocko, Kopice, Nowa Wieś Mała, Więcmierzycze, Żelazna,
- Obszar 5 - obejmujący sołectwa Gnojna, Jeszkotle, Lubcz, Sulisław, Zielonkowice,
- Obszar 6 - obejmujący sołectwa Gańczycze, Gierów, Mikołajowa, Strzegów, Wierzbna,
- Obszar 7 - obejmujący sołectwa Jędrzejów, Starowice Dolne, Wójtowice, Żarów,
- Obszar 8 - obejmujący sołectwa Bogdanów, Jaszów, Kobiela, Rogów, Wojnowiczki.

W ramach prowadzonych prac analitycznych posłużono się podziałem na jednostki pseudonaturalne i wyróżniono 17 obszarów, które poddane zostały dalszej analizie. Podział obszaru Gminy na jednostki urbanistyczne z uwzględnieniem powierzchni oraz liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

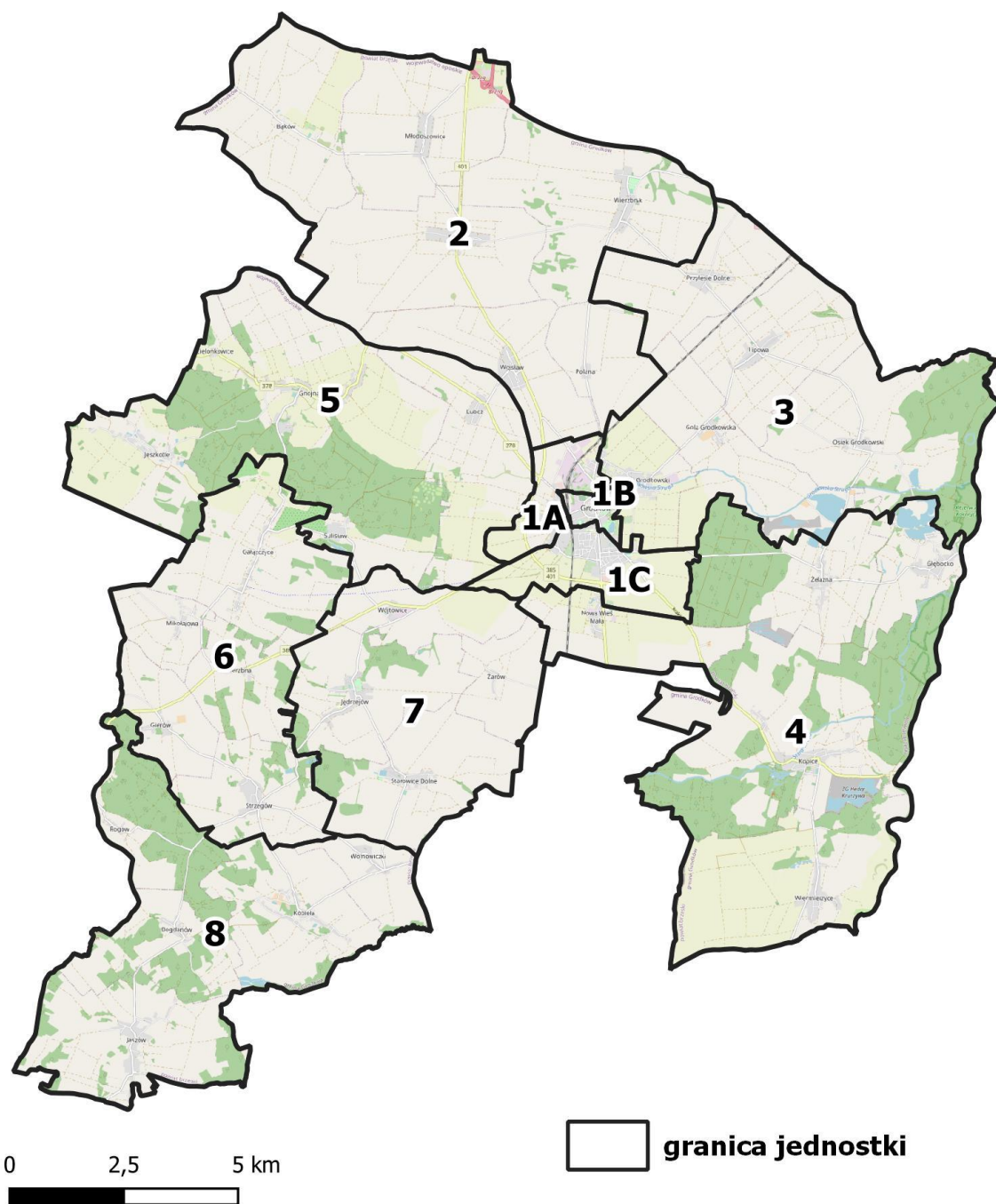
Tabela 7 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji

Obszary porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni [%]	Ludność [os.]	Udział ludności [%]
OBSZAR 1A	334	1,2%	1137	6,2%
OBSZAR 1B	102	0,4%	2620	14,2%
OBSZAR 1C	552	1,9%	4306	23,4%
OBSZAR 2	5 568	19,5%	2186	11,9%
OBSZAR 3	4 115	14,4%	2006	10,9%
OBSZAR 4	5 287	18,5%	2092	11,4%
OBSZAR 5	3 968	13,9%	1111	6,0%
OBSZAR 6	2 781	9,7%	1130	6,1%
OBSZAR 7	2 518	8,8%	960	5,2%
OBSZAR 8	3 370	11,8%	860	4,7%
Gmina Grodków	28 595	100,0%	18408	100,0%

Źródło: opracowanie własne

Poniższa grafika prezentuje podział Gminy na wskazane obszary porównawcze.

Rysunek 2 Mapa Gminy Grodkowa z podziałem na obszary porównawcze

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne

4.1.2 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych obszarów konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które w sposób istotny je różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w nim zjawiska społeczne, jak również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę na każdym poziomie wskazanym w ustawie o rewitalizacji. Przyjęcie takiej

metodologii pracy pozwoliło na pokazanie problemów, barier rozwojowych, stanów kryzysowych występujących w mieście, w różnych sferach, na najbardziej szczegółowym poziomie. Wypracowany i zastosowany do delimitacji obszarów zmiennych przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8 Kryteria delimitacji w aspekcie społecznym

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej
Sfera społeczna	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik rozumiany jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (wiek 0-17 lat oraz 60 lat i więcej w przypadku kobiet oraz 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn) do liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat w przypadku kobiet i 18-64 lata w przypadku mężczyzn). Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Brzegu.
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie i PUP w Brzegu.
	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący bezpieczeństwa na danym obszarze. Zmienna przedstawiana jako liczba zdarzeń zakwalifikowanych jako przestępstwo w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: KPP w Brzegu.
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: KPP w Brzegu.
	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: OPS w Grodkowie.
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: OPS w Grodkowie.

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów Gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie
Sfera środowiskowa	Masa wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi dla mieszkańców. Wskaźnik pokazuje ile kg wyrobów azbestowych przypada średnio na jednego mieszkańca. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: BDOT.
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik obrazujący potencjalne źródła niskiej emisji wyrażany poprzez udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe w ogólnej liczbie gospodarstw domowych. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik dotyczy jakości powietrza w poszczególnych obszarach i wyrażany jest w postaci stężenia pyłów zawieszonych PM2.5. Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania.
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej
	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących udział terenów rekreacyjnych. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako procentowy udział przystanków w danym obszarze do ogółu przystanków w gminie. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie i BDOT.
	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Wskaźnik obrazujący dostępność ścieżek i dróg rowerowych w przeliczeniu na 1 km ² powierzchni. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych.
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący podmiotów świadczących usługi opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną vegetację. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych.
Sfera techniczna	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²	Wskaźnik dotyczący dostosowania budynków użyteczności publicznej do wymagań związanych z termomodernizacją. Zmienna obliczona jako średnia liczba budynków wymagających termomodernizacji na km ² na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami na km ²	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miejski w Grodkowie.
	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Wskaźnik dotyczący poziomu dostępu do szybkiej sieci internetowej. Zmienna pokazuje jaki procent budynków posiada możliwość wykorzystywania tego typu Internetu. Źródło danych: mapbook.uk.gov.pl.

Źródło: opracowanie własne

4.2 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej

Przeprowadzona analiza czynników problemowych miała na celu identyfikację obszaru zdegradowanego, co pozwoliło na wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych,
- środowiskowych,
- przestrzenno-funkcjonalnych,
- technicznych.

Stopień i skalę negatywnych zjawisk obrazują mierniki opisujące powyższe sfery. W przedmiotowym dokumencie poddano analizie wszystkie wymienione sfery, bazując na danych pozyskanych z różnych źródeł oraz ogólnodostępnych opracowań czy raportów. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, największy nacisk położono na analizę sfery społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy, a katalog wskaźników najbardziej rozbudowany z uwagi na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych. Poniżej zestawiono bilans wskaźników w formie zbiorczych tabel obrazujących poziom natężenia negatywnych zjawisk społecznych. Kolejne zestawienie prezentuje natomiast syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności obliczono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Analiza czynników wskazujących na konieczność przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że obszarem szczególnie narażonym na występowanie problemów społecznych na terenie Gminy Grodków jest obszar miejski 1B. Wartość syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej, we wskazanym obszarze, była najwyższa spośród wszystkich jednostek – 10,5. To na tym obszarze koncentrują się negatywne zjawiska społeczne i istnieje ryzyko nasilenia się oraz przenikania tych zjawisk na pozostałe części Gminy.

Na wskazanym obszarze koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz z uwagi na lokalizację obszaru w centrum Gminy, istnieje wysokie prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na resztę obszaru. Wartość syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej była najwyższa spośród wszystkich dziesięciu, które zostały wyodrębnione do analiz. Wskazuje to na konieczność podjęcia skutecznej interwencji rewitalizacyjnej zarówno w wymiarze społecznym, jak i infrastrukturalnym. Na wskazanym obszarze konieczne należy wprowadzić zmiany, poprawiające komfort życia mieszkańców. Ten obszar rewitalizacji notuje najwyższy poziom degradacji.

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono porównanie wybranych do analizy porównawczej wskaźników decydujących finalnie o poziomie degradacji danego obszaru. Zestawienie podzielone jest na czynniki sfery społecznej oraz te pozaspołeczne.

Tabela 9 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników

Obszary	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1A	77,9%	29,0	0,1	9,7	5,3	14,1	2,6	15,8
Obszar 1B	72,0%	37,8	0,1	29,8	6,5	24,8	10,7	0,0
Obszar 1C	81,6%	24,6	0,0	5,8	1,2	4,4	0,9	0,0
Obszar 2	64,2%	23,3	0,0	14,2	2,3	8,2	2,7	3,2
Obszar 3	63,2%	28,4	0,0	9,0	1,5	9,0	3,5	2,5
Obszar 4	67,1%	29,2	0,0	9,1	1,9	5,7	2,9	1,4
Obszar 5	64,8%	23,4	0,0	10,8	3,6	12,6	6,3	3,6
Obszar 6	72,8%	38,9	0,1	13,3	0,9	18,6	9,7	3,5
Obszar 7	64,7%	35,4	0,1	12,5	0,0	11,5	4,2	5,2
Obszar 8	70,6%	38,4	0,1	9,3	2,3	22,1	10,5	1,2
Gmina Grodków	71,1%	29,6	0,1	12,4	2,6	11,6	4,6	2,6

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie zgromadzonych danych

Tabela 10 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – standaryzowane wartości wskaźników

Obszary	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
Obszar 1A	-1,28	-0,29	-0,07	-0,40	1,35	0,14	-0,76	-2,65	-4,0
Obszar 1B	-0,34	1,11	1,14	2,64	1,95	1,71	1,45	0,79	10,5
Obszar 1C	-1,87	-0,99	-0,70	-0,99	-0,68	-1,27	-1,23	0,79	-6,9
Obszar 2	0,91	-1,20	-1,29	0,28	-0,13	-0,71	-0,73	0,10	-2,8
Obszar 3	1,07	-0,39	-0,55	-0,51	-0,52	-0,60	-0,53	0,25	-1,8
Obszar 4	0,45	-0,27	-0,34	-0,49	-0,31	-1,07	-0,70	0,48	-2,3
Obszar 5	0,81	-1,19	-1,26	-0,23	0,52	-0,07	0,25	0,01	-1,2
Obszar 6	-0,46	1,29	1,35	0,14	-0,82	0,80	1,19	0,02	3,5
Obszar 7	0,84	0,73	0,54	0,02	-1,26	-0,24	-0,34	-0,34	0,0
Obszar 8	-0,12	1,20	1,19	-0,46	-0,11	1,31	1,39	0,54	4,9

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie zgromadzonych danych

Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery (część A tabeli)

Obszar	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów/ mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność do punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna
Obszar 1A	87,1	2,64	0,0	4,2%	16,0	47,7%	0,0	598,10	0,60
Obszar 1B	98,9	-0,76	0,0	2,1%	18,3	29,4%	3,4	6859,21	6,86
Obszar 1C	63,9	-0,23	0,0	4,2%	17,0	41,8%	0,0	906,15	0,72
Obszar 2	31,1	0,91	0,2	3,5%	15,3	68,2%	1,8	251,46	0,18
Obszar 3	48,5	0,50	0,1	0,7%	15,4	64,5%	2,5	267,30	0,17
Obszar 4	56,2	0,48	0,2	1,3%	14,0	65,1%	2,4	245,89	0,23
Obszar 5	26,7	-3,60	0,2	0,0%	13,6	73,3%	2,7	251,98	0,23
Obszar 6	50,3	3,54	0,1	0,0%	12,8	72,6%	2,7	395,61	0,47
Obszar 7	48,1	2,08	0,1	0,0%	13,5	66,5%	2,1	397,17	0,36
Obszar 8	36,1	-2,33	0,2	0,0%	11,7	72,2%	5,8	326,36	0,21
gmina	55,7	0,22	0,1	1,9%	14,1	57,4%	2,0	328,73	0,28

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie zgromadzonych danych

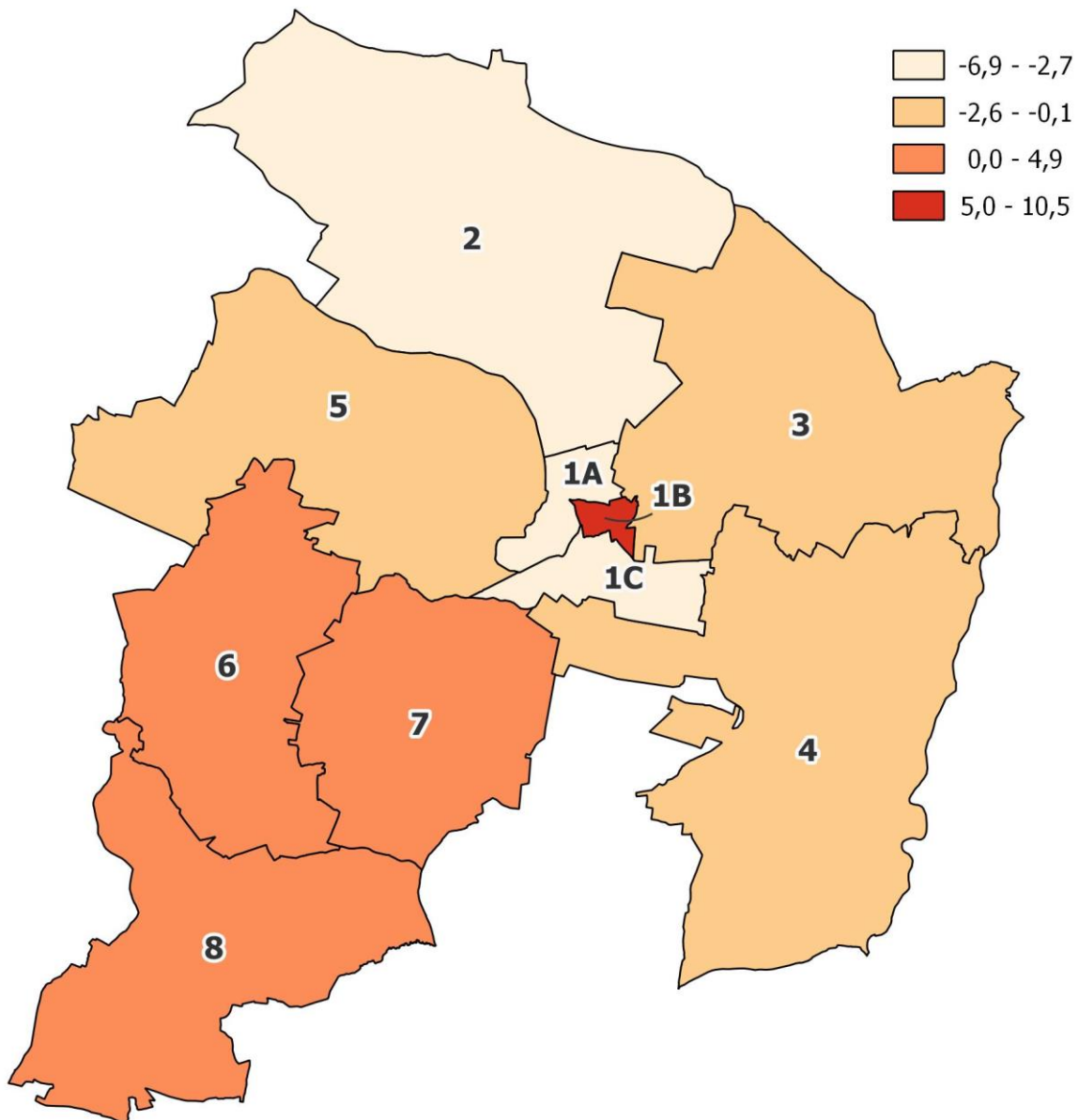
Tabela 12 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery (część B tabeli)

Obszar	Dostępność infrastruktury rowerowej na km ²	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Liczba problemów
Obszar 1A	266,90	2,64	70,1%	0,30	-	-	81,5%	5
Obszar 1B	358,15	6,11	71,1%	72,51	12,5%	7,7%	90,7%	5
Obszar 1C	0,00	6,04	80,4%	0,18	37,5%	30,8%	75,4%	8
Obszar 2	0,00	1,83	96,8%	0,52	12,5%	15,4%	48,6%	12
Obszar 3	0,00	1,00	96,5%	1,26	12,5%	15,4%	60,3%	10
Obszar 4	31,21	0,00	97,1%	0,91	12,5%	15,4%	29,6%	7
Obszar 5	0,00	0,00	97,8%	0,63	12,5%	7,7%	29,0%	9
Obszar 6	0,00	0,88	97,1%	0,76	-	-	28,5%	6
Obszar 7	0,00	2,08	97,5%	0,83	0,0%	7,7%	42,5%	6
Obszar 8	0,00	0,00	97,8%	0,47	-	-	29,6%	9
gmina	10,17	2,93	96,4%	1,01	14,3%	14,3%	53,0%	

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie zgromadzonych danych

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, za obszar zdegradowany uznaje się obszar, w którym poza występującym stanem kryzysowym w sferze społecznej, występują również negatywne zjawiska w co najmniej jednej z pozostałych sfer – gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Rysunek 3 Syntetyczny wskaźnik degradacji

Źródło: opracowanie własne

5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

5.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Rewitalizacja jest procesem, który poprzez kompleksowe działania (społeczne i pozaspołeczne) ma na celu wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego. Działania te obejmują przede wszystkim kwestie społeczne, ale również gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Dodatkowo rewitalizacja zakłada wykorzystanie potencjałów oraz wewnętrznych (specyficznych) uwarunkowań, którymi charakteryzuje się jednostka wskazana do podjęcia działań naprawczych. Wyprowadzanie ze stanu kryzysowego następuje poprzez realizację zintegrowanych działań na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni oraz gospodarki. Aby można było realizować zaplanowane działania, istotne jest właściwe zdefiniowanie obszaru zdegradowanego, a później obszaru rewitalizacji, czemu posłużyła szczegółowa diagnoza delimitacyjna (wraz z analizą porównawczą wskaźników) w każdej ze sfer ważnych z punktu widzenia jakości życia mieszkańców.

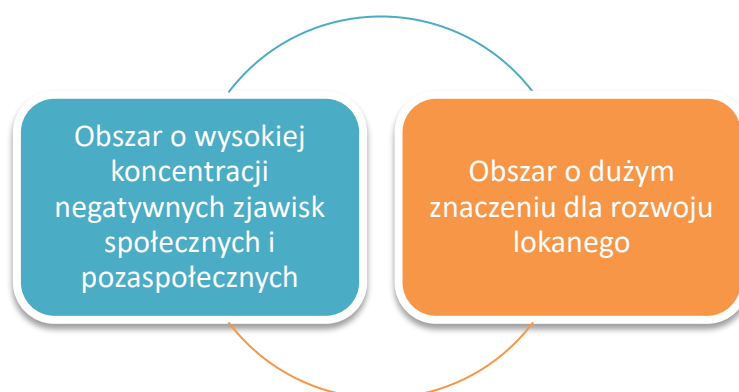
Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., art. 9 ust. 1, obszar Gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

gospodarczych	w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,
środowiskowych	w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
przestrzenno-funkcjonalnych	w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

technicznych	w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
--------------	---

Zgodnie z art. 10 pkt 1 ustawy o rewitalizacji **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.** Dodatkowo zgodnie z art. 10 pkt 2 **obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.**

Rysunek 4 Warunki konieczne do wyznaczenia obszaru do rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Diagnoza delimitacyjna w Gminie Grodków pokazała, że najwyższy poziom natężenia negatywnych zjawisk społecznych odnotowano na obszarze miejskim 1B, dla którego syntetyczny wskaźnik degradacji społecznej przyjął najwyższą wartość (8,6), przy średniej dla Gminy wynoszącej -0,9. W sferze społecznej dominują negatywne zjawiska związane z bezrobociem, poziomem bezpieczeństwa oraz innymi problemami, które wymagają interwencji i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto odnotowano tam niekorzystną sytuację w pozostałych sferach:

gospodarczych	niekorzystne zjawiska na lokalnym rynku pracy (sferze przedsiębiorczości)
środowiskowych	wysoki udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem komunikacyjnym, wysoki poziom zanieczyszczeń powietrza (wysokie stężenie PM2.5)

przestrzenno-funkcjonalnych	stosunkowo niski udział powierzchni biologicznie czynnej w ogólnej powierzchni obszaru
technicznych	największa liczba obiektów zabytkowych (wymagających pilnych działań inwestycyjnych) i terenów zagospodarowanej zieleni miejskiej

Z uwagi na natężenie negatywnych zjawisk o charakterze społecznym, a także występującej niekorzystnej sytuacji w pozostałych sferach, obszar porównawczy 1B został wyznaczono jako **obszar zdegradowany**.

Tabela 13 Obszar zdegradowany – powierzchnia i ludność

Obszar porównawczy	Powierzchnia [ha]	Ludność [os.]
Obszar zdegradowany	102	2 620
Gmina Grodków	28 595	18 408
Obszar zdegradowany w stosunku do całości Gminy	0,4%	14,2%

Źródło: opracowanie własne

5.2. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 10 pkt. 1. ustawy o rewitalizacji **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji**. Dodatkowo zgodnie z art. 10 pkt. 2 **obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic**.

Obszar zdegradowany w Gminie Grodków to obszar cechujący się szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk społecznych. Ponadto stanowi on ścisłe centrum Gminy w ujęciu administracyjnym, usługowym i kulturalnym, a także charakteryzuje go wysoka gęstość zaludnienia, co sprawia, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gminy Grodków. Wysoki stopień oddziaływania obszaru na pozostałe części Gminy pozwalają na zapewnienie wysokiej efektywności działań rewitalizacyjnych. Wyznaczony obszar zdegradowany spełnia obligatoryjne wskaźniki powierzchniowe i ludnościowe i w konsekwencji zdecydowano się na wskazanie całości obszaru zdegradowanego jako **obszar rewitalizacji**.

Grafika 4 Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego i obszaru

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji w Gminie Grodków zajmuje powierzchnię 102 ha, co stanowi 0,4% całej powierzchni Gminy. Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji wynosi 2 620 osób, co stanowi 14,2% populacji Gminy. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą delimitacyjną obszar ten cechuje intensywne natężenie problemów społecznych (przede wszystkim związanych ze zjawiskiem bezrobocia, bezpieczeństwa publicznego oraz wysokim zapotrzebowaniem mieszkańców na usługi pomocy społecznej), a także współwystępowaniem negatywnych zjawisk w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej.

Łącznie obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 102 ha (0,4% powierzchni Gminy) oraz jest zamieszkały przez 2 620 osób (14,2% mieszkańców).

Tabela 14 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych

Obszar porównawczy	Powierzchnia [ha]	Ludność [os.]
Obszar rewitalizacji	102	2 620
Gmina Grodków	28 595	18 408
Obszar zdegradowany w stosunku do całości Gminy	0,4%	14,2%

Źródło: opracowanie własne

5.3 Metoda wyodrębnienia obszaru rewitalizacji z obszaru zdegradowanego

W ramach prac nad delimitacją obszaru rewitalizacji, z wyznaczonego uprzednio obszaru zdegradowanego wydzielono obszar rewitalizacji. Kierowano się przy tym zapisami art. 10 ust. 1. Ustawy o rewitalizacji, który wskazuje, że obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Analiza delimitacyjna wykazała funkcjonowanie jednego ośrodka o szczególnym nasileniu problemów społecznych oraz tych natury środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Obszar ten został wybrany do rewitalizacji, ze względu na fakt, że jest jednostką gęsto zaludnioną, w pewien sposób autonomiczną (odrębną), posiadającą ukształtowaną własną specyfikę (centrum gminy).

Do rewitalizacji wybrano obszar, który może przyczynić się w największym stopniu do uzyskania efektu synergii, czyli pozytywnego wpływu na resztę Miasta (i Gminy). Kluczowym czynnikiem była również konsolidacja problemów oraz przeszkód rozwojowych. Wybrany obszar rewitalizacji jest z jednej strony najważniejszy z punktu widzenia przyszłego rozwoju Gminy, jak i generujący największą liczbę problemów rozwojowych w sferze społecznej i pozaspołecznej.

6. Analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji

Posiłkując się zapisami ustawy o rewitalizacji analiza pogłębiona jest szczegółową diagnozą obszaru rewitalizacji, która obejmuje dokładną analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej i pozaspołecznej oraz lokalnych potencjałów na nim występujących. Zadaniem diagnozy pogłębionej jest precyzyjne i szczegółowe zbadanie przyczyn negatywnych zjawisk występujących na wybranych obszarach, ich lokalizacji i istniejących między nimi powiązań - głównie w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, technicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej). Oprócz dogłębego zbadania negatywnych zjawisk (i ich źródeł), przeanalizowano lokalne potencjały, występujące na obszarze rewitalizacji, które można wykorzystać, aby zminimalizować lub zlikwidować zdiagnozowane, negatywne zjawiska. Na podstawie prowadzonych analiz i konsultacji społecznych, wyznaczony został

jeden obszar rewitalizacji, na którym zdiagnozowano największą koncentrację negatywnych zjawisk społeczno-funkcjonalnych w gminie.

Obszar rewitalizacji w Gminie Grodków został przyjęty Uchwałą nr XLIX/441/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Grodków (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 23 czerwca 2023 r. poz. 2005).

Przy opracowaniu analizy pogłębionej obszaru rewitalizacji wykorzystano następujące źródła informacji:

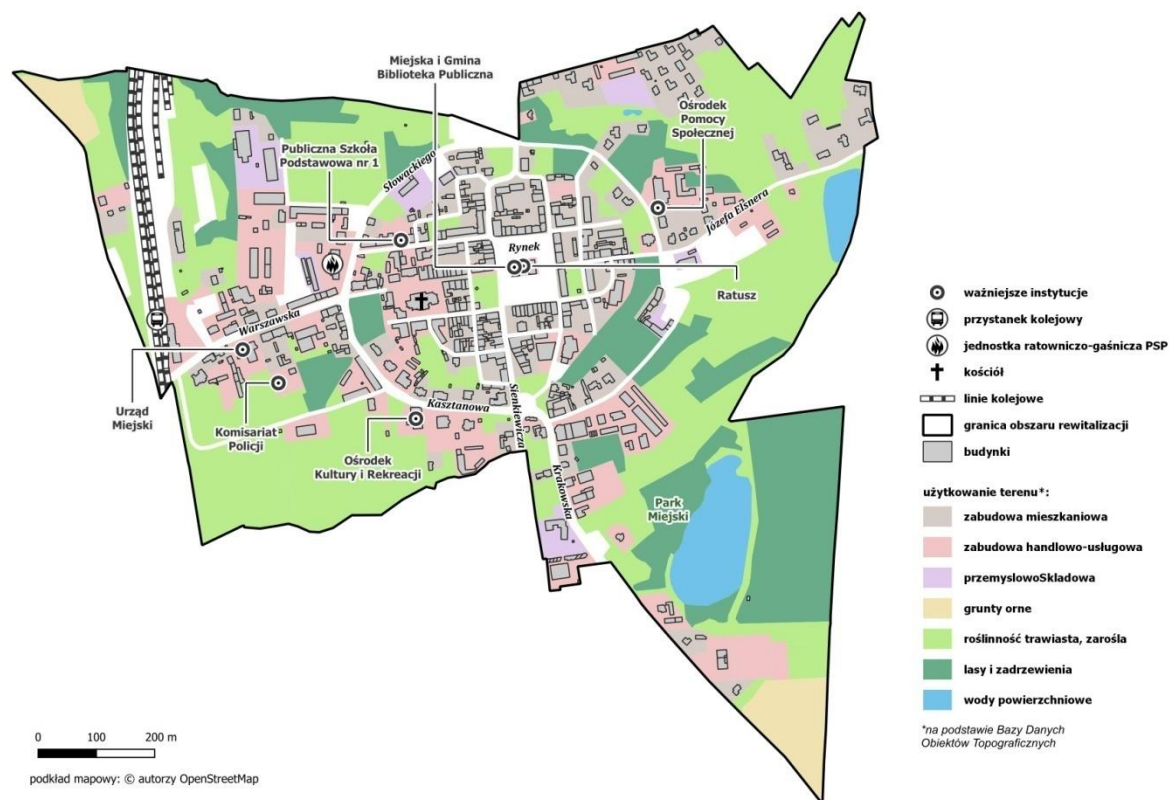
1. Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Grodków (tzw. diagnoza delimitacyjna),
2. Wyniki analizy badania ankietowego przeprowadzonego od 4 kwietnia 2023 r. do 27 kwietnia 2023 r.), w którym wzięło udział 17 respondentów,
3. Wywiady pogłębione przeprowadzone w dniu 18.07.2023 roku z przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Grodkowie, tj. Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Straży Miejskiej w Grodkowie, w obecności pracowników Wydziału Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Grodkowie,
4. Spacer studyjny po obszarze rewitalizacji przeprowadzony w dniu 18.07.2023 roku, zrealizowany przez wykonawcę, wraz ze sporządzeniem dokumentacji zdjęciowej miejsc o szczególnym znaczeniu dla planowanego procesu rewitalizacji,
5. Dokumenty, opracowania strategiczne Gminy Grodków; opracowania statystyczne, prasa lokalna, rozmowy z mieszkańcami wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji w Gminie Grodków jest położony w centralnej części Gminy. Z uwagi na centralne położenie, na obszarze rewitalizacji dominuje uporządkowana zabudowa, głównie mieszkaniowa oraz występują liczne obiekty użyteczności publicznej oraz przestrzenie miejskie (zabudowane i tereny zieleni miejskiej). Cechą charakterystyczną obszaru jest funkcjonowanie wielu przedsiębiorstw (głównie obiektów handlowo – usługowych). Obszar rewitalizacji jest dobrze skomunikowany. Rynek w Grodkowie nie jest wyłączony z ruchu kołowego. Osiami komunikacyjnymi obszaru są:

- W układzie wschód – zachód są to ulice Warszawska oraz Józefa Elsnera,
- W układzie północ – południe to ulice Wrocławska i Henryka Sienkiewicza.

Przez obszar rewitalizacji przebiega linia kolejowa relacji Brzeg – Nysa. Dworzec główny jest centrum przesiadkowym, z funkcjonującym dworcem autobusowym.

Rysunek 5 Obszar rewitalizacji w Grodkowie

Źródło: opracowanie własne

W przeprowadzonym procesie delimitacji obszar rewitalizacji nie został zmniejszony w stosunku do powierzchni obszaru zdegradowanego (w całości zawiera się w obszarze porównawczym oznaczonym jako 1B). Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 102 ha, co stanowi 0,4% całkowitej powierzchni Gminy. Jest zamieszkiwany przez 2 620 mieszkańców, co stanowi 14,2% ogółu ludności Grodkowa. Gęstość zaludnienia obszaru rewitalizacji wynosi 2 569 osób na km² i jest zdecydowanie wyższa od średniej dla Gminy wynoszącej 644 mieszkańców na km².

Przeprowadzona analiza sytuacji w aspekcie przestrzennym, społecznym i gospodarczym obszaru rewitalizacji wykazała występowanie znacznych problemów, które mają decydujący wpływ na odczuwalne obniżenie jakości życia mieszkańców w tej części Gminy.

Generalnie ujmując obszar rewitalizacji jest centralnym miejscem Gminy Grodków, który ma znaczny potencjał, ale jest miejscem generowania poważnych problemów społecznych. Rynek i jego okolice, jak również zagospodarowane tereny zieleni miejskiej są miejscem występowania negatywnego zjawiska spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Problem ten dotyczy również obszarów wokół punktów handlowych w centrum, otwartych 7 dni w tygodniu. W tym kontekście można również mówić o tzw. turystyce alkoholowej, czyli gromadzeniem się mieszkańców Gminy w określonych miejscach w centrum Gminy. Zjawisko to jest uciążliwe dla mieszkańców, osób kupujących.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Obszar rewitalizacji w Grodkowie charakteryzuje niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego, czyli stosunek liczby mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym do tych w wieku produkcyjnym (dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat). Osoby w wieku nieprodukcyjnym (dzieci, młodzież oraz seniorzy) stanowią 72% liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Średnia dla Gminy jest niższa i wynosi 71,1%. Innymi słowy na ogólną liczbę mieszkańców obszaru rewitalizacji wynoszącą 2 620 mieszkańców, 1 097 to osoby w wieku nieprodukcyjnym. W tym kontekście planowany proces rewitalizacji (i podejmowane w ramach niego przedsięwzięcia) powinien uwzględniać te osoby (a zwłaszcza seniorów), jako potencjalnych odbiorców programów społecznych. Przy tej okazji należy również wskazać, na występujące na terenie Grodkowa zjawiska suburbanizacji i związanego z tym zjawiska migracji mieszkańców (zwłaszcza tych w wieku produkcyjnym) z części miejskiej na obszary wiejskie Gminy.

Bardzo ważnym zjawiskiem, a raczej tendencją w skali kraju, która występuje również w Gminie Grodków jest duża dysproporcja w ofercie i uczestnictwie w życiu społecznym osób starszych (seniorów) oraz młodzieży. Mimo przedkładanej oferty, młodzież niechętnie uczestniczy w jakichkolwiek zajęciach organizowanych czy przez jednostki samorządowe czy organizacje pozarządowe. Dotarcie do tej grupy społecznej wymaga szczególnych zabiegów. Szczególnie jest to obserwowane na obszarze rewitalizacji, który jest miejscem gromadzenia się młodych mieszkańców (zwłaszcza teren Parku Miejskiego) w celu spożywania alkoholu i innych używek.

UZALEŻNIENIA

Diagnoza delimitacyjna przeprowadzona w ramach prac nad przedmiotowym dokumentem wykazała bardzo niekorzystną tendencję dla obszaru rewitalizacji, jaką jest wysoki wskaźnik liczby uzależnionych od alkoholu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Wskaźnik ten wynosi 3,4 przy średniej dla całej Gminy wynoszącej 0,9. Podając za danymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie obszar rewitalizacji zamieszkuje ponad połowa wszystkich zarejestrowanych uzależnionych od alkoholu zamieszkujących gminę. Przyczyn tego zjawiska najeżałoby by się doszukiwać w układzie zabudowy, znacznej liczbie lokali komunalnych oraz migracji z obszaru młodych ludzi.

BEZROBOCIE

Na obszarze rewitalizacji w Grodkowie, mimo licznie występujących przedsiębiorstw i instytucji publicznych, notuje się dużo wyższy od średniej gminnej wskaźnik liczby osób bezrobotnych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Wynosi on 37,8 przy średniej dla miasta w wysokości 29,6. Na uwagę zasługuje fakt, że obszar rewitalizacji zamieszkuje 18,2% wszystkich bezrobotnych na terenie Gminy. Ponadto bardzo niekorzystnie wypada również relacja liczby osób bezrobotnych do liczby

mieszkańców w wieku produkcyjnym (tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat). Odsetek osób bezrobotnych w relacji do osób w wieku produkcyjnym na obszarze rewitalizacji wynosi 6,5% i jest wyższy od średniej dla Gminy Grodków wynoszącej 5,1%. Jest to silnie powiązane ze strukturą demograficzną obszaru rewitalizacji, która wykazała niższy odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym. Bardzo niekorzystnie wypada również wskaźnik liczby osób długotrwale bezrobotnych na tysiąc mieszkańców. Długotrwale bezrobocie dotyczy osób pozostających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Dla obszaru rewitalizacji wskaźnik ten wynosi 17,6, przy średniej dla całego Grodkowa wynoszącej 15,8. Osoby długotrwale bezrobotne stanowią blisko 16% ogólnej ogółu bezrobotnych. Problem ten wymaga intensywnych działań publicznych służb zatrudnienia ukierunkowanych na aktywizację zawodową tej grupy mieszkańców.

Przy tej okazji należy zwrócić uwagę na konieczność podjęcia rewitalizacji na tym obszarze, zwłaszcza w związku z bezrobociem notowanym na obszarach miejskich Gminy Grodków. W procesie delimitacji obszaru rewitalizacji część miejską Gminy Grodków podzielono na 3 obszary porównawcze, tj. 1A, 1 B oraz 1C. Do rewitalizacji wyodrębniono jeden z nich czyli 1B. Biorąc jednak pod uwagę część miejską Miasta i Gminy Grodków, to problem bezrobocia można analizować również szerzej, z punktu widzenia całości części miejskiej. Otóż, część miejską Grodkowa zamieszkuje 47,7% ogółu osób bezrobotnych oraz 39% długotrwale bezrobotnych. Podejmowanie działań rewitalizacyjnych niwelujących problemy wynikłe z bezrobocia jest kluczowe z punktu widzenia całej Gminy. Potencjalne projekty rewitalizacyjne dla tej grupy docelowej będą zapobiegać rozprzestrzenianiu się negatywnych konsekwencji społecznych towarzyszących bezrobociu (w tym długotrwałemu).

WARUNKI DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

Zjawisku bezrobocia towarzyszą również niekorzystne tendencje w sferze przedsiębiorczości. Niepokojąca jest informacja, że w 2022 roku na tym obszarze zlikwidowano 13 podmiotów gospodarczych, a 11 zostało utworzonych. W tym kontekście dość niekorzystnie wypada wskaźnik obrazujący różnicę pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na tysiąc mieszkańców. Dla obszaru rewitalizacji wynosi on (minus) 0,76, i jest zdecydowanie mniej korzystny, niż ten notowany w skali całej Gminy i wynoszący 0,22. Ponadto badanie sondażowe przeprowadzone wśród mieszkańców pokazało, że aż 64,7% mieszkańców Grodkowa oceniło negatywnie warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.

Jednym z ważniejszych czynników mających duży wpływ na obniżenie potencjału przedsiębiorstw (zwłaszcza handlowych i usługowych) na obszarze rewitalizacji było oddanie do użytkowania w 2011 roku obwodnicy Grodkowa (omijającej miasto od strony zachodniej). To rozwiązanie zdecydowanie ułatwiło podróż kierowcom jadącym z autostrady do Prudnika, Nysy, granicy czeskiej, a także do

Niemodlina oraz Opola i wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym na obszarze rewitalizacji. Ponadto nastąpił spadek natężenia ruchu samochodowego. Z drugiej jednak strony pociągnęło to za sobą spadek popytu w placówkach handlowych i usługowych na obszarze rewitalizacji. Wyprowadzenie tranzytowego ruchu drogowego z Miasta spowodowało spadek popytu, to wywołało spadek poziomu przedsiębiorczości i zmniejszenie liczby miejsc pracy. Odczuwalnym w kontekście problemem jest również brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych na obszarze rewitalizacji, który obniża dostępność usług publicznych i komercyjnych na obszarze rewitalizacji.

PRZEMOC DOMOWA, PRZESTĘPCZOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM

W kontekście planowanej rewitalizacji na uwagę zasługuje również poważny problem społeczny jakim jest przemoc domowa. Posiłkując się danymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie na obszarze rewitalizacji identyfikuje się zwiększony odsetek ofiar przemocy domowej w porównaniu do średniej gminnej. Wskaźnik liczby ofiar przemocy na tysiąc mieszkańców wynosi 5,0 i jest zdecydowanie wyższy od średniej gminnej wynoszącej 1,7. Na uwagę zasługuje również skala problemu przemocy domowej. Obszar rewitalizacji zamieszkuje 13 ofiar przemocy domowej, co stanowi 42% ogólnej liczby osób mających status ofiary przemocy domowej.

Obszar rewitalizacji w sposób szczególny cechuje niski poziom bezpieczeństwa. Wskaźnik liczby przestępstw na tysiąc mieszkańców jest na obszarze rewitalizacji bardzo wysoki i wynosi 29,8 przy średniej dla Grodkowa wynoszącej 12,4. Ujmując to zjawisko liczbowo (powołując się na dane Policji) na obszarze rewitalizacji w 2022 roku dokonano 78 przestępstw, co stanowi aż 34% ogółu przestępstw dokonanych w Grodkowie. Dowodzi to, że poziom bezpieczeństwa publicznego jest bardzo niski.

Obszar rewitalizacji zlokalizowany jest w centralnej części Miasta i Gminy Grodków, z tego względu przebiegają przez jego obszar ważne ciągi komunikacyjne. Z uwagi na generowany ruch komunikacyjny notuje się podwyższone wskaźniki w zakresie bezpieczeństwa drogowego. Obszar ten notuje wysoki poziom wskaźnika liczby zdarzeń drogowych w stosunku do liczby mieszkańców. W 2022 roku zanotowano ich 17, co stanowiło ponad 36% ogólnej liczby zdarzeń drogowych. Wskaźnik liczby zdarzeń drogowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców wynosi 6,5 i jest znacznie wyższy niż średnia dla całej Gminy wynosząca 2,6. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego ma negatywny wpływ na ocenę jakości życia przez mieszkańców.

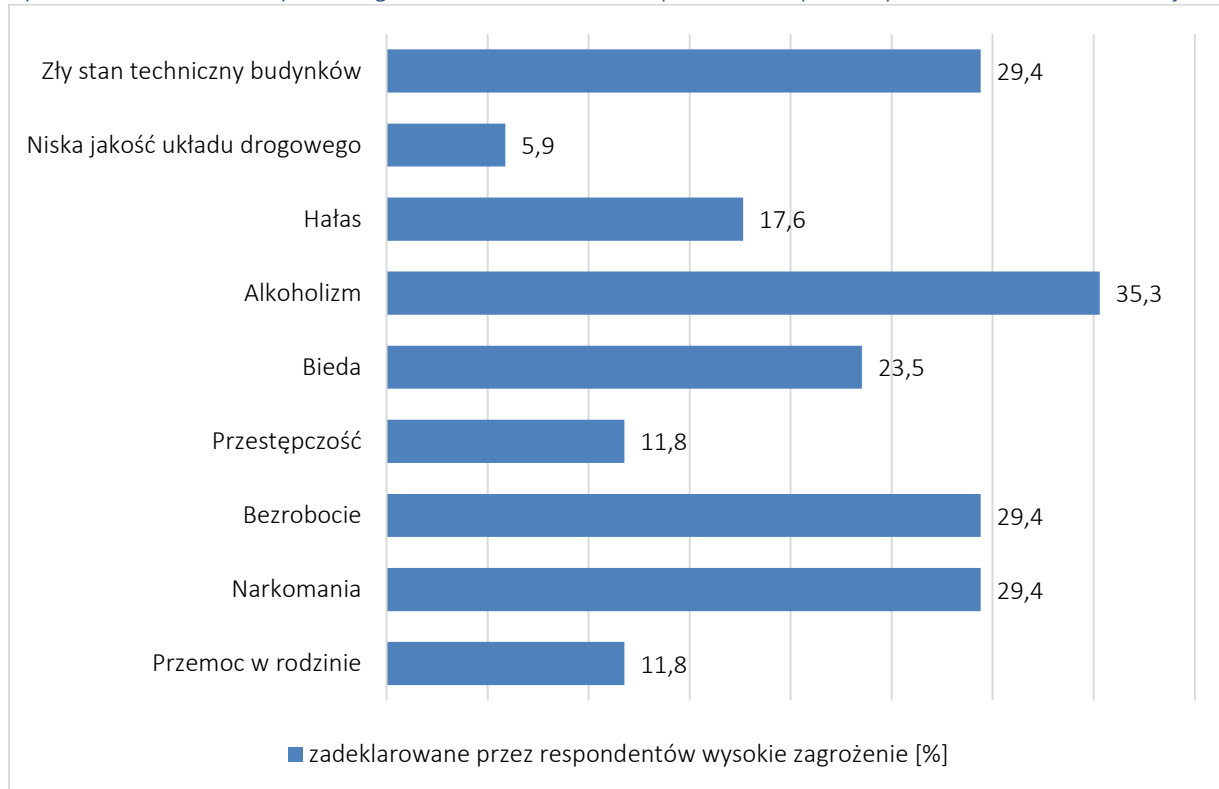
WSPARCIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

Analiza pozyskanych danych w zakresie udzielanego wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie pokazuje, że obszar rewitalizacji jest w szczególności dotknięty problemami społecznymi. Obszar rewitalizacji zamieszkuje 65 osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Stanowi to 30,5% ogólnej liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie. Skala

problemów społecznych jest duża, a dominują komplikacje wynikające z ubóstwa, alkoholizmu, długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz bezrobocia. Problemy dotyczą całe rodziny, i jedynie wsparcie w postaci aktywnej integracji może przynieść zamierzony skutek. Skalę problemów społecznych dobitnie obrazuje wskaźnik liczby klientów Ośrodka Pomocy Społecznej korzystających ze świadczeń w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Dla obszaru rewitalizacji wynosi on 24,8 i jest zdecydowanie wyższy od wskaźnika dla Gminy, wynoszącego 12,0. Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Najczęściej występującymi powodami ubiegania się o pomoc społeczną mieszkańców obszaru rewitalizacji są: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Szczególna koncentracja problemów społecznych na obszarze rewitalizacji jest widoczna biorąc pod uwagę wskaźnik udzielonych świadczeń z pomocy społecznej w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców. Wskaźnik ten dla obszaru rewitalizacji wynosi 98,1, przy średniej dla Grodkowa wynoszącej 44,6. Wskaźnik ten obrazuje intensyfikację udzielanego wsparcia na danym obszarze. Podając za danymi OPS w Grodkowie, mieszkańcom obszaru rewitalizacji udzielono aż 31,3% ogółu przyznanych świadczeń w 2022 roku. Na szczególną uwagę w tym kontekście zasługują osoby z niepełnosprawnościami, pobierający świadczenie pieniężne z pomocy społecznej ze względu na swój stan zdrowia. Osoby takie uzyskują m. in. świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, zasiłek rodzinny, renta socjalna, zasiłek stały lub zasiłek okresowy.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia finansowego 28 osobom. Osoby te stanowiły blisko 33% ogółu osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie. Wskaźnik liczby osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na tysiąc mieszkańców dla obszaru rewitalizacji wynosi 10,7 i był najwyższy dla obszarów porównawczych, przy średniej dla całej Gminy wynoszącej 4,6. Z całą stanowczością należy stwierdzić, że osoby z niepełnosprawnościami, które zamieszkują obszar rewitalizacji powinny uzyskać stosowne wsparcie, aby proces rewitalizacji został uznany za skuteczny.

Rysunek 6 Odczuwalne wysokie zagrożenia w odniesieniu do problemów społecznych na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z badania sondażowego

Szczegółowych danych dotyczących odczuwalnych przez mieszkańców problemów społecznych na obszarze rewitalizacji dostarczają wyniki przeprowadzonego badania sondażowego. Badanie to wskazało na to, że mieszkańcy zauważają występujące problemy w obszarze społecznym. Problem alkoholizmu, to w opinii największej liczby respondentów, kwestia stanowiąca poważne zagrożenie społeczne. Ponad 35% respondentów wskazało na ten czynnik jako odczuwalne i poważne zagrożenie występujące na obszarze rewitalizacji. Kolejnymi czynnikami, które w oczach respondentów stanowią poważne zagrożenie to bezrobocie oraz, co jest dość niepokojące, narkomania. Te dwa zagrożenia są identyfikowane jako poważne przez blisko 30% respondentów. W dalszej kolejności jest to bieda, przestępczość i przemoc w rodzinie.

CZYNNIKI POZASPOŁECZNE

Na obszarze rewitalizacji funkcjonują przestrzenie (w tym tereny zielone), które w sposób szczególny generują problemy w sferze zarówno technicznej jak i społecznej. Ich struktura, układ przestrzenny, brak pełnego oświetlenia czy monitoringu sprawiają, że niepożądane zjawiska społeczne występują tam w większym nasileniu. Przykładem takiego miejsca jest Park Miejski w Grodkowie, którego położenie i potencjał ma bardzo duży wpływ na cały obszar rewitalizacji. Na uwagę zasługuje również fakt, że miejscami na których występuje znaczne nasilenie negatywnych zjawisk społecznych są okolice sklepów spożywczych (otwartych również w niedzielę), oferujących alkohol. Statystyki Straży Miejskiej

w Grodkowie odnotowują największą liczbę interwencji tych samorządowych służb. Dotyczy to demoralizacji, żebractwa (wymuszanie pieniędzy), czy gorszących zachowań.

AZBEST I HAŁAS

Wskazane powyżej problemy wymagają interwencji, by zostały w sposób zauważalny ograniczone. Prócz działań nastawionych bezpośrednio na mieszkańców potrzebne są działania w zakresie czynników pozaspołecznych, które obrazują poziom degradacji obszaru rewitalizacji. W pierwszej kolejności jest to problem z zalegającym azbestem. Diagnoza delimitacyjna pokazała, że na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest 12 budynków, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe. Wskaźnik liczby nieruchomości zawierających wyroby azbestowe / km² na obszarze rewitalizacji wynosi 11,76 i jest zdecydowanie wyższy niż średnia dla Gminy wynosząca 3,22. Zalegający na nieruchomościach azbest jest poważnym czynnikiem zagrażającym zdrowiu mieszkańców, z tego względu jego usunięcie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

Centralna lokalizacja obszaru rewitalizacji z jednej strony stanowi potencjał dla jego rozwoju, z drugiej generuje zagrożenia polegające na nadmiernej emisji hałasu generowanego przez ruch kołowy. Posiłkując się danymi BDOT (Baza danych obiektów topograficznych) aż 2,1 % budynków na tym obszarze znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. To wskaźnik znacznie większy niż średnia dla Grodkowa, który wynosi 1,9%.

W celu określenia identyfikowanych przez mieszkańców barier rozwojowych obszaru rewitalizacji można posłużyć się wynikami przeprowadzonego badania sondażowego. Mieszkańcy biorący udział w sondażu oceniali 25 elementów/czynników decydujących o atrakcyjności danego miejsca, z własnego punktu widzenia. W przypadku ocen negatywnych mieszkańcy wskazywali wprost na słabą stronę obszaru rewitalizacji. Aby uzyskać wyraźny obraz słabych stron obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę 10 czynników najgorzej ocenianych przez mieszkańców. Odpowiedzi respondentów (wzięto pod uwagę odpowiedzi „źle” i „bardzo źle”) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15 Badanie sondażowe – ocena stanu czynników decydujących o jakości życia na obszarze rewitalizacji

Lp.	Czynnik decydujący o jakości życia na obszarze rewitalizacji - odsetek ocen negatywnych (źle i bardzo źle)	
1	Dostępność usług medycznych	94,1%
2	Praca (ocena możliwości rozwoju zawodowego na terenie Gminy, znalezienia pracy na terenie Gminy)	94,1%
3	Dostępność miejsc spędzania wolnego czasu – place zabaw, miejsca zielone itp.	88,2%
4	Liczba ścieżek rowerowych	88,2%
5	Możliwość wynajmu/zakupu mieszkania	76,5%
6	Atrakcyjność turystyczna	76,5%

7	Jakość powietrza	64,7%
8	Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców	58,8%
9	Dostępność lokali gastronomicznych	52,9%
10	Jakość oferty i programów kierowanych do dzieci i młodzieży	52,9%

Źródło: opracowanie własne

Na wyodrębnionym obszarze rewitalizacji negatywnie oceniono elementy związane z jakością i dostępem do usług medycznych oraz czynnikami związanymi z rynkiem pracy. Barię dla mieszkańców obszaru rewitalizacji jest również ograniczenia w dostępie do infrastruktury rekreacyjnej – place zabaw oraz ścieżki rowerowe.

Rewitalizacja jest bardzo oczekiwanym zamierzeniem z punktu widzenia zarówno mieszkańców jak i władz samorządowych. W badaniu sondażowym aż 88% respondentów wskazało, że wybrany obszar powinien zostać poddany procesowi rewitalizacji tj. procesowi odnowy tego obszaru, poprawy jego funkcjonalności, rozwoju oferty usług społecznych, przestrzennych. Ponadto aż 94% respondentów odpowiedziało twierdząco, że obszar rewitalizacji stanowi ważny punkt/miejsce związane z całościowym funkcjonowaniem Gminy.

Tabela 16 Drzewo problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji Grodkowa III

Przyczyny występowania problemów społecznych	Przyczyny występowania problemów pozaspołecznych
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa i oddanie do użytku obwodnicy Grodkowa, powodujące spadek liczby odwiedzających obszar (i spadek popytu w lokalach handlowo – usługowych obszaru), – Migracje mieszkańców z obszaru rewitalizacji (z centrum na obrzeża), – Brak inwestycji w infrastrukturę miejską, – Duża liczba lokali komunalnych, – Gęstość zabudowy, układ architektoniczny sprzyjający gromadzeniu się i spożywaniu alkoholu. 	<ul style="list-style-type: none"> – Układ przestrzenny, zwarta zabudowa, rynek, gęstość zaludnienia, – Obszary nieobjęte monitoringiem miejskim, – Brak środków finansowych Gminy na rewitalizację obiektów zabytkowych, – Wyzwania inwestycyjne w zakresie infrastruktury społecznej, na które brakuje środków budżetowych, – Rosnące koszty realizacji inwestycji gminnych.

Zdiagnozowane problemy społeczne	Zdiagnozowane problemy pozaspołeczne
<ul style="list-style-type: none"> – Niekorzystny wskaźnik obciążenia demograficznego, niekorzystny bilans migracji – Niska partycypacja młodzieży w życiu społecznym, intensyfikacja korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, – Problemy społeczne, wykluczenie wynikłe z bezrobocia, nadużywania alkoholu, przemocy domowej, przestępczości, – Funkcjonowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, – Spadek liczby miejsc pracy, obniżenie konkurencyjności przedsiębiorstw, – Podwyższony wskaźnik liczby zdarzeń drogowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Brak podaży mieszkań (brak nowych i planowanych inwestycji), – Duża dostępność pustych lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą, – Rynek, jako miejsce przebywania osób spożywających alkohol, – Problemy środowiskowe (zalegający azbest, hałas), – Obiekty zabytkowe, niszczące, niewykorzystywane dla rozwoju Gminy, – Obiekty publiczne niedostosowane do świadczenia usług publicznych, – Brak nowoczesnej i funkcjonalnej infrastruktury społecznej (kulturalnej i sportowej), – Niezagospodarowane obiekty gminne.
Skutki występowania problemów społecznych	Skutki występowania problemów pozaspołecznych
<ul style="list-style-type: none"> – Dalszy spadek atrakcyjności osiedleńczej. – Marginalizacja grup społecznych, narastające problemy społeczne, – Rosnąca liczba ofiar zdarzeń drogowych, – Spadek liczby mieszkańców, – Negatywny wizerunek Gminy jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, – Brak uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> – Dalsza migracja mieszkańców, spadek atrakcyjności osiedleńczej obszaru, – Narastająca dekapitalizacja tkanki miejskiej, – Postępująca degradacja obiektów komunalnych, – Narastające problemy środowiskowe.

Źródło: opracowanie własne

6.1 Obszar rewitalizacji – charakterystyka i potencjał

Kluczową okolicznością wpływającą na ukształtowanie ładu przestrzennego i społecznego Grodkowa, a także jego identyfikowane potencjały były trzy ważne okoliczności z historycznego punktu widzenia:

1. Procesy polityczne i społeczne, które były konsekwencją II wojny światowej. Przekazanie całości tego obszaru pod administrację polską oraz decyzja o wysiedleniu śląskiej ludności niemieckiej za Odrę i Nysę Łużycką, przy jednoczesnym zasiedleniu przez ludność pochodzenia polskiego, przyczyniło się do radykalnej zmiany krajobrazu kulturowego i czynników go kształtujących.
2. Rozpoczęła się w 1989 r. transformacja systemowa w Polsce, która której skutkiem była całkowita zmiana modelu gospodarczego, co wiązało się przede wszystkim z upadkiem wielu przedsiębiorstw (w tym państwowych gospodarstw rolnych), zjawiskiem bezrobocia i narastającego wykluczenia społecznego części mieszkańców.

3. Reforma samorządu terytorialnego (1999 rok), która umocniła samorządność gmin w Polsce (budowanie lokalnych ojczyzn) oraz akcesja Polski do Unii Europejskiej (2004 rok), która z jednej strony stworzyła możliwości dla realizacji ważnych projektów inwestycyjnych, z drugiej wzmocniła presję migracyjną zwłaszcza dla osób młodych (atrakcyjny i dostępny rynek pracy wysokorozwiniętych państw Unii Europejskiej).

Rozważając kwestie uwarunkowań rozwojowych należy wziąć pod uwagę dość duże straty w obszarze kultury materialnej będące wynikiem II wojny światowej. Mimo tego Grodków jest miastem z dużą spuścizną architektoniczną (materialną), przejawiającą się w dużej liczbie i koncentracji obiektów zabytkowych. Czynnikiem rozwojowym, który wynika z uwarunkowań historycznych jest zwarty układ osadniczy tworzący zespół miejski pod względem fizjonomii, standardu wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej, form układu przestrzennego i zabudowy, a także w sferze świadomości społeczności lokalnej.

Obszar Miasta, który wskazano w procesie delimitacji jako obszar zdegradowany, w obrębie którego wyznaczono obszar rewitalizacji, jest jednostką zachowującą swoją specyfikę i charakter ze względu na uwarunkowania natury administracyjnej oraz funkcjonalnej. Jest to ścisłe centrum Gminy, z łatwym dojazdem oraz wieloma funkcjonującymi obiektami użyteczności publicznej.

W celu określenia identyfikowanych przez mieszkańców potencjałów obszaru rewitalizacji można posłużyć się wynikami badania sondażowego. Mieszkańcy biorący udział w sondażu oceniali 25 elementów/czynników decydujących o atrakcyjności danego miejsca. W przypadku ocen pozytywnych mieszkańcy wskazywali wprost na potencjał, mocną stronę obszaru rewitalizacji. Dla uzyskania bardzo wyraźnego obrazu potencjałów wyodrębnionego obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę 10 czynników najwyżej (najlepiej) ocenianych przez mieszkańców. Odpowiedzi respondentów (wzięto pod uwagę odpowiedzi „dobrze” i „bardzo dobrze”) i przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 17 Badanie sondażowe – ocena stanu czynników decydujących o jakości życia na obszarze rewitalizacji

lp.	Czynnik decydujący o jakości życia na obszarze rewitalizacji - odsetek ocen pozytywnych	
1	Dostępność szkół	100,0%
2	Jakość dróg	88,2%
3	Stan techniczny oświetlenia	76,5%
4	Jakość oferty i programów kierowanych do seniorów	76,5%
5	Stan techniczny chodników	70,6%
6	Dostępność przedszkoli	70,6%
7	Dostępność miejsc usługowych i handlu	70,6%
8	Oferta sportowa i rekreacyjna	64,7%

lp.	Czynnik decydujący o jakości życia na obszarze rewitalizacji - odsetek ocen pozytywnych	
9	Poczucie bezpieczeństwa	58,8%
10	Dostępność żłobków i klubów dziecięcych	58,8%

Źródło: opracowanie własne

Na wyodrębnionym obszarze rewitalizacji, występują znaczne potencjały, zasoby, które mogą usprawnić bądź wręcz umożliwić proces rewitalizacji. Ich wykorzystanie jest ważne z punktu widzenia powodzenia całego procesu rewitalizacji. Największymi potencjałami obszaru rewitalizacji z punktu widzenia mieszkańców są:

- Potencjały wynikające z dostępności usług społecznych, tj. placówki edukacyjne, przedszkola, żłobków, dobre programy dla seniorów, miejsca handlu i usług.
- Potencjały infrastrukturalne (techniczne), tj. drogi, chodniki, oświetlenie.

Obszar rewitalizacji w Grodkowie to miejsce łączące wiele funkcji ważnych z punktu widzenia funkcjonowania całej Gminy. Jest to obszar o rozbudowanej ofercie usług publicznych, komercyjnych; miejsce wypoczynku, pracy oraz realizacji ważnych wydarzeń kulturalnych czy sportowych. Na obszarze rewitalizacji w Grodkowie występują znaczne potencjały (zasoby), które mogą usprawnić bądź wręcz umożliwić planowany proces rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano zestawienie potencjałów obszaru rewitalizacji w Gminie Grodków. Wykorzystanie tych potencjałów znacznie ułatwi zaplanowany proces rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano występujące potencjały w podziale na sferę: społeczno - gospodarczą, środowiskową, przestrzenno - funkcjonalną i techniczną.

Tabela 18 Zidentyfikowane potencjały wyodrębnionego obszaru rewitalizacji

Sfera społeczna i gospodarcza
<ul style="list-style-type: none"> – Bogata oferta Ośrodka Kultury i Rekreacji w Grodkowie (Kino Klaps, Dom Kultury, hala sportowa, kompleks lekkoatletyczny, stadion miejski, kort tenisowy, basen miejski), – Funkcjonowanie organizacji pozarządowych sprzyjających aktywizacji mieszkańców (np. Klub Seniora Grodków), – Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców), aktywność ekonomiczna mieszkańców, – Zasoby ludzkie (pracownicy, współpracownicy, animatorzy, pasjonaci, grupy nieformalne, zespoły) instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych, – Bardzo dobry dostęp do punktów usług publicznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice), – Tradycje sportowe obszaru, zwłaszcza odnośnie piłki ręcznej, – Oferta Ośrodka Kultury i Rekreacji w Grodkowie: obiekty (w tym Kino Klaps) oraz sekcje, kluby i koła zainteresowań. – Żywy czynnik religijny, pielęgnowane obrzędy oraz aktywnie działające grupy parafialne przy kościele pod wezwaniem Św. Michała Archanioła w Grodkowie (Rada Parafialna, Koło przyjaciół misji, Apostolat Maryjny, Róże Żywego Różańca, Caritas, Rodziny Szentszackie, Krucjata Maryjna, Krąg Biblijny, Świta świętego Michała, Chór Parafialny).
Sfera środowiskowa

- Występowanie zagospodarowanych terenów zielonych, bardzo dobrze wkomponowanych w układ zabudowy (parki i tereny zielone, pomnik przyrody),
- Walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi rekreacji,
- Obiekty użyteczności publicznej stale poddawane procesowi termomodernizacji (wysoki poziom obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji).
- Bezpieczeństwo powodziowe.

Sfera techniczna oraz przestrzenno-funkcjonalna

- Rynek w Grodkowie (wraz z Ratuszem) – wizytówka Miasta oraz centrum skupienia lokalnego.
- Pełne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- Dostępność usług publicznych oraz komercyjnych dla mieszkańców (obiekty publiczne, handlowe, usługowe),
- Funkcjonowanie ważnych z punktu widzenia jakości życia mieszkańców obiektów użyteczności publicznej,
- Zabytkowe obiekty (zidentyfikowano 73 obiekty zabytkowe) oraz zagospodarowane przestrzenie publiczne (układ przestrzenno – funkcjonalny),
- Funkcjonujące centrum przesiadkowe (kolej, autobus), skomunikowane i łatwo dostępne,
- Korzystny wskaźnik liczby terenów rekreacyjnych w odniesieniu do powierzchni.
- Dobry dostęp do komunikacji publicznej (liczba przystanków w odniesieniu do powierzchni),
- Dobry dostęp do infrastruktury rowerowej (ciągi pieszo – rowerowe oraz drogi rowerowe),
- Systematycznie budowane ścieżki rowerowe, ułatwiające poruszanie się po obszarze rewitalizacji,
- Bardzo dobry poziom dostępu do sieci internetowej szerokopasmowej.

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 7 Zachodnia pierzeja rynku w Grodkowie

Rysunek 8 Skwer przy ul. Rynek w Grodkowie

Rysunek 9 Basen w Grodkowie

Rysunek 10 Park Miejski w Grodkowie

Rysunek 11 Kościół ewangelicki w Grodkowie

6.2 Problemy społeczne i infrastrukturalne obszaru rewitalizacji – podsumowanie

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego opracowania analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji wykazała poważne problemy, które w pełni uzasadniają konieczność podjęcia działań naprawczych zarówno w sferze społecznej, jak i pozaspołecznej (zwłaszcza gospodarczej).

Główne problemy obszaru rewitalizacji ogniskują się wokół konieczności rewitalizacji obiektów i przestrzeni zabytkowych (zwłaszcza Rynku i okolic), usprawnienia komunikacji (miejsca parkingowe), poprawy jakości środowiska naturalnego, tworzenia miejsc rekreacji, wypoczynku (zawłaszcza w oparciu o tereny zielone), mieszkalnictwa komunalnego, bezpieczeństwa publicznego, a nade wszystko poprawy stanu technicznego i funkcjonalności gminnych obiektów użyteczności publicznej, które tworzą podstawy do budowania, czy integracji społeczności lokalnej.

Jednakże o powodzeniu procesu rewitalizacji decydować będzie przede wszystkim podejmowanie wszelkich działań na rzecz przezwyciężenia problemów społecznych grup społecznych. Jest to o tyle ważne, że Grodków jest miastem dotkniętym w sposób szczególny skutkami transformacji politycznej i społeczno-gospodarczej (deindustrializacja, skurczenie się bazy ekonomicznej, depopulacja), co w konsekwencji prowadzi do stopniowego zanikania funkcji miejskich.

Rewitalizacja w Grodkowie powinna być przede wszystkim skoncentrowana na ożywieniu Rynku oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa. Podnoszenie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej oraz poprawa przepustowości komunikacyjnej (w tym miejsc parkingowych) jest ważna z punktu widzenia ożywienia obszaru rewitalizacji. Kluczowa powinna być również większa aktywizacja młodzieży w działania społeczne, a nadto szukanie innowacyjnych metod włączenia tej grupy w działania na rzecz dobra wspólnego. Ważne są również działania nastawione na tworzenie miejsc spotkań, integracji mieszkańców, ich grup. Temu sprzyjać będą zagospodarowane przestrzenie miejskie (zwłaszcza tereny zielone). Obszar rewitalizacji powinien być miejscem bezpiecznym, a jednocześnie otwartym i przyjaznym dla mieszkańców. Powinien łączyć, spajać społeczność lokalną.

Badania ankietowe jednoznacznie wskazują na problemy związane z wykluczeniem społecznym, występujące na obszarze rewitalizacji. Respondenci wskazali, że najpoważniejszym problemem w obszarze społecznym jest alkoholizm, bezrobocie i narkomana. Bardzo istotnym problemem na wyodrębnionym obszarze rewitalizacji jest problem bezradności części mieszkańców w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Grupami szczególnie narażonymi na wykluczenie społeczne są osoby starsze, niepełnosprawne oraz te zmagające się z długą chorobą.

Na uwagę zasługuje fakt społecznego oczekiwania na zmianę (wyrażoną w badaniu ankietowym). Mieszkańcy oczekują wyraźnej poprawy w zakresie warunków dla rozwoju zawodowego (znalezienia wartościowej pracy) możliwości zakupu mieszkania oraz poprawy warunków w zakresie spędzenia wolnego czasu (place zabaw, miejsca zielone itp.).

usprawnienia połączeń rowerowych, poprawy jakości infrastruktury centrum Gminy (rynek i okolice), zagospodarowania terenów zielonych, poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Sumując, na obszarze rewitalizacji diagnozuje się następujące problemy w sferze społecznej i pozaspołecznej:

1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości.
2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym.
3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego.
5. Niefunkcjonalny układ komunikacyjny.
6. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych.
7. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych.
8. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych.

Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono zidentyfikowane problemy wraz z przypisanym im symbolem – PS jako problem społeczny oraz PI jako problem infrastrukturalny.

Tabela 19 Schemat problemowy GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030

Symbol	Zdiagnozowane problemy społeczne	Symbol	Zdiagnozowane problemy pozaspołeczne
PS 1	Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości	PI 1	Niefunkcjonalny układ komunikacyjny
PS 2	Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym	PI 2	Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych.
PS 3	Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	PI 3	Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych.
PS 4	Niski poziom bezpieczeństwa publicznego	PI 4	Niszczące obiekty publiczne (w tym zabytkowe), wymagające działań naprawczych

Źródło: opracowanie własne

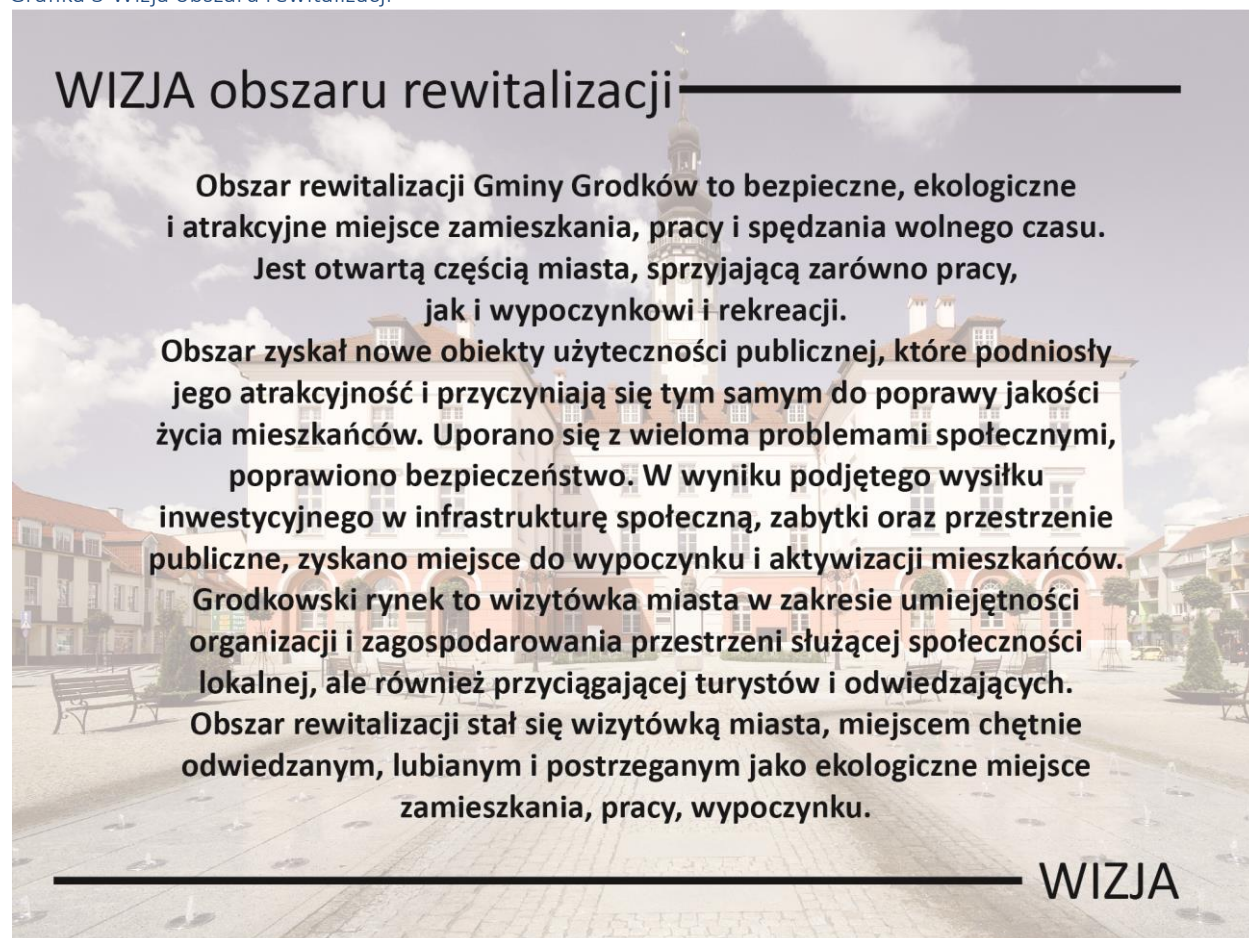
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Podstawą założeń planistycznych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest wizja, która z jednej strony jest odpowiedzią na problemy przedstawione w diagnozie delimitacyjnej, natomiast z drugiej jest swoistym rodzajem obrazu Miasta i Gminy jaki mieszkańcy oraz samorząd lokalny chcieliby widzieć po przeprowadzeniu rewitalizacji. Podstawę do sformułowania wizji obszaru rewitalizacji stanowiły następujące elementy:

- analiza danych zastanych, pozyskanych z dokumentów źródłowych, jak i danych z instytucji samorządowych, powiatowych, wojewódzkich i rządowych,
- dedykowana analiza uwarunkowań, wyzwań, potencjałów i potrzeb obszaru rewitalizacji,
- analiza ekspercka poparta badaniem społecznym wśród mieszkańców Gminy Grodków,
- szeroka informacja odnośnie potrzeb i problemów pochodząca od pracowników samorządowych (wywiady pogłębione),
- opinie mieszkańców (interesariuszy) uzyskane podczas realizowanych działań partycypacyjnych, potwierdzające trafności przedstawionych wniosków oraz realności potrzeb w zakresie rewitalizacji,
- wyniki naboru propozycji projektowych, określających zakres, charakter oczekiwań i potrzeb interesariuszy procesu rewitalizacji.

Wizja obszaru rewitalizacji została zdefiniowana nie tylko w odniesieniu do całego obszaru rewitalizacji.

Grafika 5 Wizja obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

8. Cele i kierunki działań w procesie rewitalizacji

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji wskazane w diagnozie delimitacyjnej obszar rewitalizacji będzie poddawany kompleksowemu procesowi rewitalizacji z uwzględnieniem kryteriów przestrzennych, ekonomicznych oraz społecznych. Szczególny nacisk ukierunkowano na stopień nasilenia problemów społecznych na obszarze - głównie w zakresie marginalizacji i wykluczenia społecznego mieszkańców.

Zamieszczone poniżej zapisy o charakterze postulatycznym (cele strategiczne i operacyjne i kierunki działań) wynikają ze szczegółowej analizy problemowej zaprezentowanej w części diagnostycznej i stanowią odpowiedź na przedstawione niekorzystne zjawiska i procesy na obszarze rewitalizacji.

Wizja przedstawia oczekiwany obraz obszaru rewitalizacji po realizacji zaplanowanych w nim zadań. Aby jego osiągnięcie było możliwe, kluczowe jest dokładne wyznaczenie celów rewitalizacji, które będą określały konkretne kierunki działań. Poniżej prezentowana jest zakładana logika interwencji w zakresie rewitalizacji w Gminie Grodków.

Grafika 6 Logika procesu rewitalizacji GPR Gminy Grodków

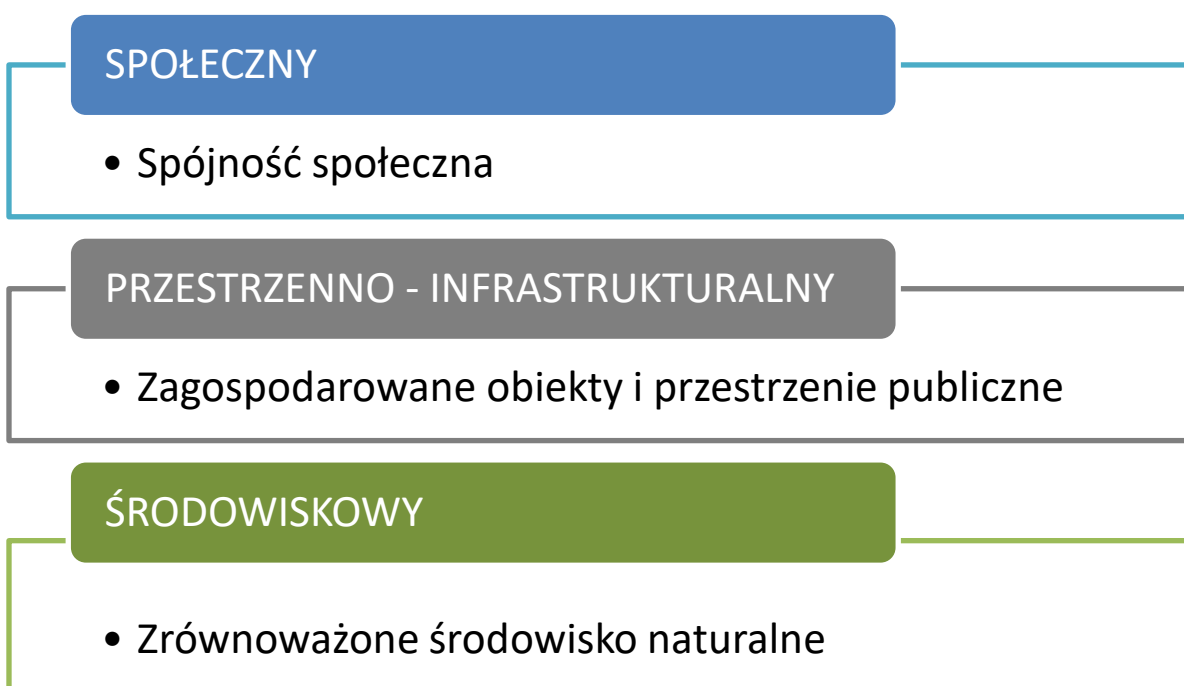
Źródło: opracowanie własne

Celem głównym rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji w Gminie Grodków poprzez realizację zaplanowanych, kompleksowych i zintegrowanych działań (społecznych i pozaspołecznych) ukierunkowanych na rozwój społeczny, przestrzenny i środowiskowy.

Cel główny rewitalizacji jest zorientowany na wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, co w swej istocie ma przyczynić się do odnowy i ożywienia tych części Gminy. Proces rewitalizacji będzie realizowany przy możliwym współudziale wszystkich interesariuszy czy partnerów

procesu rewitalizacji, w tym przede wszystkim mieszkańców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Bardzo ważnym elementem planowanej rewitalizacji jest uwzględnienie specyfiki, zasobów i potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Kluczowym elementem planistycznym, służącym realizacji celu głównego, jest układ celów strategicznych odnoszących się do trzech wymiarów (społeczny, przestrzenno - infrastrukturalny oraz środowiskowy).

Grafika 7 Układ celów strategicznych dla Gminy Grodków

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań wskazują na sposób osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych w zakresie planowanych przedsięwzięć służących wychodzeniu z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy oraz identyfikowane potencjały. Skupiają się na celach i kierunkach działań rewitalizacji w obrębie trzech podsystemów. Logika interwencji rewitalizacyjnej dla poszczególnych podsystemów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 20 Założenia interwencji rewitalizacyjnej GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
Spójność społeczna	<p>CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego.</p> <p>CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.</p>	<p>KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia.</p> <p>KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>KD.1.4. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osobistego i publicznego.</p>	<p>PS 1 Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości</p> <p>PS 2 Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym</p> <p>PS 3 Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>PS 4 Niski poziom bezpieczeństwa publicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bogata oferta Ośrodka Kultury i Rekreacji w Grodkowie (Kino Klaps, Dom Kultury, hala sportowa, kompleks lekkoatletyczny, stadion miejski, kort tenisowy, basen miejski), Funkcjonowanie organizacji pozarządowych sprzyjających aktywizacji mieszkańców (np. Klub Seniora Grodków), Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości, aktywność ekonomiczna mieszkańców, Zasoby ludzkie (pracownicy, współpracownicy, animatorzy, pasjonaci, grupy nieformalne, zespoły) instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych, Bardzo dobry dostęp do punktów usług publicznych, Tradycje sportowe obszaru, zwłaszcza odnośnie piłki ręcznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby miejsc pracy, osób prowadzących działalność gospodarczą. Dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do wymogów rynku pracy. Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wzrost liczby osób objętych wsparciem spośród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Zwiększenie ilości wydarzeń i imprez integracyjnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych. Nowe inicjatywy edukacyjne, kulturalne i sportowe. Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. Większa liczba seniorów i osób z niepełnosprawnością uczestniczących w życiu społeczno-kulturalnym.
Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne	<p>CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych.</p> <p>CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej.</p> <p>CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych.</p> <p>CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu.</p> <p>CO.2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).</p>	<p>KD.2.1 Rewitalizacja obiektów zabytkowych.</p> <p>KD.2.2. Przebudowa i poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej.</p> <p>KD.2.3. Podejmowanie inwestycji poprawiających bezpieczeństwo w ruchu kołowym.</p> <p>KD.2.4. Modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych.</p> <p>KD.2.5. Włączenie w działania rewitalizacyjne elementów innowacyjnych (konceptcja Smart City).</p>	<p>PI 1 Niefunkcyjny układ komunikacyjny.</p> <p>PI 2 Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych.</p> <p>PI 3 Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych.</p> <p>PI 4 Niszczące obiekty publiczne (w tym zabytkowe), wymagające działań naprawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rynek w Grodkowie (wraz z Ratuszem) – wizytówka miasta oraz centrum skupienia lokalnego. Pełne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dostępność usług publicznych oraz komercyjnych dla mieszkańców (obiekty publiczne, handlowe, usługowe). Funkcjonowanie ważnych z punktu widzenia jakości życia mieszkańców obiektów użyteczności publicznej. Zabytkowe obiekty (zidentyfikowano 73 obiekty zabytkowe) oraz zagospodarowane przestrzenie publiczne (układ przestrzenno – funkcjonalny). Funkcjonujące centrum przesiadkowe (kolej, autobus), 	<ul style="list-style-type: none"> Osiągnięcie ładu przestrzennego na obszarze rewitalizacji. Poprawa wizerunku, estetyki, funkcjonalności przestrzeni publicznych. Wzrost zainteresowania aktywnymi formami spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Aktywne korzystanie z lokalnych miejsc, przestrzeni publicznych (zwłaszcza przez młodzież). Poprawa jakości i dostępności obiektów użyteczności publicznej i terenów rekreacyjnych. Spadek liczby zdarzeń drogowych, zwłaszcza z udziałem pieszych Wysoka jakość oferty kulturalnej i turystycznej. Poprawa dostępności komunalnych budynków mieszkalnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Więcej rozwiązań w dziedzinie Smart City, np. inteligentne sterowanie

				<p>skomunikowane i łatwo dostępne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzystny wskaźnik liczby terenów rekreacyjnych w odniesieniu do powierzchni. • Dobry dostęp do komunikacji publicznej (liczba przystanków w odniesieniu do powierzchni). • Dobry dostęp do infrastruktury rowerowej (ciągi pieszo – rowerowe oraz drogi rowerowe). Systematycznie budowane ścieżki rowerowe, ułatwiające poruszanie się po obszarze rewitalizacji. • Bardzo dobry poziom dostępu do sieci internetowej szerokopasmowej. 	<p>ruchem, ekologiczne oświetlenie, inteligentne przejścia dla pieszych.</p>
<p>Zrównoważone środowisko naturalne</p>	<p>CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych.</p> <p>CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków.</p> <p>CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.</p>	<p>KD.3.1. Rewitalizacja terenów zielonych (przestrzeni parkowych, terenów biologicznie czynnych).</p> <p>KD.3.2. Inwestycje ograniczające niską emisję oraz rozwój OZE.</p> <p>KD 3.3. Wzrost poziomu bioróżnorodności obszaru rewitalizacji.</p>	<p>PI 3 Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych.</p> <p>PI 4 Niedostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb i oczekiwań społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie zagospodarowanych terenów zielonych, bardzo dobrze wkomponowanych w układ zabudowy (parki i tereny zielone, pomnik przyrody). • Walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi rekreacji. • Obiekty użyteczności publicznej stale poddawane procesowi termomodernizacji (wysoki poziom obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji). • Bezpieczeństwo powodziowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza i stanu zdrowia mieszkańców. • Wzrost poczucia odpowiedzialności mieszkańców za stan środowiska naturalnego. • Ograniczenie skutków zmian klimatu • Poprawa dostępności terenów zielonych. • Poprawa atrakcyjności osiedleńczej.

Źródło: opracowanie własne

9. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia (projekty) rewitalizacyjne ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków zgłoszono w ramach otwartego naboru projektów. Nabór trwał od 25 sierpnia 2023 do 8 września 2023 r. Ogłoszenie o naborze zostało upublicznione na stronie internetowej Gminy Grodków, a propozycje projektowe można było złożyć on-line przy pomocy formularza zgłoszeniowego oraz w wersji papierowej. Łącznie w ramach przeprowadzonego otwartego naboru zebrano 10 wniosków, które zostały przedstawione w tabeli poniżej. Spośród złożonych propozycji projektów rewitalizacyjnych 6 to propozycje infrastrukturalne (pozaspołeczne), natomiast 4 to propozycje działań społecznych. Wszystkie uzyskane w otwartym naborze propozycje projektowe zostały wprowadzone do Gminnego Programu Rewitalizacji, jako główne projekty rewitalizacyjne.

Poniżej w tabeli zaprezentowano projekty, które zostały zgłoszone do GPR w ramach otwartego naboru. Zestawienie uzupełnione jest o rodzaj projektu, wnioskodawcę oraz inne ważne informacje charakteryzujące projekt.

Tabela 21 Zestawienie pozycji projektowych zebranych w otwartym naborze projektów do GPR w Grodkowie

Nr	Nazwa projektu	Społeczny / pozaspołeczny	Wnioskodawca	Uwagi
1	Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie	Pozaspołeczny	Gmina Grodków	-
2	Budowa basenu w Grodkowie	Pozaspołeczny	Gmina Grodków	-
3	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie	Pozaspołeczny	Gmina Grodków	-
4	Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie	Pozaspołeczny	Gmina Grodków	-
5	Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne	Pozaspołeczny	Gmina Grodków	-Obiekt wpisany do rejestru zabytków 2208/90 z dnia 28.02.1990 r.
6	GROPS!	Pozaspołeczny	Gmina Grodków / Ośrodek Pomocy Społecznej	Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Punktu informacyjno-konsultacyjny (porady prawne, psychologiczne, mediator, psycholog)
7	Aktywni i zintegrowani	Społeczny	Gmina Grodków	-
8	Po pierwsze bezpieczeństwo	Społeczny	Gmina Grodków / Straż Miejska w Grodkowie	-
9	Rewitalizacja – Integracja	Społeczny	Gmina Grodków / jednostki miejskie	Cykl przedsięwzięć szkoleniowych, edukacyjnych,

Nr	Nazwa projektu	Spółeczny / pozaspołeczny	Wnioskodawca	Uwagi
				rekreacyjnych i integracyjnych na obszarze rewitalizacji.
10	Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl	Pozaspołeczny	Gmina Grodków / Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Zebrane w otwartym naborze propozycje projektowe zostały szczegółowo zweryfikowane przez Zespół ds. rewitalizacji, a zwłaszcza pracowników Urzędu Miejskiego w Grodkowie. Po przeprowadzeniu weryfikacji zgłoszonych do GPR przedsięwzięć, w pierwszej kolejności zostały one pogrupowane według kryterium czy projekt zalicza się do sfery społecznej czy pozaspołecznej. Następnie określono ich zgodność z założeniami procesu rewitalizacji oraz ich miejsce realizacji. Zgłoszone propozycje projektowe w dużym stopniu są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne i pozaspołeczne obszaru rewitalizacji.

Tabela 22 Zestawienie pozycji projektowych zebranych w otwartym naborze projektów do GPR w Grodkowie

Projekty pozaspołeczne	Projekty społeczne
<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie • Budowa basenu w Grodkowie • Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie • Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie • Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne • GROPS! 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywni i zintegrowani • Po pierwsze bezpieczeństwo • Rewitalizacja – Integracja • Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

9.1 Wyodrębnienie wiązek projektowych dla obszaru rewitalizacji

W wyniku przeprowadzonych prac nad zgłoszonymi projektami rewitalizacyjnymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 wyodrębniono trzy wiązki projektowe dla całego obszaru rewitalizacji. Wiązka projektowa to zestawienie zadań (społecznych i pozaspołecznych), które będą realizowane na obszarze rewitalizacji. Zaproponowane wiązki projektowe zawierają zadania społeczne, jak i infrastrukturalne (pozaspołeczne). Proponowane projekty są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach prac przygotowawczych (zwłaszcza w wyniku przeprowadzonej analizy pogłębionej). Realizacja zaproponowanych przedsięwzięć warunkuje powodzenie procesu rewitalizacji.

Tabela 23 Wiązka projektowa nr 1 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków

Nr projektu	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 1. Przestrzeń i bezpieczeństwo	Rodzaj projektu
1	Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie	pozaspołeczny
4	Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie	pozaspołeczny
8	Po pierwsze bezpieczeństwo	społeczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 24 Wiązka projektowa nr 2 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków

Nr projektu	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 2. Dziedzictwo kulturowe	Rodzaj projektu
2	Budowa basenu w Grodkowie	pozaspołeczny
3	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie	pozaspołeczny
5	Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne	pozaspołeczny
10	Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl	pozaspołeczny
9	Rewitalizacja – Integracja. Cykl przedsięwzięć rekreacyjno – integracyjnych na obszarze rewitalizacji	społeczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 25 Wiązka projektowa nr 3 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków

Nr projektu	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 3. Aktywna integracja	Rodzaj projektu
6	GROPS!	pozaspołeczny
7	Aktywni i zintegrowani	społeczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawione zostały karty projektowe do programu rewitalizacji, zawierające pogrupowane w wiązki przedsięwzięcia. Zawierają one podstawowe informacje o planowanych projektach rewitalizacyjnych i stanowią oś wykonawczą planowanej rewitalizacji w Gminie Grodków.

Każda karta zawiera informacje takie jak: nazwa przedsięwzięcia, podmioty realizujące, zakres zaplanowanych działań, krótki opis problemu jaki ma rozwiązać jego realizacja oraz cel przedsięwzięcia. W kartach wskazano również szacowane wartości przedsięwzięć, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, a także opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te były możliwe do wskazania.

Tabela 26 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 1, pn. Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie.

Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie
1. Podmioty realizujące:
Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego
2. Zakres realizowanych zadań:
Zakres rzeczowy projektu rewitalizacyjnego obejmuje <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie robót związanych z urządzeniem zaplecza i placu budowy. • Demontaż kostki brukowej z wyznaczonych fragmentów placu. • Wykonanie robót ziemnych. • Montaż elementów małej architektury – betonowe ławki z drewnianym siedziskiem, betonowe donice na karłowate drzewa oraz trawy. • Monitoring.
3. Lokalizacja.
Obszar rewitalizacji. Centrum miasta w Grodkowie, Grodków, działka nr 296/2.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. • PI 3. Niedostawianie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych.
5. Cel przedsięwzięcia.
<p>Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, jak również Gminy Grodków, w zakresie wykorzystywania terenów zielonych dla podniesienia atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, ochrona zieleni, w tym drzew, powierzchnie biologicznie czynne. • adaptacja obszaru do zmian klimatu, poprawa jakości powietrza. • ochrona bioróżnorodności oraz wykorzystanie lokalnych walorów historycznych, przyrodniczych, turystycznych. • edukacja, aktywizacja i integracja lokalnej społeczności. • inwestowanie o charakterze prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym. • poprawa warunków i jakości życia mieszkańców. • przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. • zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, zwiększenie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe. • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • rozwój infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych oraz standardów dostępności.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. • CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. • CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych. • CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. • CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).

<ul style="list-style-type: none"> • CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych. • CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
150 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost liczby korzystających z zagospodarowanych terenów zielonych. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach). Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 27 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 2, pn. Budowa basenu w Grodkowie.

Budowa basenu w Grodkowie
1. Podmioty realizujące:
Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego.
2. Zakres realizowanych zadań:
Zakres rzeczowy projektu obejmuje <ul style="list-style-type: none"> • Rozbiórka istniejącego niewykorzystywanego obiektu. • Wybudowanie budynku parterowego z basenem wraz z niezbędną infrastrukturą. • Budowa małej infrastruktury otaczającej (parkingi, chodniki itp.). • Monitoring.
3. Lokalizacja.
Obszar rewitalizacji. Grodków, działki nr 442, 445, 446.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. • PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych. • PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych. • PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości. • PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. • PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego
5. Cel przedsięwzięcia.
Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest podniesienie atrakcyjności i funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej, które mają szczególne znaczenie dla podejmowania działań profilaktycznych, edukacyjnych i rekreacyjnych dla mieszkańców Gminy Grodków. Cele szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków dla uprawiania sportu i rekreacji.

<ul style="list-style-type: none"> wykorzystanie lokalnych walorów historycznych, przyrodniczych, turystycznych. edukacja, aktywizacja i integracja lokalnej społeczności. inwestowanie o charakterze prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym. poprawa warunków i jakości życia mieszkańców. przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. rozwój infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych oraz standardów dostępności. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. CO.2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
20 000 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
<p>Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:</p> <p>Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Liczba obiektów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1</p> <p>Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1.</p> <p>Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.</p> <p>Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost liczby korzystających z nowoczesnych obiektów sportowo – rekreacyjnych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</p>
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
<p>Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez zaprojektowanie i wykonanie obiektu dającego możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach).</p> <p>Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 28 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 3, pn. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie.

Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie
1. Podmioty realizujące:
Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego.
2. Zakres realizowanych zadań:
<p>Zakres rzeczowy projektu rewitalizacyjnego obejmuje</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozbiórka istniejących elementów i nawierzchni. Pielęgnacja i wycinka drzew i krzewów, wykonanie nowych nasadzeń.

- Remont ciągów komunikacyjnych i budowa ścieżek spacerowych.
- Przebudowa linii oświetleniowych.
- Budowa pomostów i mini parku linowego.
- Montaż elementów małej architektury, elementów rekreacyjnych oraz oznakowania.
- Remont istniejącego placu zabaw i skate parku.

W pracach rewitalizacyjnych w zakresie zagospodarowania zieleni będzie uwzględnione zachowanie rodzimych gatunków roślin.

3. Lokalizacja.

Obszar rewitalizacji Grodków, działki nr 481/3, 396, 462/1, 758

4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:

- PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości.
- PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym.
- PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego.
- PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych.
- PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych.
- PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych.

5. Cel przedsięwzięcia.

Rewitalizacja przestrzeni parku w Grodkowie poprzez uporządkowanie układu parkowego, uzupełnienie funkcjonalne i wprowadzenie oferty dla mieszkańców oraz turystów, poprzez stworzenie miejsc integracji, rekreacji i edukacji. Projekt ma na celu przywrócenie wartości założenia parkowego, rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych Grodkowa oraz udostępnienie przestrzeni do ogólnospołecznego korzystania.

Cele szczegółowe:

- ochrona bioróżnorodności oraz wykorzystanie lokalnych walorów historycznych, przyrodniczych, turystycznych.
- edukacja, aktywizacja i integracja lokalnej społeczności.
- inwestowanie o charakterze prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym,
- poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.
- przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.
- zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, zwiększenie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- rozwój infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych oraz standardów dostępności.
- ochrona zieleni, w tym drzew, powierzchnie biologicznie czynne.
- adaptacja obszaru do zmian klimatu, poprawa jakości powietrza.
- zwiększenie bazy rekreacyjno- sportowej Gminy.
- stworzenie przestrzeni do organizowania imprez kulturalnych dla mieszkańców.
- stworzenie atrakcyjnego miejsca wypoczynku dla mieszkańców.
- podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy.
- umożliwienie rozwoju mikroprzedsiębiorczości, szczególnie w zakresie usług i gastronomii.
- stworzenie nowych miejsc pracy.
- aktywizacja osób bezrobotnych.
- włączenie społeczności lokalnej w rozwój funkcji rekreacyjnej i sportowej terenów zielonych.

6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.

Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:

- CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
- CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego.
- CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.
- CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych.
- CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej.
- CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych.

<ul style="list-style-type: none"> • CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. • CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). • CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych. • CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków. • CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
10 000 000,00 zł.
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się od osiągnięcia następujących rezultatów: Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1. Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia mieszkańców oraz możliwości korzystania ze środowiska naturalnego. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i obiektach oraz budowę nowych obiektów z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania. Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 29 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 4, pn. Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie.

Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie
1. Podmioty realizujące:
Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego
2. Zakres realizowanych zadań:
Zakres rzeczowy projektu obejmuje <ul style="list-style-type: none"> • Wymianę nawierzchni na istniejących ciągach komunikacyjnych i dodanie nowego ciągu. • Doposażenie o nowe elementy małej architektury – ławki, tablice, kosze, pergole, itp. • Zagospodarowanie przestrzeni po starym kiosku. • Uporządkowanie roślinności oraz nowe nasadzenia. • Monitoring.
3. Lokalizacja.
Obszar rewitalizacji. Grodków, działka nr 298.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości. • PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. • PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego. • PI 1. Niefunkcjonalny układ komunikacyjny. • PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. • PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych. • PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych.

5. Cel przedsięwzięcia.
<p>Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, jak również Gminy Grodków, w zakresie wykorzystywania funkcjonujących przestrzeni publicznych dla podniesienia atrakcyjności turystycznej i osiedleńczej.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, ochrona zieleni, w tym drzew, powierzchnie biologicznie czynne. • adaptacja obszaru do zmian klimatu, poprawa jakości powietrza. • ochrona bioróżnorodności oraz wykorzystanie lokalnych walorów historycznych, przyrodniczych, turystycznych. • edukacja, aktywizacja i integracja lokalnej społeczności. • inwestowanie o charakterze prospołecznym, prozdrowotnym, kulturalnym, edukacyjnym, turystycznym. • poprawa warunków i jakości życia mieszkańców. • przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. • zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, zwiększenie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe. • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • rozwój infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych oraz standardów dostępności.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. • CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. • CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. • CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. • CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. • CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. • CO.2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). • CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych. • CO.3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
200 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
<p>Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.</p> <p>Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost liczby korzystających z zagospodarowanych terenów zielonych. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego..</p>
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
<p>Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach).</p> <p>Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 30 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 5, pn. Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne

Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne
1. Podmioty realizujące:
Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego
2. Zakres realizowanych zadań:
<p>Przedmiotem projektu rewitalizacyjnego jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczenie i odnowienie murów kościoła. • Zadaszenie budowli. • Wykonanie stolarki drzwiowej. • Odnowienie podłogi. • Dostosowanie wnętrza pod względem technicznym i elektrycznym. • Wyposażenie wewnętrzne. • Monitoring.
3. Lokalizacja.
Ruiny kościoła ewangelickiego w Grodkowie, ul. Chopina 6, 49-200 Grodków.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości. • PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. • PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego. • PI 1. Niefunkcyjny układ komunikacyjny. • PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. • PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych. • PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych
5. Cel przedsięwzięcia.
<p>Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest podniesienie funkcjonalności i dostępności obiektów zabytkowych oraz przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji, przyczyniających się do wzrostu liczby odwiedzających i rozwoju lokalnych przedsiębiorstw.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości kulturalnej mieszkańców, integracja międzypokoleniowa, aktywizacja osób szczególnie uzdolnionych. • rewitalizacja obiektów zabytkowych i nadanie im nowej funkcji w celu zapobiegania dalszej ich degradacji a przy tym wzrost poziomu edukacji kulturalnej wśród mieszkańców. • konserwacja zabytków, rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego, rozwój działalności i aktywności kulturalnej. • rozwój oraz inwestowanie w obiekty i miejsca nawiązujące do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych. • regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych. • zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy. • rewitalizacja, zachowanie, ochrona oraz promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i naturalnego. • poprawa jakości życia mieszkańców oraz wizerunku Gminy.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. • CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. • CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. • CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych.

<ul style="list-style-type: none"> • CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. • CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych. • CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. • CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
3 000 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się od osiągnięcia następujących rezultatów: Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba zabytków nieruchomych objętych rewitalizacją – 1. Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1. Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia mieszkańców oraz poprawa standardu technicznego obiektów zabytkowych. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach). Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 31 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 6, pn. GROPS!

GROPS
1. Podmioty realizujące:
<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego • Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodkowie
2. Zakres realizowanych zadań:
Projekt obejmuje remont budynku dawnego laboratorium analitycznego na potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie. W wyniku realizacji projektu utworzone zostanie nowoczesne i funkcjonalne miejsce dla świetlicy socjoterapeutycznej, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Punku informacyjno-konsultacyjnego (porady prawne, psychologiczne, mediator, psycholog).
3. Lokalizacja.
Obszar rewitalizacji. Grodków, ul. Szpitalna 13, 49-200 Grodków.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. • PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego. • PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. • PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych. • PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych.
5. Cel przedsięwzięcia.
Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest poprawa warunków dla świadczenia usług publicznych z zakresu pomocy społecznej oraz interwencji kryzysowej.

<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redukcja negatywnych zjawisk społecznych, integracja społeczeństwa, aktywizacja osób starszych i tych zagrożeniem społecznym. • poprawa warunków i jakości życia mieszkańców oraz wizerunku Gminy. • wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • rozwój infrastruktury społecznej z uwzględnieniem różnych grup wiekowych oraz standardów dostępności. • zagospodarowanie przestrzeni publicznej. • zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. • zapewnienie optymalnych warunków dla bezpieczeństwa ludzi, środowiska przyrodniczego oraz mienia.
<p>6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.</p> <p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. • CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. • CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. • CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. • CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). • CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
<p>7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.</p> <p>1 000 000,00 zł</p>
<p>8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.</p> <p>Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się od osiągnięcia następujących rezultatów:</p> <p>Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Liczba obiektów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1.</p> <p>Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych – 1.</p> <p>Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.</p> <p>Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost liczby korzystających z nowoczesnych obiektów świadczenia usług społecznych na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</p>
<p>9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania</p> <p>Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach).</p> <p>Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 32 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 7, pn. Aktywni i zintegrowani

<p>Aktywni i zintegrowani</p>
<p>1. Podmioty realizujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego • Środowiskowy Dom Samopomocy w Grodkowie.
<p>2. Zakres realizowanych zadań:</p> <p>Przedmiotem projektu rewitalizacyjnego jest cykl działań obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi. • Usługi społeczne (asystenckie opiekuńcze).

<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizację społeczną, psychiczną oraz fizyczną osób niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi. • Integrację osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin ze środowiskiem lokalnym. • Wsparcie dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.
3. Lokalizacja.
Środowiskowy Dom Samopomocy w Grodkowie ul. Mickiewicza 10, 49- 200 Grodków
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<ul style="list-style-type: none"> • PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. • PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Cel przedsięwzięcia.
<p>Celem projektu rewitalizacyjnego jest stworzenie warunków sprzyjających poprawie sytuacji życiowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi zwłaszcza osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo, niepełnosprawnych.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków i jakości życia. • wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. • przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • poprawa więzi międzyludzkich. • poprawa relacji w rodzinach. • uwrażliwienie młodych ludzi do pracy na rzecz osób potrzebujących pomocy. • zwiększenie roli społeczeństwa w działaniach na rzecz Gminy. • zwiększenie zaangażowania mieszkańców i poczucia ich odpowiedzialności za to co się dzieje na terenie ich Gminy. • aktywizacja osób w każdej grupie wiekowej.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. • CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. • CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. • CO.2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
100 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
<p>Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:</p> <p>Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Liczba podjętych inicjatyw z zakresu aktywnej integracji na obszarze rewitalizacji – 5.</p> <p>Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.</p> <p>Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p> <p>Poprawa kondycji psycho -zdrowotnej mieszkańców Środowiskowego Domu Samopomocy w Grodkowie.</p> <p>Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałania problemom wykluczenia społecznego.</p> <p>Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.</p>
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
<p>Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w dostępie do przestrzeni realizacji projektu. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach).</p> <p>Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach.</p> <p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 33 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 8, pn. Rewitalizacja – Integracja.

<p>Rewitalizacja – Integracja. Cykl przedsięwzięć edukacyjno - rekreacyjno – integracyjnych na obszarze rewitalizacji.</p>	
1. Podmioty realizujące:	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego Jednostki Gminne.
2. Zakres realizowanych zadań:	<p>Przedmiotem zadania rewitalizacyjnego jest przeprowadzenie cyklu przedsięwzięć edukacyjno - rekreacyjno – integracyjnych na obszarze rewitalizacji. Zakłada się realizację 10 przedsięwzięć mających na celu niwelowanie problemów społecznych obszaru rewitalizacji. Będą to przedsięwzięcia skierowane zwłaszcza do grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ekologii, środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego itp. Kultury w zakresie przedsięwzięć integracyjnych na bazie dziedzictwa kulturowego. Rekreacji oraz wzajemnej integracji. Rynku pracy, a zwłaszcza pobudzania przedsiębiorczości. Promocji wolontariatu, organizacji grup wolontariuszy wspierających podejmowane działania na obszarze rewitalizacji.
3. Lokalizacja.	<p>Obszar rewitalizacji, w obiektach poddanych rewitalizacji w ramach projektu numer 1,2,3,4,5,6. Urząd Miejski w Grodkowie, ul. Warszawska 29, 49-200 Grodków.</p>
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości. PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym. PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego.
5. Cel przedsięwzięcia.	<p>Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest wzmocnienie aktywności i pobudzenie spójności społecznej społeczności lokalnej obszaru rewitalizacji, w tym osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację 10 wydarzeń aktywizujących.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywizacja grup społecznych. aktywizacja gospodarcza (ekonomiczna). poprawa warunków i jakości życia. wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. zwiększenie więzi międzyludzkich. wzrost wiedzy i tym samym poczucia siły wśród osób wykluczonych.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.	<p>Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO 1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.	<p>50 000,00 zł</p>
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.	<p>Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:</p> <p>Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba podjętych inicjatyw w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – 10. Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa.</p> <p>Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):</p>

Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałania problemom wykluczenia społecznego. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w dostępie do przestrzeni realizacji projektu. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach). Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 34 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 9, pn. Po pierwsze bezpieczeństwo

Po pierwsze bezpieczeństwo
1. Podmioty realizujące:
<ul style="list-style-type: none"> Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego. Straż Miejska w Grodkowie.
2. Zakres realizowanych zadań:
Przedmiotem projektu jest edukacja w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego, tworzenie narzędzi pomocnych w zdobywaniu wiedzy oraz prezentowanie dobrych praktyk. Celem jest poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez następujące działania:
<ol style="list-style-type: none"> Akcja promocyjna poprawiająca widoczność na drodze, opracowanie znaku poprawiającego widoczność pieszych i rowerzystów, happening bezpieczeństwa. Poprawa wiedzy na temat bezpieczeństwa seniorów. Akcje promujące bezpieczne korzystanie z dróg w pobliżu szkół. Kursy pierwszej pomocy. Szkolenia, prelekcje, akcje promocyjne poprawiające wiedzę o bezpieczeństwie.
3. Lokalizacja.
Obszar rewitalizacji, w obiektach poddanych rewitalizacji w ramach projektu numer 1,2,3,4,5,6. Urząd Miejski w Grodkowie, ul. Warszawska 29, 49-200 Grodków.
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego
5. Cel przedsięwzięcia.
Celem projektu rewitalizacyjnego jest stworzenie warunków sprzyjających poprawie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji poprzez szeroką akcję informacyjną i promocyjną. Cele szczegółowe:
<ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków i jakości życia. wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. poprawa więzi międzyludzkich. zwiększenie roli społeczeństwa w działaniach na rzecz Gminy. zwiększenie zaangażowania mieszkańców i poczucia ich odpowiedzialności za to co się dzieje na terenie ich Gminy. aktywizacja osób w każdej grupie wiekowej.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.
Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:
<ul style="list-style-type: none"> CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO 1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji.

<ul style="list-style-type: none"> CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
50 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się od osiągnięcia następujących rezultatów: Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba podjętych inicjatyw z zakresu poprawy bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji – 10. Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa. Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałania problemom wykluczenia społecznego. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność architektoniczna miejsc realizacji działań będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w dostępie do przestrzeni realizacji projektu. Możliwość korzystania z infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością ruchową (poruszające się na wózkach). Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

Tabela 35 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 10, pn. Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl

Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl	
1. Podmioty realizujące:	<ul style="list-style-type: none"> Gmina Grodków - Jednostka Samorządu Terytorialnego. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie
2. Zakres realizowanych zadań:	Przedmiotem projektu rewitalizacyjnego jest utworzenie strony internetowej, której celem jest informowanie mieszkańców w zakresie kompleksowej oferty wydarzeń realizowanych w Gminie Grodków.
3. Lokalizacja.	Obszar rewitalizacji. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie, ul. Rynek 1, 49-200 Grodków
4. Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości. PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
5. Cel przedsięwzięcia.	Celem projektu rewitalizacyjnego jest podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji w zakresie udziału w przedsięwzięciach organizowanych na obszarze rewitalizacji. Cele szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków i jakości życia. przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. poprawa więzi międzyludzkich. poprawa relacji w rodzinach. zwiększenie roli społeczeństwa w działaniach na rzecz Gminy. aktywizacja osób w każdej grupie wiekowej.
6. Powiązanie celu przedsięwzięcia z celami rewitalizacji.	Cel przedsięwzięcia jest powiązany z następującymi celami rewitalizacji:

<ul style="list-style-type: none"> • CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. • CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. • CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
7. Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia.
15 000,00 zł
8. Prognozowane rezultaty realizacji przedsięwzięcia i sposoby ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Przewiduje się, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się od osiągnięcia następujących rezultatów: Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba podjętych inicjatyw w zakresie aktywnej komunikacji na obszarze rewitalizacji – 1. Sposób pomiaru: protokół odbioru, dokumentacja zdjęciowa. Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałania problemom wykluczenia społecznego. Sposób oceny i pomiaru według formularza raportu z realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
9. Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG na stronach internetowych udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z naboru projektów rewitalizacyjnych

9.2 Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poza przedsięwzięciami podstawowymi, możliwa jest również na terenie Gminy realizacja przedsięwzięć uzupełniających, które dopuszczają realizację działań zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji. Powinny one jednak stanowić niezbędne uzupełnienie działań podejmowanych wewnątrz obszaru rewitalizacji. Na etapie wdrażania GPR nie są znane zakresy oraz ramy finansowe działań uzupełniających. Jednak główna ich idea będzie wpisywać się w cele i kierunki GPR, przez co planowane działania przyczynią się do zwiększenia poziomu integracji i aktywności społecznej mieszkańców oraz pociągną za sobą szereg innych korzyści o charakterze gospodarczym, środowiskowym oraz przestrzenno-funkcyjnym.

W związku z powyższym, w ramach interwencji rewitalizacyjnej na terenie Gminy mogą być wdrażane także projekty uzupełniające oraz komplementarne do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ukierunkowane w szczególności na:

1. Rozbudowę systemu monitoringu,
2. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym roboty budowlane w obiektach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia w celu zaspokajania różnych potrzeb społeczności lokalnej,
3. Modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej, likwidację niskiej emisji poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz budowę instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,

4. Budowę lub przebudowę niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska),
5. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,
6. Zachowanie elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowę niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej,
7. Akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze,
8. Integrację i aktywizację mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym,
9. poprawę poziomu dostępności oraz jakości różnego rodzaju usług publicznych,
10. Tworzenie odpowiednich warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej,
11. Tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych.
12. Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,
13. Akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze,
14. Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym.

Proces rewitalizacji będzie skuteczniejszy, jeżeli w jego realizację będą zaangażowane zarówno instytucje publiczne, jak i organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy. Pomocne będzie również zaangażowanie mieszkańców, zwłaszcza lokalnych liderów. Działania podejmowane oddolnie powinny uzupełniać lub podtrzymywać efekty przedsięwzięć prowadzonych na obszarze rewitalizacji

Poniżej w tabeli przedstawiono powiązanie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami i kierunkami działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji . Projekty uzupełniające są zgodne z założoną strategią interwencji dla obszaru rewitalizacji.

Tabela 36 Zgodność projektów komplementarnych z celami (strategicznymi i operacyjnymi) oraz kierunkami działań GPR

Projekt uzupełniający	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozbudowę systemu monitoringu	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO 1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.4. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osobistego i publicznego
Zagospodarowanie przestrzeni publicznych	<ul style="list-style-type: none"> Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne 	<ul style="list-style-type: none"> CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych 	<ul style="list-style-type: none"> KD.2.4. Modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych. KD. 2.5. Włączenie w działania rewitalizacyjne elementów innowacyjnych (koncepcja Smart City).
Modernizacja energetyczną budynków użyteczności publicznej, likwidację niskiej emisji poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz budowę instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach	<ul style="list-style-type: none"> Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne. Zrównoważone środowisko naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków. CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.2.4. Modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych. KD.3.2. Inwestycje ograniczające niską emisję oraz rozwój OZE.
Budowa lub przebudowa niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska)	<ul style="list-style-type: none"> Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne. Zrównoważone środowisko naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych. CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.2.1 Rewitalizacja obiektów zabytkowych. KD.2.2. Przebudowa i poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej. KD.2.3. Podejmowanie inwestycji poprawiających bezpieczeństwo w ruchu kołowym. KD.2.4. Modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych. KD. 2.5. Włączenie w działania rewitalizacyjne elementów innowacyjnych (koncepcja Smart City). KD.3.1. Rewitalizacja terenów zielonych (przestrzeni parkowych, terenów biologicznie czynnych).

Projekt uzupełniający	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
			<ul style="list-style-type: none"> KD 3.3. Wzrost poziomu bioróżnorodności obszaru rewitalizacji.
<p>Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO 1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. KD.1.4. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osobistego i publicznego.
<p>Zachowanie elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowę niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne 	<ul style="list-style-type: none"> CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej. CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych. CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. CO. 2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). 	<ul style="list-style-type: none"> KD.2.1. Rewitalizacja obiektów zabytkowych. KD.2.2. Przebudowa i poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej. KD.2.3. Podejmowanie inwestycji poprawiających bezpieczeństwo w ruchu kołowym. KD.2.4. Modernizacja obiektów rekreacyjnych i kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych i sportowych. KD. 2.5. Włączenie w działania rewitalizacyjne elementów innowacyjnych (koncepcja Smart City).
<p>Akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia.

Projekt uzupełniający	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
			<ul style="list-style-type: none"> KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. KD.1.4. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osobistego i publicznego.
Poprawa poziomu dostępności oraz jakości różnego rodzaju usług publicznych	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. CO.1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. CO.2.5. Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne). 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. KD.1.4. Realizacja działań profilaktycznych i informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osobistego i publicznego.
Tworzenie odpowiednich warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt uzupełniający	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań
Tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.1. Realizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa z zakresu rozwoju przedsiębiorczości. KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym	<ul style="list-style-type: none"> Spójność społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> KD.1.2. Animacja spotkań mieszkańców, grup społecznych, wolontariuszy, grup wsparcia. KD.1.3. Realizacja działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Źródło: opracowanie własne.

10. Przedsięwzięcia GPR w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono w jaki sposób zaproponowane do realizacji wiązki projektowe podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiadają na konkretne problemy/bariery rozwojowe zidentyfikowane na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji. Takie zestawienie pozwala na zobrazowanie wpływu realizacji poszczególnych projektów na ograniczenie lub eliminację problemów występujących na obszarze rewitalizacji.

Tabela 37 Przedsięwzięcia GPR w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych i pozaspółecznych

Wiązka projektowa	Problemy społeczne	Problemy pozaspółeczne / infrastrukturalne
Projekty rewitalizacyjne dla obszaru rewitalizacji w Grodkowie	<ul style="list-style-type: none"> PS 1. Niewykorzystany potencjał w zakresie przedsiębiorczości PS 2. Niski poziom udziału mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym PS 3. Funkcjonowanie grup / osób zagrożonych wykluczeniem społecznym PS 4. Niski poziom bezpieczeństwa publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> PI 1. Niefunkcyjny układ komunikacyjny PI 2. Występowanie obszarów zabudowanych o dużym nasileniu problemów infrastrukturalnych i środowiskowych. PI 3. Niedostosowanie przestrzeni publicznych (zwłaszcza terenów zielonych) do potrzeb i oczekiwań społecznych. PI 4. Niszczące obiekty publiczne wymagające działań naprawczych

Źródło: opracowanie własne

11. Komplementarność i mechanizmy integrowania

Komplementarność jest niezwykle istotnym elementem Gminnego Programu Rewitalizacji, który znajduje swój wymiar zarówno w spójności zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych będących odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i bariery rozwojowe, zgodności z określonymi celami rewitalizacji oraz efektywności wydatkowania środków finansowych na zadania rewitalizacyjne. Komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 rozpatrywana jest na poziomie pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno - instytucjonalnego, międzyokresowego i finansowego (źródła finansowania).

11.1 Komplementarność przestrzenna

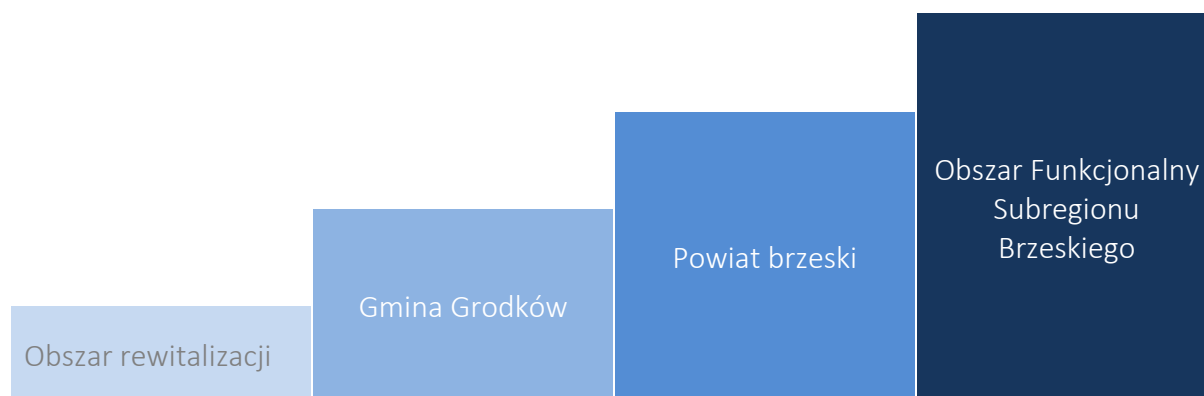
Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków 2023-2030 opiera się przede wszystkim na uwzględnieniu ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych z pozostałymi częściami Gminy. Kluczowym jest traktowanie przestrzeni jako całości, w której efekty działań rewitalizacyjnych będą oddziaływać nie tylko punktowo, ale na całe otoczenie. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne skoncentrowane są na obszarze rewitalizacji, przez co charakteryzują się komplementarnością przestrzenną. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie obszaru rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz konsultacje społeczne. Dzięki

realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozytywne skutki ich oddziaływania widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli nie tylko mieszkańcy obszaru, ale także całej Gminy, jak i osoby odwiedzające gminę Grodków. Wszystkie działania będą prowadzone w taki sposób, aby niwelować zjawiska kryzysowe, a nie przenosić je w inne miejsca czy też doprowadzać do niepożądanych efektów takich jak segregacja społeczna, czy wykluczenie.

W tym aspekcie należy również brać pod uwagę zapisy Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (Załącznik nr 1 do uchwały nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.), odnośnie struktury hierarchiczno-funkcjonalnej sieci osadniczej województwa opolskiego, w której Grodków zakwalifikowany został do miast, które pełnią rolę lokalnych ośrodków rozwoju. Miasto to realizuje ważną funkcję uzupełniającą w stosunku do ośrodka powiatowego. Koncentruje instytucje i obiekty zapewniające usługi podstawowe w zakresie szkolnictwa podstawowego, ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, kultury, sportu i handlu. Zasięg oddziaływania ogranicza się zwykle do granic Gminy, na terenie której zlokalizowany jest ośrodek miejski.

Mimo, że wojewódzkie dokumenty w zakresie planowania przestrzennego nie wyznacza Gminie Grodków roli ośrodka ponadlokalnego, to należy założyć, że skutecznie zrealizowana rewitalizacja przełoży się pozytywnie na sytuację społeczno – gospodarczą powiatu brzeskiego oraz szerzej subregionu brzeskiego.

Grafika 8 Komplementarność przestrzenna GPR Gminy Grodków

Źródło: opracowanie własne

Obszar Funkcjonalny Subregionu Brzeskiego powstał w wyniku inicjatywy władz jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego, wchodzących w skład Subregionu. Subregion Brzeski tworzą:

- Gmina Brzeg (gmina miejska),
- Gmina Lubsza (gmina wiejska),
- Gmina Olszanka (gmina wiejska),
- Gmina Grodków (gmina miejsko - wiejska),
- Gmina Skarbimierz (gmina wiejska),

- Powiat Brzeski (woj. opolskie).

W Grodkowie wydzielony został jeden obszar rewitalizacji (tzn. bez podziału na podobszary), który zajmuje powierzchnię 102 ha (0,4% powierzchni Gminy) i jest zamieszkały przez 2 620 osób (14,2% mieszkańców). Zaproponowane w GPR projekty realizują zasadę rozwiązywania problemów na miejscu (w miejscu ich występowania). Dzięki precyzyjnemu zawężeniu granic obszaru rewitalizacji następuje koncentracja działań wszystkich podmiotów na wybranym obszarze, przez co zwiększają się szanse na jego zasadniczą zmianę. Poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozytywne skutki ich oddziaływania widoczne będą na całym obszarze Miasta (i Gminy), ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli nie tylko mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ale także osoby odwiedzające Grodków. Wszystkie działania będą prowadzone w taki sposób, aby eliminować zjawiska kryzysowe, zapobiegać ich rozprzestrzenianiu się na inne obszary, oraz zminimalizować ryzyko wystąpienia niepożądanych efektów, takich jak segregacja społeczna czy wykluczenie.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zarówno podstawowe, jak i uzupełniające mają charakter przedsięwzięć wzajemnie dopełniających się, a ich realizacja odbywać się będzie w centralnym obszarze Gminy, zgodnie ze zdiagnozowanymi problemami. Spełniają zatem warunek komplementarności przestrzennej w ujęciu interwencji społecznej i infrastrukturalnej, powiązanych wzajemnie i nastawionych na rozwiązywanie problemów konkretnych obszarów Gminy.

11.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza wzajemne dopełnianie się działań sektorowych (np. animacyjno-społecznych, aktywizacyjno-gospodarczych, środowiskowych i inwestycyjnych), co zapewnia wielokierunkowe oddziaływanie na obszar rewitalizacji.

Komplementarność problemową w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 zapewniono poprzez zgrupowanie zaproponowanych projektów rewitalizacyjnych w wiązki, których zakres odpowiada na zdiagnozowane problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenne, techniczne i środowiskowe. Poszczególne wiązki uwzględniają zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne, jak i społeczne, które wzajemnie się dopełniają pomiędzy różnymi sferami tematycznymi. Zaplanowane inwestycje infrastrukturalne służą bowiem celom społecznym, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, wpływając na zachowanie ładu przestrzennego i docelowo poprawiając jakość życia mieszkańców oraz zwiększając stopień ich aktywizacji.

Zasada komplementarności problemowej wyraża się także w tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w logikę interwencji GPR, realizując jej kierunki działań, cele operacyjne i strategiczne. Wzajemne dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również powiązanie ich z celami rewitalizacji zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, zapewniając oddziaływanie na obszar rewitalizacji

w sposób kompleksowy. W celu nadania przejrzystości, komplementarności zaplanowanej interwencji, dla każdej z wypracowanych wiązek projektowych w dokumencie określono zakres, w jakim jest spójna z celami rewitalizacji wynikającymi z GPR.

11.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest dokumentem strategicznym programującym rozwój Gminy Grodków poprzez rewitalizację. Z uwagi na fakt, że zadania (projekty) w nim zapisane mogą być zgłaszane nie tylko przez samorząd, jego wdrażanie wymaga szerokiej współpracy samorządu podmiotów z sektora pozarządowego lub biznesowego. Oznacza konieczność utworzenia systemu zarządzania programem rewitalizacji, który umożliwi efektywne współdziałanie różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność w zakresie wdrażanych procedur.

Za całościową realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 odpowiada Burmistrz Grodkowa, przy wsparciu Urzędu Miejskiego w Grodkowie oraz jednostek organizacyjnych Gminy Grodków. Bezpośredni nadzór na realizacją GPR będzie pełnił Wydział Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej (IGP).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Grodkowie (przyjętym Zarządzeniem Nr 120.47.2020 Burmistrza Grodkowa z dnia 25 maja 2020 r.) w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Grodkowie), do zakresu zadań Wydziału Inwestycji należy:

- wypracowanie założeń i koordynowanie prac związanych z opracowaniem, monitoringiem i aktualizacją dokumentów strategicznych dla Gminy np. „Strategii Rozwoju Gminy Grodków”, „Programu rewitalizacji Miasta Grodków”, „Programu rozwoju sieci dróg lokalnych”, „Programu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Grodków” i innych,
- prowadzenie spraw związanych z sytuowaniem obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych, ogrodzeń oraz miejscowego planu rewitalizacji.

Pracownik merytoryczny Wydziału będzie koordynatorem rewitalizacji w Gminie Grodków. Umieszczenie koordynatora w obrębie struktur Urzędu Miejskiego w Grodkowie zapewni skuteczne zarządzanie programem oraz pozwoli na kontynuację i uzupełnienie działań podejmowanych w ramach realizacji zadań w programie rewitalizacji.

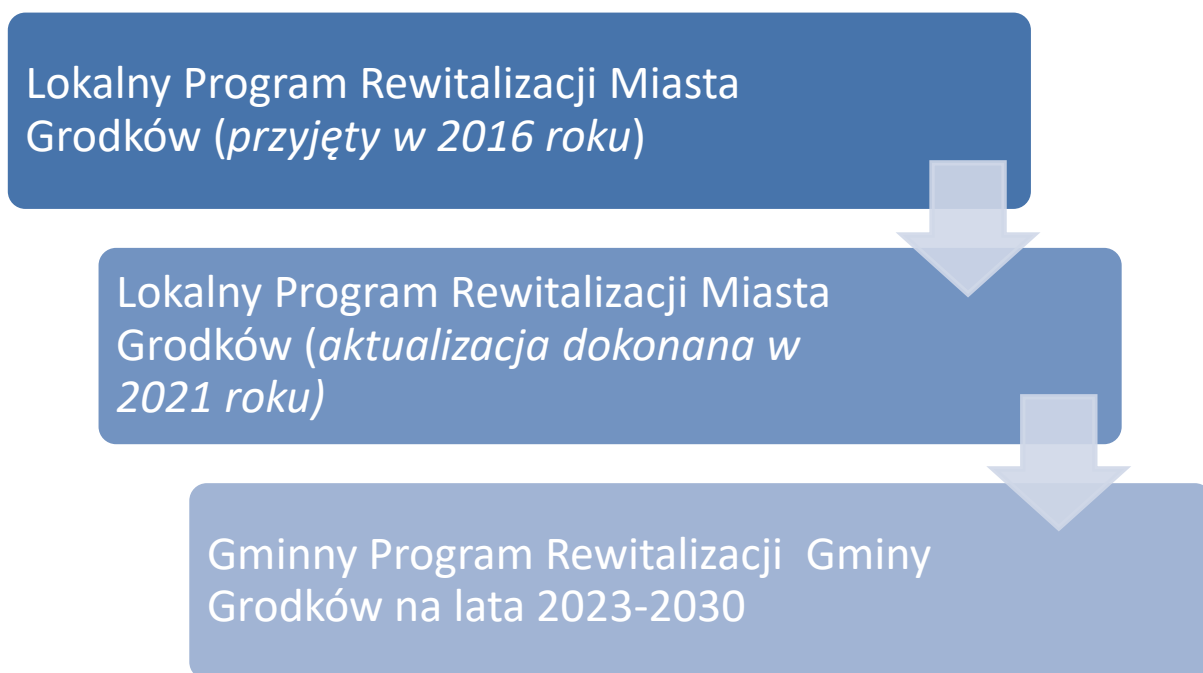
W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu (jednostki organizacyjne), instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi. Współpraca ta będzie dotyczyć realizacji przedsięwzięć na zasadach zlecenia zadań publicznych według procedury przewidzianej w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Ponadto realizacja GPR będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie ewentualnych działań korygujących.

11.4 Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest dokumentem planującym rozwój Miasta i Gminy Grodków i stanowi formalną deklarację samorządu Grodkowa w zakresie kontynuacji polityki rozwojowej opartej o rewitalizację. Przedsięwzięcia w niniejszym programie są następstwem podjętych działań i inicjatyw z zakresu rewitalizacji we wcześniejszych latach. Przyjmowanie kolejnych programów rewitalizacji jest ściśle powiązane z okresami programowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, gdyż to właśnie środki finansowe pochodzące z UE mogą w dużym stopniu przyczynić się do powodzenia projektów rewitalizacyjnych.

Rysunek 12 Ewolucja procesu rewitalizacji w Gminie Grodków - dokumenty strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest drugim kolejnym dokumentem dotyczącym rozwoju Gminy poprzez rewitalizację. Ten dokument był bezpośrednio poprzedzony Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Grodków, który został przyjęty Uchwałą Nr XX/180/16 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 28 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Grodków. Celem LPR jest wykrycie obszarów zdegradowanych, a następnie poprawienie ich funkcjonalności oraz stworzenie warunków do dalszego rozwoju. Lokalny Program Rewitalizacji jest również niezbędnym instrumentem podczas ubiegania się o pomoc finansową z Unii Europejskiej. LPR

ma na celu również wzmacnianie działań na rzecz poprawy jakości życia na obszarach, na których zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

Wyznaczony w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Grodków obszar rewitalizacji w całości zawiera się w obszarze rewitalizacji wyznaczonym w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji zakładał rewitalizację Ratusza w Grodkowie, rewitalizację Domu Kultury wraz z otoczeniem, modernizację kina „Klaps”, rewitalizację przestrzeni publicznych oraz realizację programów (projektów) społecznych. Głównym celem działań rewitalizacyjnych, objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Grodkowa jest dążenie do poprawy sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej, technicznej i środowiskowej na określonym terenie poprzez kompleksowe i interdyscyplinarne przemiany, ukierunkowane na wyprowadzenie obszarów zdegradowanych z kryzysu. Przyjęta aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Grodków podjęta została Uchwałą Nr XXV/221/21 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 14 kwietnia 2021 r. nie zmieniła jego zapisów w zakresie celów szczegółowych.

Poniżej w tabeli zestawiono cele operacyjne określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Grodków z celami strategicznymi Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 (GPR). Oba dokumenty wykazują daleko idącą zbieżność w tym zakresie, która została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 38 Komplementarność LPR Miasta Grodków oraz GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Grodkowa na lata 2016-2023		↔	Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030
Sfery procesu rewitalizacji	Cele szczegółowe		Cele operacyjne
1. Sfera społeczna	1.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	↔	CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego.
	1.2. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym	↔	CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji.
	1.3. Wzrost poziomu życia mieszkańców Gminy	↔	CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
2. Sfera techniczna	2.1. Rozwój infrastruktury technicznej, gospodarczej i społecznej Gminy	↔	CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych. CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej.
3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	3.1. Wykorzystanie lokalnych zasobów kulturalnych, przyrodniczych i historycznych	↔	CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych.
	3.2. Kreowanie przestrzeni służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców	↔	CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu. CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne).
4. Sfera gospodarcza	4.1. Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego	↔	CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości
5. Sfera środowiskowa	5.1. Poprawa jakości środowiska naturalnego	↔	CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych.

CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków.
CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

Proces rewitalizacji w Gminie Grodków ma swoją logiczną ciągłość na poziomie celów strategicznych od 2016 roku. Wobec tego faktu GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030 należy traktować wprost jako kontynuację podjętego i prowadzonego procesu rewitalizacji, określonego w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Grodków*. Proces rewitalizacji w GPR (w którym zaplanowano szereg inwestycji i przedsięwzięć przyczyniających się do podniesienia jakości życia mieszkańców) w pełni wykorzystuje pozytywne efekty zrealizowanych wcześniej projektów rewitalizacyjnych i stanowi ich logiczną kontynuację.

W ramach prowadzonego wcześniej procesu rewitalizacji, do najważniejszych zrealizowanych zadań / projektów wpisujących się w aktualnie programowaną rewitalizację zrealizowano następujące projekty:

- Rewitalizacja Ratusza w Grodkowie – adaptacja pomieszczeń na cele kulturalno- oświatowo – społeczne zrealizowany przez Gminę Grodków.
- Rewitalizacja Domu Kultury wraz z otoczeniem zrealizowany przez Gminę Grodków oraz Ośrodek Kultury i Rekreacji w Grodkowie
- Rewitalizacja/adaptacja przestrzeni w celu przywrócenia funkcji użytkowych zrealizowany przez Zarządców nieruchomości, w tym: spółdzielnia mieszkaniowa, wspólnoty mieszkaniowe, UM w Grodkowie.

Zrealizowano również szereg działań społecznych, z zakresu przede wszystkim aktywizacji mieszkańców w życiu społecznym, ekonomicznym oraz edukacyjnym.

Gmina Grodków w procesie rewitalizacji zachowuje zasadę ciągłości zarówno na poziomie celów, jak i poszczególnych zadań wpisujących się bezpośrednio lub pośrednio w proces odnowy / rewitalizacji centrum miasta.

11.5 Komplementarność źródeł finansowania

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą finansowane z różnych źródeł, w tym m. in. ze środków własnych podmiotów realizujących dane przedsięwzięcie, środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych takich jak: Fundusze Europejskie, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Fundusz Odbudowy, Fundusze Norweskie (EEA) i Fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, programów krajowych i państwowych funduszy celowych, pożyczek, kredytów i dotacji.

11.6 Podsumowanie komplementarności

Podsumowanie komplementarności w obrębie GPR zaprezentowano na poziomie celów i kierunków działań. Związane jest to z patrzeniem na proces rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Dla pełnej prezentacji komplementarności zdecydowano się na wykorzystanie matrycy pokazującej wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi celami procesu, wskazując wiążący rodzaj jej komplementarności. Poniższa matryca prezentuje poszczególne projekty rewitalizacyjne wraz z przypisanymi im kierunkami działań oraz celami strategicznymi.

Tabela 39 Komplementarność wiązek projektowych z celami strategicznymi i kierunkami działań GPR

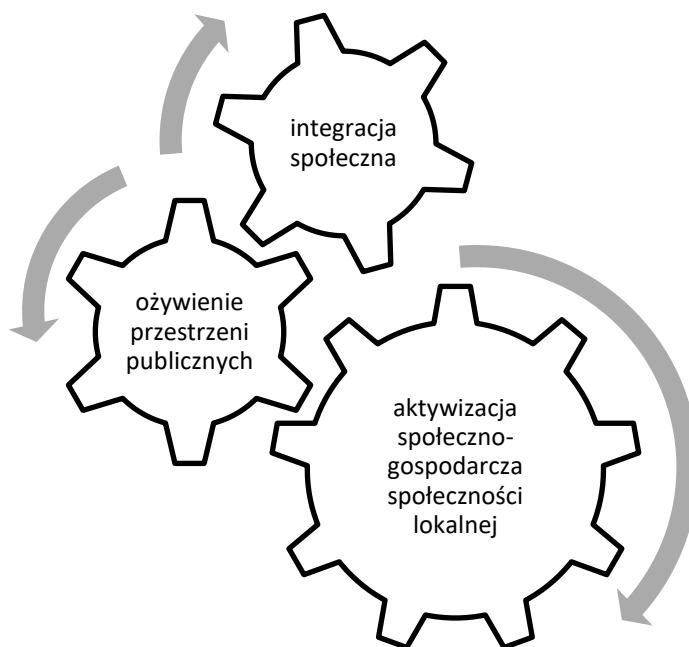
Lp.	Nazwa wiązki	Spójność społeczna				Zagospodarowane obiekty i przestrzenie publiczne					Zrównoważone środowisko naturalne		
		CO.1.1. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości	CO.1.2. Podniesienie stopnia integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji	CO.1.3. Niwelacja problemu wykluczenia społecznego	CO 1.4. Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	CO.2.1. Poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych przestrzeni publicznych	CO.2.2. Podniesienie funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej	CO.2.3. Poprawa dostępności obiektów zabytkowych	CO.2.4. Poprawa jakości infrastruktury kultury, rekreacji i sportu	CO. 2.5 Otwartość na osoby ze szczególnymi potrzebami (włączenie społeczne)	CO.3.1. Wzrost stopnia bioróżnorodności terenów zielonych	CO.3.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków	CO 3.3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
Wiązki projektowe													
1.	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 1. Przestrzeń i bezpieczeństwo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 2. Dziedzictwo kulturowe	X	X	X	X	X	X		X	X		X	
3	Projekty rewitalizacyjne – wiązka 3. Aktywna integracja	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

Źródło: opracowanie własne

11.7 Mechanizmy integracji

Integrowanie działań zaproponowanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków jest istotnym elementem procesu rewitalizacji, głównie z punktu widzenia osiągnięcia zamierzonych celów. Integrowanie poszczególnych przedsięwzięć polega na połączeniu m.in. działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Tym samym przedmiotowy podrozdział stanowi uzupełnienie wykazanej komplementarności. Głównym źródłem zbudowania trzech autonomicznych poziomów integracji przedsięwzięć jest założenie, że każde z działań zwiększa swój własny potencjał czerpiąc z innych i zarazem zwiększa ich potencjał oddziałując na nie. Tym samym mechanizmy integracji wzmacniają sprzężenie zwrotne pomiędzy planowanymi przedsięwzięciami.

Grafika 9 Schemat integrowania działań rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji będą następujące czynniki:

1. **Integracja na poziomie celów** – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania. Etap opracowania dokumentu uwzględniał takie mechanizmy jak:
 - a. Konsultacje w sprawie wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonych na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału interesariuszy w tworzeniu GPR.
 - b. Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR - otwarty nabór przedsięwzięć przełożył się na stworzenie pola do weryfikacji przedsięwzięć z punktu widzenia ich oddziaływania na obszar rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu - weryfikacji osiągniętych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania dla GPR.

2. **Integracja na poziomie partycypacji społecznej** w zarządzaniu wdrażaniem GPR, mechanizm ten będzie realizowany poprzez:
 - a. Powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego - podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji.
 - b. Współpracę ze środowiskiem seniorów, młodzieży, podmiotami świadczącymi usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem, głównie osób z niepełnosprawnościami i osób bezrobotnych, z przedstawicielami organizacji pozarządowych w zakresie realizowanych działań rewitalizacyjnych.
 - c. Periodyczne spotkania z interesariuszami procesu rewitalizacji.
 - d. Dodatkowym narzędziem integracji będzie kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.
3. **Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem** – mechanizm związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany będzie poprzez monitoring i ewaluację.

Monitoring oraz ewaluacja GPR zostały opisane w rozdziale 14. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami, jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

11.8 Dostępność

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 został opracowany z uwzględnieniem kwestii dostępności. Każde przedsięwzięcie w programie było analizowane pod kątem zapewnienia możliwej dostępności architektonicznej, cyfrowej lub informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 poz. 2240). Zgodnie z definicją zapisaną w ustawie osoba ze szczególnymi potrzebami to ta, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. W analizie dostępności poszczególnych wiązek projektowych brano pod uwagę następujące możliwe udogodnienia:

- w zakresie dostępności architektonicznej:

- a. zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b. instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,
 - c. zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
 - d. zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
 - e. zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.
- w zakresie dostępności cyfrowej: wymagania określone w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
 - w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
 - a. obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się w języku migowym i innych środkach komunikowania się lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
 - b. instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, których celem jest wspomaganie słyszenia,
 - c. zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności - w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,
 - d. zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Każda ze zgłoszonych do GPR propozycji projektowych została przeanalizowana pod kątem wyżej wymienionych udogodnień. Jednym z ważniejszych celów zadań realizowanych w ramach GPR jest poprawa warunków życia i funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami, którzy są w najwyższym stopniu narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby.

12. Indykatywne ramy finansowe

Kluczowa z punktu widzenia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest dywersyfikacja źródeł finansowania. Komplementarność źródeł finansowania sprawia, że realizacja zaplanowanych działań jest nie tylko w wielu sytuacjach możliwa, ale także bardziej efektywna. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez podmioty z sektora publicznego, prywatnego oraz pozarządowego.

Źródła finansowania przedsięwzięć realizowanych przez Gminę Grodków.

Wśród źródeł finansowania projektów zapisanych w GPR największe znaczenie mają środki własne budżetu Gminy, środki budżetu państwa, fundusze europejskie oraz inne środki krajowe i zagraniczne. Planowany zakres przedsięwzięć, okres ich realizacji będą zależne w dużej mierze od możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł wsparcia.

Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych w ramach GPR zamyka się kwotą **34 565 000,00** PLN. Szczegółowe zestawienie ram finansowych dla poszczególnych przedsięwzięć znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 40 Indykatywna lista projektów rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa projektu	Planowy rok lub okres realizacji	Szacowane koszty inwestycji	Potencjalne źródło finansowania inwestycji	
1	Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie	2025-2030	150 000,00	Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	w tym w ramach Priorytetu 10 FEO 2021-2027
2	Budowa basenu w Grodkowie	2025-2030	20 000 000,00	Fundusze Europejskie dla Opolskiego, Fundusz Odbudowy, fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), fundusze krajowe (np. NOWEFIO, NIW, PFR), Gmina Grodków, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	w tym w ramach Priorytetu 10 FEO 2021-2027
3	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie	2025-2030	10 000 000,00	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	w tym w ramach Priorytetu 10 FEO 2021-2027
4	Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie	2025-2030	200 000,00	Fundusz Odbudowy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	w tym w ramach Priorytetu 10 FEO 2021-2027
5	Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne	2025-2030	3 000 000,00	Fundusz Odbudowy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	w tym w ramach Priorytetu 10 FEO 2021-2027
6	GROPS!	2024-2030	1 000 000,00	Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.	

Nr	Nazwa projektu	Planowy rok lub okres realizacji	Szacowane koszty inwestycji	Potencjalne źródło finansowania inwestycji
7	Aktywni i zintegrowani	2027-2030	100 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Fundusz Odbudowy, Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.
8	Po pierwsze bezpieczeństwo	2026-2030	50 000,00	Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.
9	Rewitalizacja – Integracja.	2026-2030	50 000,00	Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.
10	Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl	2025	15 000,00	Gmina Grodków, Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, inne dostępne zewnętrzne środki finansowe.
Suma				34 565 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

13. Opis struktury zarządzania

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji, zadaniem własnym samorządu szczebla gminnego jest przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie. Głównymi stronami przy wdrażaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 są:

- **Burmistrz Grodkowa (za pomocą Urzędu Miejskiego w Grodkowie wraz z jednostkami organizacyjnymi),**
- **Rada Miejska w Grodkowie,**
- **Komitet Rewitalizacji.**

Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest **Burmistrz Grodkowa**, będący **operatorem procesu rewitalizacji**, który ustanawia pozostałe elementy organizacyjne struktury zarządzania wdrożeniem programu.

Zarządzanie GPR będzie odbywać się w ramach istniejących struktur **Urzędu Miejskiego w Grodkowie**. Całością realizacji programu zarządzać będzie Wydział Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej (IGP). Obrany schemat zarządzania nie generuje dodatkowych kosztów w ramach zarządzania programem. Ponadto w realizacji zadań w ramach GPR potencjalnie ważną rolę w strukturze zarządzania, czy też wdrażania przypisano partnerom projektowym, zgodnie z Ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225, 412). Na podstawie art. 28a tejże ustawy w celu wspólnej realizacji projektów, mogą być tworzone partnerstwa, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt (zwany projektem partnerskim), na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne przypisane dla Gminy Grodków będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez **Radę Miejską w Grodkowie** Wieloletnią Prognozą Finansową (WPF) oraz poszczególnymi budżetami rocznymi. Spójność niniejszego programu z WPF zapewnić ma efektywną realizację zaplanowanych, zhierarchizowanych w planie przedsięwzięć. Do zadań Rady Miejskiej w Grodkowie należeć będzie uchwalenie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji oraz podejmowanie uchwał dotyczących zmian czy aktualizacji GPR.

Dla sprawnego zarządzania większymi zadaniami inwestycyjnymi Burmistrz Grodkowa może powoływać zespoły zadaniowe, w skład których będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego w Grodkowie, odpowiedzialnych za cząstkowe funkcje zarządzania przedsięwzięciami. Ideą powołania ww. zespołów jest właściwe przygotowanie przedsięwzięcia od strony technicznej i sprawne zarządzanie jego realizacją, począwszy od przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami,

zarządzanie przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

Grafika 10 Schemat organizacji procesu rewitalizacji GPR Grodkowa

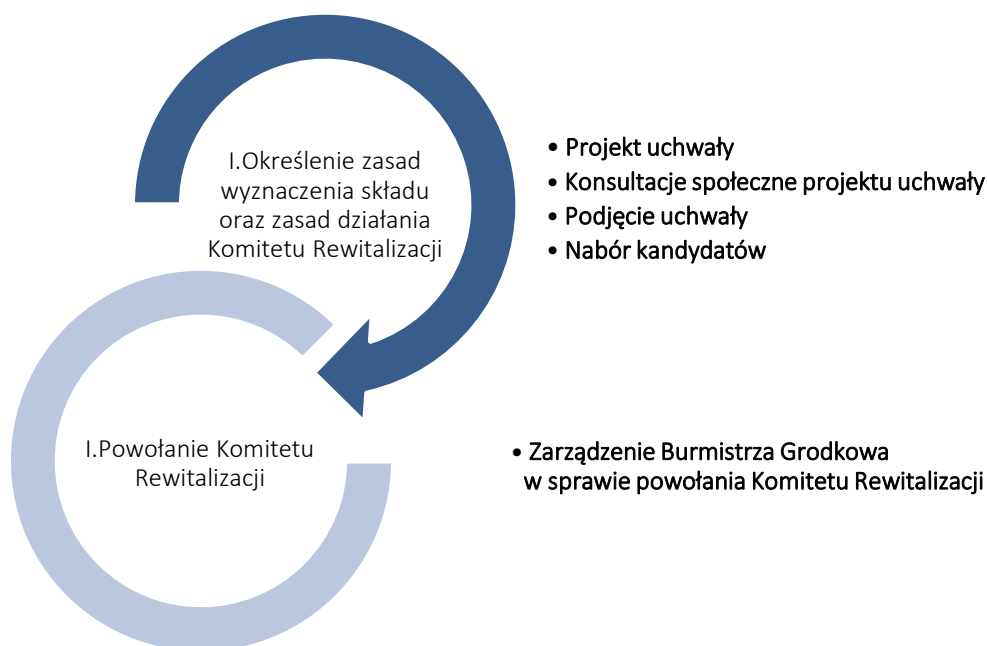

Źródło: opracowanie własne

Komitet Rewitalizacji

Rolą Komitetu Rewitalizacji jest wsparcie doradcze Burmistrza Grodkowa w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR oraz prowadzenie dialogu między poszczególnymi interesariuszami procesu rewitalizacji, a organami Gminy. Komitet może inicjować również partnerstwa między samorządem a partnerami projektowymi w celu realizacji przedsięwzięć zapisanych w GPR. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w Grodkowie w drodze uchwały, zapewniając przejrzysty mechanizm wyłaniania przez interesariuszy ich przedstawicieli, przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące licząc od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi. Burmistrz Grodkowa niezwłocznie po podjęciu uchwały powoła w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji.

Grafika 11 Schemat organizacji procesu rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Identyfikacja i sposób ograniczenia ryzyka podczas wdrażania GPR

W tabeli poniżej przedstawiono możliwe ryzyka, które mogą wystąpić podczas wdrażania GPR. Do każdego ze wskazanych ryzyk przypisano prawdopodobieństwo wystąpienia w 3 stopniowej skali:

- 1 - niskie ryzyko wystąpienia,
- 2 - średnie ryzyko wystąpienia,
- 3 - ryzyko prawdopodobne.

Tabela 41 Identyfikowane ryzyka dla procesu rewitalizacji dla Gminy Grodków

Rodzaj ryzyka	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka	Sposoby rozwiązywania sytuacji problemowej
Brak środków finansowych	3 - ryzyko prawdopodobne	1. Próba dywersyfikacji źródeł finansowania (źródła prywatne, konkursowe, zagraniczne, PPP - partnerstwo publiczno-prywatne). 2. Aktualizacja GPR.
Opóźnienia w realizacji przedsięwzięć	2 - średnie ryzyko wystąpienia	1. Odpowiednia konstrukcja umów zakładająca kary umowne i odpowiedzialność wykonawcy za terminowe ukończenie inwestycji/projektu. 2. Bieżący monitoring postępu realizacji przedsięwzięć (więcej w rozdziale 14 Monitoring).
Brak chętnych do uczestnictwa w przedsięwzięciach społecznych	2 - średnie ryzyko wystąpienia	1. Skierowanie indywidualnych zaproszeń do potencjalnych uczestników przez jednostki organizacyjne Gminy. 2. Osobiste zaangażowanie liderów wybranych grup w proces rekrutacji.
Odstąpienie od realizacji projektów przez wnioskodawców	3 - ryzyko prawdopodobne	1. Indywidualne wsparcie doradcze w zakresie możliwości pozyskania środków zewnętrznych. 2. Spotkania informacyjne dla interesariuszy procesu rewitalizacji w zakresie pozyskiwania środków na zadania zapisane z GPR.

Źródło: opracowanie własne

14. System monitoringu i ewaluacji

14.1 Monitoring programu rewitalizacji

Monitoring procesu rewitalizacji polega na systematycznym rejestrowaniu postępów procesu rewitalizacji, dokonywanego na podstawie danych ze sprawozdań z realizacji poszczególnych projektów (produktów i rezultatów).

Monitoring prowadzony w odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć będzie polegał na pozyskiwaniu informacji na temat postępów rzeczowych oraz kontroli założeń. Ponadto kontrolowane będą aspekty finansowe przedsięwzięć w kontekście zapewnienia trwałości osiągniętych rezultatów. W związku z powyższym, monitoring będzie polegał na utrzymywaniu stałego kontaktu z podmiotami realizującymi przedsięwzięcia rewitalizacyjne, za co bezpośrednio odpowiedzialny będzie koordynator procesu rewitalizacji.

Podstawą oceny realizacji GPR będą pozyskane dane ilościowe i jakościowe. Dla usystematyzowania uzyskiwanych informacji w cyklu rocznym, do wszystkich zaangażowanych podmiotów skierowane zostaną zapytania dotyczące postępów w zakresie realizowanych przedsięwzięć. Zgromadzone dane zostaną zweryfikowane i posłużą do opracowania raportu z monitoringu. Raporty sporządzane będą raz w roku najpóźniej do 30 kwietnia roku następującego po tym objętym monitoringiem. Z jednej strony umożliwi to reagowanie na różne zdarzenia związane z wdrażaniem poszczególnych przedsięwzięć, z drugiej prezentację informacji podmiotom zaangażowanym w proces rewitalizacji, w szczególności Komitetowi Rewitalizacyjnemu w zakresie postępu prowadzonych prac. Tak zaplanowany monitoring pozwoli na utrzymanie systematycznego kontaktu ze wszystkimi zaangażowanymi podmiotami, jednocześnie pozwalając na właściwe przeprowadzenie ewaluacji.

Podstawowym narzędziem do śledzenia postępów są wskaźniki monitorowania. Do monitorowania zmian stanu obszaru rewitalizacji będą wykorzystane wskaźniki realizacji celów GPR (wskazane w dalszej części opracowania), mierzące konkretne efekty podejmowanych działań w ramach realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

14.2 Ewaluacja GPR

Ewaluacja okresowa GPR będzie realizowana w cyklach trzyletnich. Obejmować będzie całość działań zaplanowanych do realizacji w ramach GPR, w tym pośrednią ocenę osiągnięcia wskaźników przypisanych poszczególnym celom. Poniżej zaprezentowano strukturę uprawnień i odpowiedzialności w ramach ewaluacji.

Tabela 42 Organizacja procesu ewaluacji GPR Gminy Grodków

Stanowisko	Uprawnienie	Odpowiedzialność
Burmistrz Grodkowa	Wskazanie terminów i sposobów wykonania zadań, zatwierdzenie raportu z ewaluacji okresowej	Za zrealizowanie zadań przewidzianych na dany rok budżetowy, terminowe przekazanie raportu z ewaluacji okresowej Komitetowi Rewitalizacyjnemu i Radzie Miejskiej w Grodkowie
Komitet Rewitalizacyjny	Opiniowanie raportu z ewaluacji okresowej	Formułowanie zaleceń i opinii dotyczących wdrażania GPR
Zastępca Burmistrza Grodkowa	Zatwierdzenie treści dokumentu	
Kierownik Wydziału Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej (IGP)	Ostateczna weryfikacja raportu	Rzetelność raportu, terminowe przekazanie raportu do zatwierdzenia Burmistrzowi Grodkowa i do opiniowania Komitetowi Rewitalizacyjnemu
Koordinator rewitalizacji (Wydział Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej - IGP)	1. Sprawdzenie poprawności danych dot. realizowanych zadań, sporządzenie raportu zbiorczego z realizacji zadań ujętych w GPR 2. Przeprowadzenie ankietyzacji podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki gminne) zaangażowanych we wdrażanie GPR	Skompletowanie informacji nt. stanu realizacji zadań, skompletowanie ankiet, przygotowanie raportu zbiorczego na podstawie otrzymanych informacji, weryfikacja wskaźników realizacji GPR
Pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego w Grodkowie i kierownicy jednostek organizacyjnych	Realizacja zadań ujętych w GPR, sporządzenie sprawozdania z realizacji tych zadań i przygotowanie ankiety ewaluacyjnej	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie informacji nt. stopnia realizacji zadań i ankiety do Biura Planowania i Rozwoju
Podmioty prywatne i publiczne; partnerzy (inne niż jednostki gminne)	Realizacja zadań ujętych w GPR, wypełnienie ankiet dostarczonych przez Biuro Planowania i Rozwoju	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie ankiet

Źródło: opracowanie własne

W ramach ewaluacji okresowej przeprowadzane będą następujące czynności:

1. Podmiot odpowiedzialny za realizację danego zadania zapisanego w GPR, sporządza sprawozdanie z realizacji zadania i ankietę ewaluacyjną tego zadania, uwzględniając w szczególności poziom osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.
2. Informację dotyczącą stopnia szczegółowości zadania i ankietę ewaluacyjną za ubiegły rok podmiot odpowiedzialny przekazuje do Koordynatora rewitalizacji.
3. Koordynator rewitalizacji przeprowadza badanie przy pomocy ankiety ewaluacyjnej wśród podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki miejskie). Badanie służy ocenie

poziomu osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.

4. Koordynator rewitalizacji sprawdza kompletność otrzymanych informacji nt. stopnia realizacji zadań oraz weryfikuje ankiety. W przypadku stwierdzenia uchybień, odsyła ją do właściwego wydziału / biura lub kierownika jednostki organizacyjnej w celu naniesienia poprawek. Poprawnie wypełnione ankiety ewaluacyjne zostają skompletowane i poddane analizie.
5. Koordynator rewitalizacji na podstawie zebranych informacji, przygotowuje zbiorczy raport, który przekazuje Kierownikowi Wydziału Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Grodkowie.
6. Kierownik Wydziału Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Grodkowie zatwierdza raport i przekazuje do Zastępcy Burmistrza Grodkowa.
7. Zastępca Burmistrza Grodkowa dokonuje weryfikacji i akceptacji raportu oraz przekazuje raport Burmistrzowi Grodkowa.
8. Burmistrz Grodkowa zatwierdza raport i przekazuje go Komitetowi Rewitalizacyjnemu. Raport będzie stanowił podstawę sformułowania zaleceń na kolejne lata wdrażania GPR.
9. Komitet Rewitalizacyjny opiniuje raport i przekazuje swoje uwagi i zalecenia Burmistrzowi Grodkowa.
10. Burmistrz Grodkowa po uzyskaniu opinii Komitetu Rewitalizacyjnego przekazuje go niezwłocznie do akceptacji Radzie Miejskiej w Grodkowie.

14.3 Aktualizacja GPR

W przypadku pozyskania środków finansowych na realizację przedsięwzięć z listy uzupełniającej lub problemów rzutujących na niską efektywność w realizacji przedsięwzięć na etapie monitorowania, można wziąć pod uwagę modyfikację i aktualizację programu rewitalizacji. W przypadku wprowadzania zmian i korekt w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych, w dokumencie należy przedstawić ich uzasadnienie. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 może okazać się konieczna, np. w przypadku nieosiągnięcia zakładanych wskaźników podczas monitorowania lub braku terminowości realizacji działań. Zmiana (aktualizacja) gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim był on uchwalony. Procedura ta obejmuje zatem następujące etapy:

1. Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR (co najmniej raz na 3 lata).
2. Opiniowanie oceny przez Komitet Rewitalizacji.
3. Ogłoszenie zaopiniowanej oceny na stronie internetowej Gminy i w BIP.
4. Wniosek do rady Gminy o zmianę programu rewitalizacji.
5. Dokonanie zmian w GPR.
6. Konsultacje społeczne aktualizowanego programu rewitalizacji.

7. Opiniowanie, procedura środowiskowa - nie wymaga uzyskania opinii i przeprowadzenia konsultacji społecznych taka zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji, która nie dotyczy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz nie wymaga zmiany uchwały dotyczącej ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji (jeżeli w gminie ustanowiona została Specjalna Strefa Rewitalizacji).
8. Podjęcie uchwały.

14.4 Harmonogram realizacji

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030. Harmonogram zawiera przewidywany okres realizacji dla głównych elementów związanych z jego przyjęciem (uchwaleniem), realizacją oraz dalszą ewaluacją.

Tabela 43 Harmonogram realizacji GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030	2023 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacyjny	2023 r.(w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia GPR)
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacyjnego	Od 2023 r. (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2023r.
Monitoring	Od 2024 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2023 (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2023 r.

Źródło: opracowanie własne

14.5 Koszty zarządzania

Całość procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji będzie realizowana przez pracowników Urzędu Miejskiego w Grodkowie w ramach obowiązków służbowych, w związku z czym nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu. W przypadku ewaluacji dopuszcza się jednak zlecenie opracowania badania ewaluacyjnego podmiotowi zewnętrznemu. Zaangażowanie wyspecjalizowanego podmiotu realizującego tego typu usługi możliwe będzie w przypadku dysponowania wolnymi środkami w budżecie Gminy. Komitet Rewitalizacyjny powołany przez Burmistrza Grodkowa jako ciało doradcze, funkcjonować będzie w oparciu o przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Grodkowie i gminnych jednostek organizacyjnych, jak również wyłonionych przedstawicieli

podmiotów publicznych i prywatnych oraz mieszkańców. Praca w ramach Komitetu Rewitalizacyjnego będzie miała charakter społeczny, nieodpłatny.

14.6 Wskaźniki realizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 wymaga usystematyzowanego monitoringu. Jednym z podstawowych narzędzi służących do śledzenia postępu realizacji GPR są wskaźniki realizacji. Dostarczają one informacji dotyczących efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Podkreślić należy, iż wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągnięcia poszczególnych celów rewitalizacji wskazanych w części planistycznej, a nie produktów poszczególnych przedsięwzięć. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji jako procesu całościowego, który nie jest prostą sumą realizowanych przedsięwzięć, a ma na celu osiągnięcie zmiany na obszarze objętym rewitalizacją.

Tabela 44 Wskaźniki realizacji GPR dedykowane celom rewitalizacji

Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Źródło danych (fiszka projektu)	Wartość docelowa wskaźnika
Liczba terenów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych	0	1,2,3,4,5,6	6
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych	0	2,6	2
Liczba zabytków nieruchomości objętych rewitalizacją	0	5	1
Liczba podjętych inicjatyw z zakresu aktywnej integracji na obszarze rewitalizacji	0	7	5
Liczba podjętych inicjatyw w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	0	8	10
Liczba podjętych inicjatyw z zakresu poprawy bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	0	9	10
Liczba podjętych inicjatyw z zakresu aktywnej komunikacji na obszarze rewitalizacji	0	10	1

Źródło: opracowanie własne

15. Uspołecznienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

15.1 Uspołecznienie opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 opracowany został przy współudziale społeczności lokalnej zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Wszystkie podjęte w tym celu działania polegały na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzeniu skierowanych do interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji (celach, zasadach, przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności Gminnego Programu Rewitalizacji,
- zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W związku z pracami nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 w ramach partycypacji społecznej, Urząd Miejski w Grodkowie przeprowadził konsultacje społeczne na każdym etapie tworzenia dokumentu. Program opracowany został metodą partycypacji społecznej zgodnie z wymaganiami Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

1. Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Grodków.

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt uchwały Rady Miejskiej w Grodkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Grodków. Konsultacje społeczne zostały ogłoszone na podstawie art. 5a ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, oraz art. 6 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Konsultacje społeczne miały na celu poznanie opinii mieszkańców oraz partnerów społecznych i gospodarczych na temat projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Grodków.

Konsultacje formalnie ogłoszono **Zarządzeniem nr 0050.923.2023 Burmistrza Grodkowa z dnia 28 marca 2023 r.** w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Grodkowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Grodków

Uprawnionymi do uczestnictwa w konsultacjach społecznych byli mieszkańcy Gminy Grodków oraz wszystkie działające na obszarze Gminy podmioty społeczno-gospodarcze, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, interesariusze rewitalizacji wymienieni w art. 2 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji. Konsultacje społeczne prowadzone były od dnia 04.04.2023r. do dnia 27.04.2023 r.

Informacja o rozpoczęciu konsultacji społecznych została upubliczniona na stronie internetowej www.grodkow.pl

- <https://grodkow.pl/pl/321-aktualnosci/4407-aktualnosci/22275-konsultacje-spoeczne-projektu-uchwaly-obszaru-gpr.html>
- <https://grodkow.pl/pl/321-aktualnosci/4407-aktualnosci/22307-spotkanie-konsultacyjne-w-sprawie-wyznaczenia-obszaru-gpr.html>.

Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

- 1) zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wypełnienie formularza dostępnego w Urzędzie Miejskim w Grodkowie oraz na stronie internetowej Gminy www.grodkow.pl oraz pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/grodkow_formularz_uwag_or_i_oz,
- 2) spotkania otwartego dla interesariuszy procesu rewitalizacji przeprowadzonego w dniu 20 kwietnia 2023 r. o godz. 15:00 w Urzędzie Miejskim w Grodkowie, ul. Warszawska 29, 49-200 Grodków.
- 3) wypełnienia elektronicznego formularza ankiety dostępnej na stronie internetowej Gminy www.grodkow.pl, pod linkiem: https://ankieta.deltapartner.org.pl/grodkow_ankieta_gpr

Spotkanie konsultacyjne odbyło się w dniu 20.04.2023 r. o godzinie 15:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Grodkowie. W spotkaniu wzięły udział 4 osoby. W trakcie spotkania zaprezentowano wyniki i podsumowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Grodków. Podczas spotkania poruszono także kwestie projektów i przedsięwzięć, które mogłyby zostać zrealizowane na zaproponowanym obszarze rewitalizacji. W trakcie spotkania nie wpłynęły uwagi dotyczące przedmiotu konsultacji.

2. Jednocześnie do prowadzonych konsultacji w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono ankietę on-line dotyczącą zebrania opinii mieszkańców o zasadności dokonanego wyboru oraz głównych wyzwań i barier charakteryzujących obszar rewitalizacji w Gminie Grodków.

W ramach prowadzonej ankiety na temat zaproponowanego obszaru rewitalizacji Gminy Grodków wpłynęło 17 formularzy z opiniami i propozycjami rozwoju tego obszaru. Wnioski w nich zawarte znajdują odzwierciedlenie w diagnozie pogłębionej obszaru rewitalizacji.

Przyjęty sposób konsultacji wypełnia ustawowe wymagania w zakresie konieczności stosowania form konsultacji społecznych. W przypadku prowadzonego procesu delimitacji było to zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, jak również przeprowadzenie ankiety dotyczącej obszaru rewitalizacji oraz bezpośrednie spotkanie dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zaawansowana metoda partycypacji).

3. Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Uchwałą nr L/450/23 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 formalnie przystąpiono do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030. Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Grodkowa.

4. Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Otwarty nabór projektów do GPR został prowadzony jest w terminie od 25 sierpnia do 8 września 2023 r.

Ogłoszenie o naborze zostało upublicznione na stronie internetowej Grodkowa, a propozycje projektowe można było złożyć on-line przy pomocy formularza zgłoszeniowego oraz w wersji papierowej. Łącznie w ramach przeprowadzonego otwartego naboru zebrano 10 wniosków, które zostały przedstawione w tabeli poniżej. Spośród złożonych propozycji projektów rewitalizacyjnych 6 to propozycje infrastrukturalne (pozaspołeczne), natomiast 4 to propozycje działań społecznych. Wszystkie uzyskane w otwartym naborze propozycje projektowe zostały wprowadzone do Gminnego Programu Rewitalizacji, jako główne projekty rewitalizacyjne.

5. Konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030.

Na każdym etapie prowadzonego procesu rewitalizacyjnego Urząd Miejski w Grodkowie prowadził działania edukacyjno-informacyjne poprzez stały dostęp do informacji na temat rewitalizacji. Proces uspołecznienia opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 obejmował wymagane ustawowo formy konsultacji społecznych, jak i realizował zaawansowane metody konsultacji.

*Rysunek 13 Zastosowane formy konsultacji Gminnego Programu Rewitalizacji***Wyznaczenie OZ i OR (diagnoza delimitacyjna)**

- zbieranie uwag w postaci papierowej,
- zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
- badanie ankietowe (ankietyzacja mieszkańców),
- bezpośrednie spotkania dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zaawansowana metoda partycypacji).

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji

- zbieranie uwag w postaci papierowej,
- zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
- otwarte spotkanie konsultacyjne (zaawansowana metoda partycypacji).

*Źródło: opracowanie własne***15.2 Uspółecznienie wdrażania GPR**

Podstawowym celem działań związanych z uspółecznieniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów i interesariuszy. Proces partycypacji społeczności lokalnej w realizacji GPR odbywać się będzie:

1. pośrednio - poprzez informowanie z wykorzystaniem strony internetowej Gminy, publikacje promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę,
2. bezpośrednio – podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk oraz z organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi (dopuszczalna formuła zdalna).

Interesariuszami procesu rewitalizacji, w stosunku do których prowadzona będzie polityka komunikacji i informacji będą: mieszkańcy Miasta i Gminy, mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym także poszczególne grupy społeczne, takie jak młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami itp.), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

W ramach rozpowszechniania informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Grodkowie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji,
- publikowanie informacji na stronie internetowej Urzędu oraz profilu Gminy na portalu społecznościowym o nowo realizowanych zadaniach w ramach GPR,
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.

Uspołecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem i wspieraniem rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- przygotowywanie informacji bieżących z przebiegu wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do mieszkańców i innych interesariuszy dotyczącej oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, prowadzonego procesu rewitalizacji oraz możliwości zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych wynikających ze zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej,
- powołanie Komitetu Rewitalizacji składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy rewitalizacji (w terminie do 3 miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji). Komitet stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji. Będzie on również pełnił funkcję opiniodawczo - doradczą Burmistrza Grodkowa,
- organizację co najmniej jednego w roku otwartego spotkania konsultacyjnego (dopuszczalna formuła zdalna), w trakcie którego mieszkańcy oraz przedstawiciele instytucji lokalnych będą mogli uzyskać informacje na temat aktualnego zaawansowania prac nad wdrożeniem procesu rewitalizacji oraz zgłosić uwagi dotyczące prowadzonych prac.

Proponowane działania mające na celu wspieranie rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi mogą zostać rozszerzone, dostosowane do aktualnych regulacji prawnych.

W proces realizacji i wdrażania GPR zaangażowani zostaną wszyscy partnerzy, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, w tym m.in. właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Kluczową przesłanką realizującą ten postulat będzie możliwość udziału przedstawicieli tych podmiotów do udziału w Komitecie Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Grodków w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo - doradczą Burmistrza Grodkowa. Udział w pracach Komitetu przedstawicieli organizacji pozarządowych, organizacji społecznych i grup nieformalnych działających na terenie Gminy Grodków, pozwoli na zaangażowanie się przedstawicieli podmiotów partnerskich w realizowany proces rewitalizacji, a nadto pozwoli na wyrażanie opinii w zakresie wpływu realizowanych projektów na osoby i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

15.3 Procedura opiniowania GPR

W oparciu o przepisy art. 17 ust. 2 pkt. 4 lit. a ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.) oraz dodatkowo na podstawie art. 29 Rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8 zwrócono się wnioskiem o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków wraz z prognozą oddziaływania do 31 podmiotów. Podmioty te zostały wymienione w tabeli poniżej. Stosowne pismo zostało skutecznie przesłane do tych podmiotów dnia 3 sierpnia 2023 roku.

Tabela 45 Podmioty do których zwrócono się o zaopiniowanie projektu GPR Gminy Grodków

Lp.	Podmioty, które winny zaopiniować GPR w każdym przypadku.
1	Zarząd Powiatu Brzeskiego
2	Zarząd Województwa Opolskiego
3	Wojewoda Opolski
4	Placówka Straży Granicznej w Opolu
5	Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji Ośrodek Zamiejskowy w Opolu
6	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
7	Opolski Urząd Wojewódzki w Opolu, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
8	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Delegatura w Opolu
9	Komenda Powiatowa Policji w Brzeg
10	Agencja Wywiadu
11	Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Brzegu
12	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Grodków
13	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opolu
14	Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu
15	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu
16	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Opolu
17	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Opolu.
18	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu
19	Grodzkowskie Wodociągi i Kanalizacja GRODWIK
20	Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A.
21	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu
22	TAURON Dystrybucja S.A.
23	MULTIPLAY
24	ORANGE Polska S.A.
25	Krajowy Zasób Nieruchomości
Lp.	Podmioty, które winny zaopiniować projekt GPR, w związku ze specyfiką obszaru
26	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu

27	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu
28	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach
29	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
30	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Nadleśnictwo Opole
31	Starosta Brzeski. Organ administracji geologicznej

Źródło: *opracowanie własne*

Wskazane podmioty miały 14 dni na wyrażenie swojej opinii z uwzględnieniem zasady milczącej zgody. Zgłoszone opinie zostały poddane analizie i uwzględnieniu do dokumentu, co zostało opisane w opracowaniu pt. „Raport z procesu opiniowania”, który publikuje się na internetowej stronie gminy oraz w biuletynie informacji publicznej.

16. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.7.2001, str. 30-37), Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353.) oraz Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.). Ustawa ta dodatkowo uszczegóławia przepisy odnośnie obszarów podlegających ochronie, w szczególności obszarów Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu pismem z dnia 14.12.2023 r., sygnatura WOOŚ.411.4.33.2023.MO wyraził opinię do przedmiotowego projektu dokumentu. Stwierdził brak przesłanek do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030”.

17. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego obowiązujących w Gminie Grodków, w tym w Uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

Przyjęcie uchwały o zasadach wyznaczenia składu oraz zasadach działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi po przyjęciu GPR, dlatego nie występuje konieczność dokonywania zmian.

18. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

18.1 Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków 2023-2030 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

18.2 Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Niezbędne zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie mogą kolidować z możliwością realizacji zadań o charakterze inwestycyjnym wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030. W związku z nadrzędnością GPR nad studium, ustalenia tego ostatniego muszą zostać dostosowane do ustaleń GPR w taki sposób, by gwarantowały wykonalność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Planowane przedsięwzięcia infrastrukturalne zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków 2023-2030 nie są sprzeczne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodków (Uchwała nr XLI/332/14 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodków), stąd też brak konieczności modyfikacji wskazanego dokumentu.

Ewentualne zmiany w dokumentach z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego wprowadzane będą na drodze procedury uwzględniającej następujące etapy:

1. Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia studium.
2. Zawiadomienie organów i instytucji właściwych do uzgadniania i opiniowania projektu studium.
3. Sporządzenie projektu studium.
4. Opinia gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej.
5. Opiniowanie projektu studium – wystąpienie z prośbą o uzgodnienie lub wydanie opinii o projekcie studium do odpowiednich instytucji i organów wskazanych w art. 11 pkt 5. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (m.in. zarząd województwa w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie dotyczącym

zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią).

6. Konsultacje społeczne (wyłożenie projektu studium do publicznego wglądu, udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej i przeprowadzenie co najmniej jednej dyskusji publicznej).
7. Przedstawienie Radzie Miejskiej projektu studium.

Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku zidentyfikowania niezgodności ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) z zakresem projektów rewitalizacyjnych wpisanych do GPR, konieczne będzie dokonanie zmian w MPZP. Zakres przewidywanej lokalizacji realizacji danego projektu powinien być bowiem zgodny z przeznaczeniem terenu określonym w planie miejscowym, a także nie być objęty ograniczeniami związanymi z istniejącymi formami ochrony. Ponadto, ważne jest, aby MPZP nie przewidywał realizacji, kolidującej z projektem inwestycji celu publicznego, ani zakazu zabudowy kubaturowej.

Planowane przedsięwzięcia infrastrukturalne zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030 będą realizowane zgodnie z obowiązującymi Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, stąd też nie przewiduje się konieczności modyfikacji wskazanych dokumentów.

Istnieje jednak możliwość, iż niezgodności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi a zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zostaną stwierdzone na późniejszym etapie, podczas wdrożenia i realizacji przedsięwzięć. W takim przypadku należy zmienić ustalenia planu miejscowego, które utrudniają lub uniemożliwiają realizację projektu rewitalizacyjnego zgodnie z procedurą przedstawioną w art. 17 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, 1846, 2185, 2747, z 2023 r. poz. 553):

1. Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego.
2. Zawiadomienie organów i instytucji właściwych do uzgadniania i opiniowania planu miejscowego.
3. Sporządzenie projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem wniosków do planu.
4. Sporządzenie prognozy skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego.
5. Opinia gminnej lub innej właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej.
6. Opiniowanie projektu GPR – wystąpienie z prośbą o uzgodnienie lub wydanie opinii o projekcie planu miejscowego do odpowiednich instytucji i organów wskazanych w art. 17 pkt 6 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, 1846, 2185, 2747, z 2023 r. poz. 553).

7. Ogłoszenie o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu.
8. Rozpatrzenie uwag i wprowadzenie zmian do projektu planu miejscowego.
9. Przedstawienie Radzie Miejskiej w Grodkowie projektu planu miejscowego.

Spis grafik, tabel i rysunków

<i>Grafika 1 Kamienie milowe rozwoju, determinujące rozwój społeczno - gospodarczy obraz Gminy</i>	30
<i>Grafika 2 Mapa Gminy Grodków z podziałem na jednostki pomocnicze</i>	33
<i>Grafika 3 Logika definiowania i klasyfikacji problemowej dla rewitalizacji w Gminie Grodków</i>	34
<i>Grafika 4 Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego i obszaru</i>	52
<i>Grafika 5 Wizja obszaru rewitalizacji</i>	72
<i>Grafika 6 Logika procesu rewitalizacji GPR Gminy Grodków</i>	73
<i>Grafika 7 Układ celów strategicznych dla Gminy Grodków</i>	74
<i>Grafika 8 Komplementarność przestrzenna GPR Gminy Grodków</i>	100
<i>Grafika 9 Schemat integrowania działań rewitalizacyjnych</i>	108
<i>Grafika 10 Schemat organizacji procesu rewitalizacji GPR Grodkowa</i>	115
<i>Grafika 11 Schemat organizacji procesu rewitalizacji</i>	116
<i>Tabela 1 Schemat celów strategicznych i operacyjnych GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030</i>	11
<i>Tabela 2 Komplementarność GPR z dokumentami na poziomie krajowym</i>	11
<i>Tabela 3 Komplementarność z dokumentami na poziomie regionalnym</i>	13
<i>Tabela 4 Komplementarność z dokumentami na poziomie lokalnym</i>	18
<i>Tabela 5 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Grodków na lata 2023-2030</i>	27
<i>Tabela 6 Wydatki majątkowe inwestycyjne Gminy Grodków w latach 2014-2021</i>	31
<i>Tabela 7 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji</i>	38
<i>Tabela 8 Kryteria delimitacji w aspekcie społecznym</i>	40
<i>Tabela 9 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – wartości wskaźników</i>	44
<i>Tabela 10 Podsumowanie analizy obszarów - sfera społeczna – standaryzowane wartości wskaźników</i>	45
<i>Tabela 11 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery (część A tabeli)</i>	46
<i>Tabela 12 Podsumowanie analizy obszarów – pozostałe sfery (część B tabeli)</i>	47
<i>Tabela 13 Obszar zdegradowany – powierzchnia i ludność</i>	51
<i>Tabela 14 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych</i>	53
<i>Tabela 15 Badanie sondażowe – ocena stanu czynników decydujących o jakości życia na obszarze rewitalizacji</i>	61
<i>Tabela 16 Drzewo problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji Grodkowa III</i>	62
<i>Tabela 17 Badanie sondażowe – ocena stanu czynników decydujących o jakości życia na obszarze rewitalizacji</i>	64
<i>Tabela 18 Zidentyfikowane potencjały wyodrębnionego obszaru rewitalizacji</i>	65
<i>Tabela 19 Schemat problemowy GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030</i>	70
<i>Tabela 20 Założenia interwencji rewitalizacyjnej GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030</i>	75
<i>Tabela 21 Zestawienie pozycji projektowych zebranych w otwartym naborze projektów do GPR w Grodkowie</i>	77
<i>Tabela 22 Zestawienie pozycji projektowych zebranych w otwartym naborze projektów do GPR w Grodkowie</i>	78
<i>Tabela 23 Wiązka projektowa nr 1 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków</i>	79
<i>Tabela 24 Wiązka projektowa nr 2 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków</i>	79
<i>Tabela 25 Wiązka projektowa nr 3 w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Grodków</i>	79
<i>Tabela 26 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 1, pn. Zagospodarowanie terenu zachodniej pierzei rynku w Grodkowie</i>	80
<i>Tabela 27 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 2, pn. Budowa basenu w Grodkowie</i>	81
<i>Tabela 28 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 3, pn. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w rejonie stawu Cegielni w Grodkowie</i>	82
<i>Tabela 29 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 4, pn. Zagospodarowanie skweru przy ul. Rynek w Grodkowie</i>	84
<i>Tabela 30 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 5, pn. Rewitalizacja budynku byłego Kościoła ewangelickiego na cele wystawienniczo-kulturalne</i>	86
<i>Tabela 31 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 6, pn. GROPS!</i>	87

Tabela 32 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 7, pn. Aktywni i zintegrowani.....	88
Tabela 33 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 8, pn. Rewitalizacja – Integracja.....	90
Tabela 34 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 9, pn. Po pierwsze bezpieczeństwo.....	91
Tabela 35 Karta projektowa dla przedsięwzięcia nr 10, pn. Stworzenie i obsługa strony internetowej www.kulturalny.grodkow.pl.....	92
Tabela 36 Zgodność projektów komplementarnych z celami (strategicznymi i operacyjnymi) oraz kierunkami działań GPR.....	95
Tabela 37 Przedsięwzięcia GPR w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych i pozaspołecznych.....	99
Tabela 38 Komplementarność LPR Miasta Grodków oraz GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030.....	104
Tabela 39 Komplementarność wiązek projektowych z celami strategicznymi i kierunkami działań GPR.....	107
Tabela 40 Indykatywna lista projektów rewitalizacyjnych.....	112
Tabela 41 Identyfikowane ryzyka dla procesu rewitalizacji dla Gminy Grodków.....	116
Tabela 42 Organizacja procesu ewaluacji GPR Gminy Grodków.....	118
Tabela 43 Harmonogram realizacji GPR Gminy Grodków na lata 2023-2030.....	120
Tabela 44 Wskaźniki realizacji GPR dedykowane celom rewitalizacji.....	121
Tabela 45 Podmioty do których zwrócono się o zaopiniowanie projektu GPR Gminy Grodków.....	127
Rysunek 1 Powiązanie GPR i strategii IIT.....	25
Rysunek 2 Mapa Gminy Grodkowa z podziałem na obszary porównawcze.....	39
Rysunek 3 Syntetyczny wskaźnik degradacji.....	48
Rysunek 4 Warunki konieczne do wyznaczenia obszaru do rewitalizacji.....	50
Rysunek 5 Obszar rewitalizacji w Grodkowie.....	55
Rysunek 6 Odczuwalne wysokie zagrożenia w odniesieniu do problemów społecznych na obszarze rewitalizacji.....	60
Rysunek 7 Zachodnia pierzeja rynku w Grodkowie.....	66
Rysunek 8 Skwer przy ul. Rynek w Grodkowie.....	67
Rysunek 9 Basen w Grodkowie.....	67
Rysunek 10 Park Miejski w Grodkowie.....	68
Rysunek 11 Kościół ewangelicki w Grodkowie.....	68
Rysunek 12 Ewolucja procesu rewitalizacji w Gminie Grodków - dokumenty strategiczne.....	103
Rysunek 13 Zastosowane formy konsultacji Gminnego Programu Rewitalizacji.....	125

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji